

కార్మికలోకం

జూలై 2005

మాస పత్రిక

వెల రూ : 5

ఫాదర్ పి.లక్ష్మీదాస్

స్టేట్ కార్మికుల విజయం

యుజియు రాష్ట్ర మహాసభలు

అందరికీ ఆరోగ్యం

డాక్టర్ వరెన్ రోగి

1985

జూన్ 20న వర్మచార్జిడ్ ఉద్యమ నిర్మాత కామ్రేడ్ పి.లక్ష్మీదాస్ గారు తన 74వ ఏట హైదరాబాద్ లోని ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో అస్తమించారు. దళిత కుటుంబంలో పుట్టినప్పటికీ వివిధ తరగతుల వర్మచార్జిడ్ ఉద్యోగులందరూ ఆయనను 'ఫాదర్'గా పిలుచుకున్నారు. విద్య హెచ్ఎస్ సి వరకే అయినా కార్మికవర్గ నాయకుడుగా అనుభవంలో రాటుతేలి వర్మచార్జిడ్ సమస్యలపై పట్టుపట్టి ఉద్యమాలు నడిపారు. కుటుంబంలో భార్యబిడ్డలు రాజకీయాలలో లేకపోయినా ఆయన రాజకీయ రంగంలో ప్రవేశించి చివరిదాకా కమ్యూనిస్టుగా కొనసాగారు.

★★★

అది నైజాం సంస్థానం. పౌరసత్వ హక్కులు లేవు. మొదట ఆర్యసమాజంలో చేరి తరువాత స్టేట్ కాంగ్రెస్ లోను, ఆంధ్ర మహాసభ కార్యకలాపాలలోను లక్ష్మీదాస్ పాల్గొన్నారు. కమ్యూనిస్టుగా మారి చురుకైన కార్యకర్త అయ్యారు. రోడ్లు, భవనాల శాఖలో మేస్త్రీగా పని చేశారు. కార్మిక సంఘాల నిర్మాణానికి పూనుకున్నారు. నైజాం సంస్థానంలో మొట్ట మొదట ఏర్పడిన ఆల్ హైదరాబాద్ ట్రేడ్ యూనియన్ కౌన్సిల్ నిర్మాతలలో ఆ కామ్రేడ్ ఒకరు.

నిజాం సంస్థానం రద్దుకు వ్యతిరేకంగా భూమి కోసం, భుక్తి కోసం సాగిన తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటం కాలంలో ఐదు సంవత్సరాలు అజ్ఞాత జీవితం గడిపారు. నిషేధం తొలగిన తరువాత కార్మికోద్యమంలో పని చేస్తూ వర్మచార్జిడ్ వనివారలు ముఖ్యంగా రోడ్లుగాంగ్ మజ్దూర్ల పరిస్థితుల మెరుగుదలకై అహర్నిశలు పోరాడారు. ఎ.పి.టి.యు.సి.లో రాష్ట్ర ఆఫీసు బేరరుగా వున్నారు. 1962లో మిర్యాలగూడా రిజర్వుడు నియోజకవర్గం

తూర్పుగోదావరి జిల్లా అధ్యక్షులు టి.యస్.ప్రకాష్ తన అనుభవాలలో ఇలా చెప్పారు. "కార్మికులతో ఆయన ఎంతో ఆప్యాయంగా వుండేవారు. రాష్ట్రంలో మారుమూల ప్రాంతాలకు వెళ్ళినా ఒక గ్యాంగ్ మెన్ ను గాని, ఒక లస్కర్ నిగాని పేరుపెట్టి పిలిచేంత సన్నిహిత సంబంధం వుండేది. అందరిచేత 'ఫాదర్'గా పిలిపించుకున్న ధన్యజీవి.

వర్మచార్జిడ్ ఉద్యోగుల పెన్షనబుల్ పర్మినెన్సీ కోసం 1978 మార్చి 3 నుండి 18 రోజుల సమ్మె జరిగింది. ఈ పోరులో పలు అనుబంధాలు గల 70 సంఘాలతో ఐక్య కార్యచరణ సాధించారు. ఈ సమ్మెకు మద్దతుగా హైదరాబాద్ వాటర్ వర్బ్ కార్మికుల మద్దతు సాధించటంలో లక్ష్మీదాస్ గారి పాత్ర మరువలేనిది. దీనితో సమ్మె స్వభావం మారింది. నాటి ముఖ్యమంత్రి మర్రిచెన్నారెడ్డి గారు ప్రధాన కోర్కెను అంగీకరిస్తూ ప్రకటన చేయవలసి వచ్చింది. వర్మచార్జిడ్ ఎన్ఎంఆర్లు పర్మినెంటు కావాలన్న లక్ష్మీదాస్ గారి కోర్కె 1984లో నెరవేరింది. వేలాది కార్మికులకు మేలు జరిగింది.

1983లో శ్రీ ఎన్.టి.రామారావు ప్రభుత్వంలో ఎన్టీవోలు 54రోజులు సమ్మెచేశారు. ఆ సమ్మెలో వర్మచార్జిడ్ ఉద్యోగులు పాల్గొనాలా లేదా అన్న చర్చ జరిగింది. ఉద్యోగుల హక్కులపై జరిగే దాడి అన్ని ఉద్యోగ వర్గాలపై జరిగే దాడిగా చూడాలని, ఎవరికీ మినహాయింపు లేదని, వర్మచార్జిడ్, ఎన్ఎంఆర్ కార్మికులు కూడా ఈ సమ్మెలో చేరాలని వారిని ఒప్పించారు లక్ష్మీదాస్ గారు. అంతటి విశాల దృష్టి ఆయనది.

■ టి.యస్.ప్రకాష్, అధ్యక్షులు

ఫాదర్ పి.లక్ష్మీదాస్

"బ్రతికివున్న కప్పల్ని తూకం వేయడం ఎంత కష్టమో వర్మచార్జిడ్ కార్మికులను ఐక్యం చేయడం అంతకష్టం. అయినా ఫాదర్ లక్ష్మీదాస్ ఆ కర్తవ్యం సాధించి పట్టుదలకు మారుపేరుగా నిలిచారు."

నుండి కమ్యూనిస్టు పార్టీ అభ్యర్థిగా గెలుపొందారు. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో ప్రాజెక్టు కార్మికుల్లో కృషి చేశారు. 1966 విశాఖ ఉక్కుకై జరిగిన ఆందోళనలో పాల్గొంటు సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేశారు.

1964లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చీలిక వచ్చినప్పుడు సిపిఎం వైపు హైదరాబాద్ లో నిలబడ్డ అతికొద్ది మందిలో కామ్రేడ్ లక్ష్మీదాస్ ఒకరు. 1970 డిసెంబర్ లో రాజమండ్రిలో జరిగిన సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రథమ మహాసభలో ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడి 1985లో చనిపోయే వరకు ఆ స్థానంలోనే కొనసాగారు.

1978, 79 సంవత్సరాల్లో వీరు నడిపిన ఉద్యమాలు వర్మచార్జిడ్ ఉద్యోగులకు పెన్షనబుల్ పర్మినెన్సీ తదితర హక్కులు సాధించి పెట్టాయి. 18రోజులు రాష్ట్రవ్యాపిత సమ్మె పోరాటం జయప్రదంగా జరిగి, పలు జి.ఓ.లు సాధించారు.

వర్మచార్జిడ్ ఉద్యోగులు కొన్ని ముఖ్య హక్కులు పొందాక అలసత్వం పనికిరాదని, అది కార్మికోద్య మానికి నష్టమని ఆయన ఒక

సర్క్యులర్ లో కార్మికులకు తెలిపారు. 70 సంవత్సరాలు దాటి వృద్ధాప్యంలో కూడా అహర్నిశలు పనిచేసేవారు. చివర్లో ఆరోగ్యం క్షీణించింది. రక్త క్యాన్సర్ వ్యాధితో బాధపడ్డారు. చికిత్స చేయించుకుంటూ గూడా సంఘ కార్యక్రమాలు మానలేదు. ఈ కాలంలోనే రాజస్థాన్ లోని జయపూర్ సి.ఐ.టి.యు. జనరల్ కౌన్సిల్ కు సహితం హాజరయ్యారు. 1985లో జూన్ 16న వారి ఇంటి వద్ద జరిగిన ముఖ్య కార్యకర్తల నమావేశంలో 16 డిమాండ్లు రూపొందించాం. వర్మచార్జిడ్ విధానం రద్దు కావాలి అనే ముఖ్య కోర్కెతో కార్యక్రమం రూపొందించాం. కాని దురదృష్టం. వారు 1985 జూన్ 20న అస్తమించారు. జీవితపు అంతిమదినాల వరకు కార్మికహక్కులకోసం పోరాడిన ధన్యజీవి కామ్రేడ్ లక్ష్మీదాస్.

■ కొండ్రగుంట వెంకటేశ్వర్లు,

గౌరవాధ్యక్షులు

ఎ.పి.ఆర్ & బి వర్మచార్జిడ్ యూనియన్

జూలై - 2005

సంపాదకీయం

కార్మికలోకం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 20

సంచిక 7

విడి ప్రతి వెల : రూ. 5

సం||ర చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ-డాక్టర్ వర్మెన్ రోగి	3-5
డాక్టర్...డాక్టర్...	6
స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల	7
ఉద్యమవార్తలు	8...
గ్రామసేవకుల గాథ	11
బాలలొకం	14
సమ్మె దిశగా ఆర్టీసి కార్మికులు	15
మేరా 'అవాజ్' సునో	16
మెరుగైన వ్యవసాయ కార్మికుల	17
మేనేజర్లను ఎంపిక చేసే కార్మికులు	18
కథ- గుణపాఠం	20-21
అనుసంధాన పనులలోనూ	22-23
పోరాడితేనే కూలి పెరిగింది	24
సినిమా-అపరిచితుడు	26
జూనియర్ డాక్టర్ల పోరాటం	27
ప్రపంచబ్యాంకు విధానాల...	28
బొగ్గు గనుల్లో జాతీయ సమ్మెకు	30
కవిత	31
బొలీవియన్ల పోరాటపటిమ	32

మేనేజర్

కార్మికలోకం

యస్.ఐ.జి. స్ట్రాక్ కేంద్రం, 1-1-60/4,
ఆర్టీసి క్రాస్ రోడ్డు, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.
ఫోన్ : 27612474 ఫ్యాక్స్ : 27610128

ఎడిటోరియల్ బోర్డు

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య

సభ్యులు: పర్వ సత్యనారాయణ,
ఎస్. వీరయ్య, ఆర్. సుధాభాస్కర్, పి. రోజా,
పి. రాజారావు, పి. అజయ్ కుమార్.

మేనేజిరియల్ బోర్డు

మేనేజర్ : పి. రాజారావు

సభ్యులు: పర్వ సత్యనారాయణ,
టి. ఎన్. వి. రమణ, అల్లూరి లోకేష్

అవే ప్రశ్నలు- అవే ఎత్తుగడలు !

“ప్రజారోగ్యం ప్రభుత్వ పాలసీ. ప్రభుత్వ పాలసీలను ప్రశ్నించే హక్కు మీకెక్కడిది? సమ్మెలో వున్న జూనియర్ డాక్టర్లకు ముఖ్యమంత్రి ప్రశ్న.

“రాష్ట్రంలో రవాణారంగం ఆర్టీసి గుత్తసామ్రాజ్యం?” సమ్మెకు సిద్ధమౌతున్న ఆర్టీసి కార్మికులకు మరో ప్రశ్న.

“పెట్రోలు ధరలు పెంచకుండా సంక్షేమానికి, స్కాలర్ షిప్ లకు డబ్బు ఎక్కడి నుంచి వస్తుంది?” - ఢిల్లీలో విలేకరులపై గురిపెట్టిన ఇంకో ప్రశ్న. ఈ ప్రశ్నల సారాంశం ప్రజలను దబాయించి నోరుమూయించటం, గందరగోళపరచటమే.

ప్రపంచబ్యాంకు భూతం ఆవహించిన ప్రతిపాలకుడి నోటా ఇవే ప్రశ్నలు. గతంలో చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా 9 సంవత్సరాలు ఇవే ప్రశ్నలు సంధించాడు. శరపరంగా ఎగసిపడుతున్న సమ్మెలు, పోరాటాలు ఉధృతికి తట్టుకోలేక అసహనంతో నేటి పాలకులు అదే మార్గం ఎంచుకోవడం దురదృష్టకరం.

జూనియర్ డాక్టర్ల సమ్మె జూన్ 23 నుండి 29 వరకు సాగింది. జూలై 4 నుండి ఆర్టీసిలో సమ్మె అనివార్యమైన స్థితి ఏర్పడింది. జూలై 18 నుండి దేశవ్యాపిత సమ్మెకు సింగరేణి కార్మికులు సిద్ధమౌతున్నారు. జూన్ 28న ట్రక్కు యాజమానులు ఒకరోజు సమ్మె చేశారు. ఇంకా అనేక పోరాటాలకు రాష్ట్ర ప్రజలు సిద్ధం కాక తప్పని పరిస్థితులను పాలకులు కల్పిస్తున్నారు. ప్రపంచబ్యాంకు బాట పట్టడమే అందుకు మూలం.

పై సమ్మెలు విడివిడి రంగాలలో జరుగుతున్నాయి. కానీ వీటన్నింటా పూసల్లో దారంలా రాష్ట్ర ప్రజల సమస్యలున్నాయి. ప్రజారోగ్య వ్యవస్థను కాపాడాలని జూనియర్ డాక్టర్లు కోరుతున్నారు. ప్రజా రవాణా వ్యవస్థ ఆర్టీసి సంస్థను పరిరక్షించాలని అక్కడి కార్మికుల ప్రధాన డిమాండు. ప్రజల నడ్డివిరుస్తున్న పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు తగ్గించాలని ట్రక్కుల్లు కోరుతున్నారు. వీటి పట్ల పాలకుల స్పందనలేమిటి?

“ఇప్పటికే ఆర్టీసికి చాలా చేశాం. ఇక ప్రభుత్వం చేయగలిగేదేం లేదు..” అంటూ తేల్చేశారు ముఖ్యమంత్రి. “అన్నీ మీరే చెబితే మా ప్రభుత్వమెందుకు? మేం ఎందుకు? ఈ కుర్చీలో మీరే కూర్చోండి” జూనియర్ డాక్టర్లతో చర్చలలో మంత్రి రఘువీరారెడ్డి వీరావేశం ప్రదర్శించటం అన్యాయం. ప్రజలు ఎంతో ఆశతో ఎన్నుకున్న ప్రజా ప్రతినిధులకు ప్రజా సమస్యలంటే అంత చిరాకా? ఇలాంటి సందర్భాలలో ఇంతకంటే జాగ్రత్తగా వ్యవహరించలేరా? చర్చలలో ఓర్పు, నిగ్రహం పాటించి సమ్మెలను నివారించటం పాలకుల బాధ్యత కాదా? ఆర్టీసిలో 6 నెల్లుపాటు సమ్మెలు నిషేధిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం, ఎస్సా ప్రయోగిస్తామన్న బెదిరింపులు అవాంఛనీయం.

‘జూనియర్ డాక్టర్ల సమ్మెను ఆపి విధులలో చేరాలని’ హైకోర్టు ఆదేశించింది. ఎలా? బాబుగారి పాత ఎత్తుగడే ! పాలకుల పనువునే ప్రజాహిత వ్యాజ్యం (పి.ఐ.ఎల్) దాఖలయింది. చట్టబద్ధమైన సమ్మెను కోర్టు ‘బ్లాక్ మెయిల్’గా అభివర్ణించటం సరికాదు. సమ్మె విరమిస్తేనే వారి డిమాండ్లు పరిశీలిస్తామని షరతు విధించటం న్యాయవ్యవస్థకు తగనిపని. సమస్యకు కారకులైన పాలకులను తప్పు పట్టకపోవడం సహజన్యాయానికి విరుద్ధం. జూనియర్ డాక్టర్ల వాదన వినకుండానే “వారిపై ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదని” ప్రభుత్వాన్ని వుసిగొల్పడం కోర్టుల అత్యుత్సాహానికి తార్కాణం. ఇలాంటి తప్పుడు ఎత్తుగడలను ప్రభుత్వం మానుకోవాలి.

చంద్రబాబు పాలనలోనూ ప్రజలు, ఏ రంగానికి ఆ రంగం విడిగా పోరాటాలు సాగించారు. 2004 ఫిబ్రవరి నాటికి అన్ని పోరాటస్రవంతులు ఏకమై చేసిన ‘సార్వత్రిక సమ్మె’ వెల్లువలో టి.డి.పి, బి.జె.పి. ప్రభుత్వాలు కొట్టుకుపోయాయి.

ప్రపంచబ్యాంకు బంటుగా మారి, అధికారమిచ్చిన ప్రజలను, వారి నిరసనలను అణచేస్తే కాంగ్రెస్, టి.ఆర్.ఎస్.లు చరిత్ర చెత్తబుట్టలో కలిసిపోతారు. తలాతోక లేని ప్రశ్నలు, తప్పుడు ఎత్తుగడలతో ప్రజలను ఎక్కువకాలం వంచించటం అసాధ్యం.

కామ్రూ

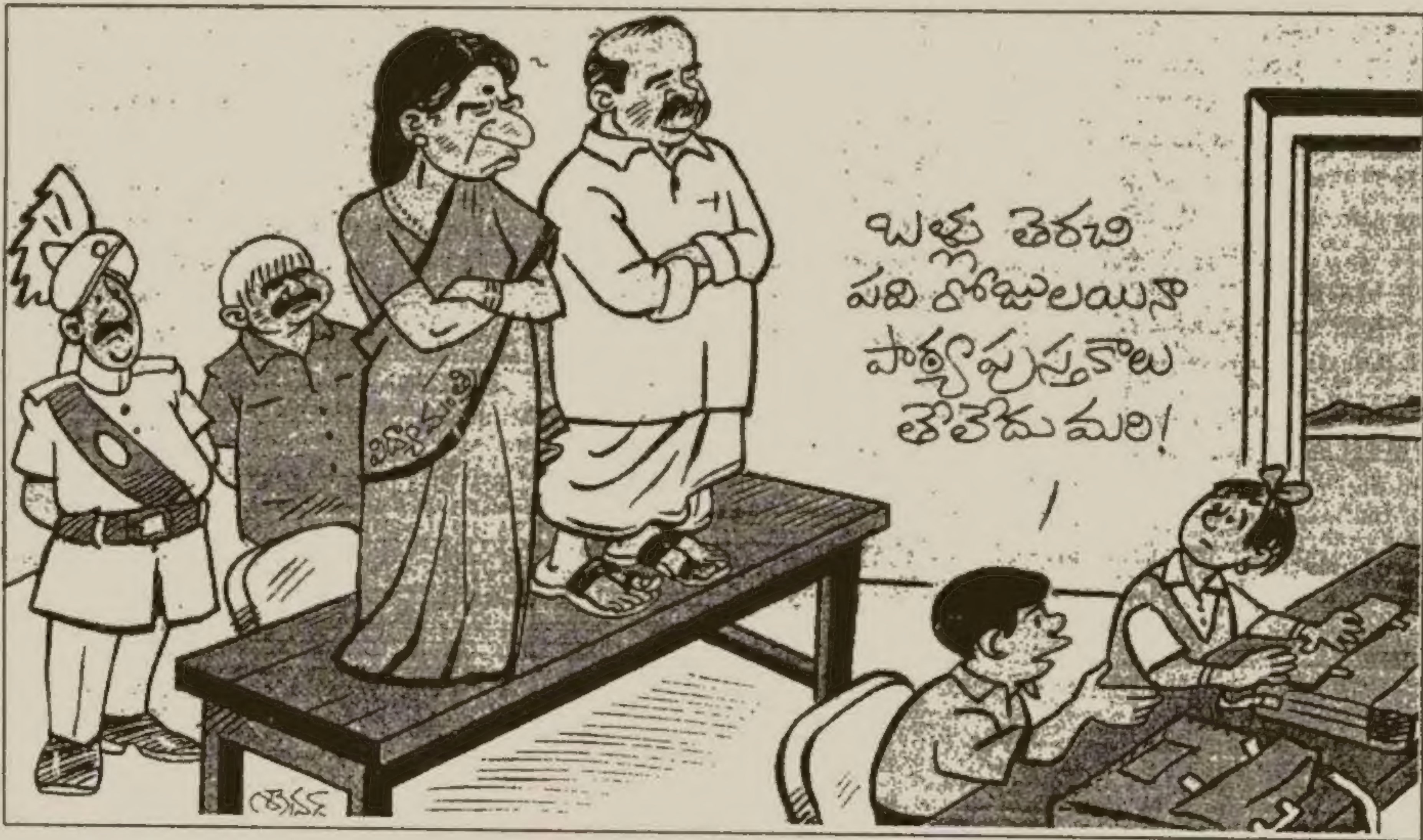
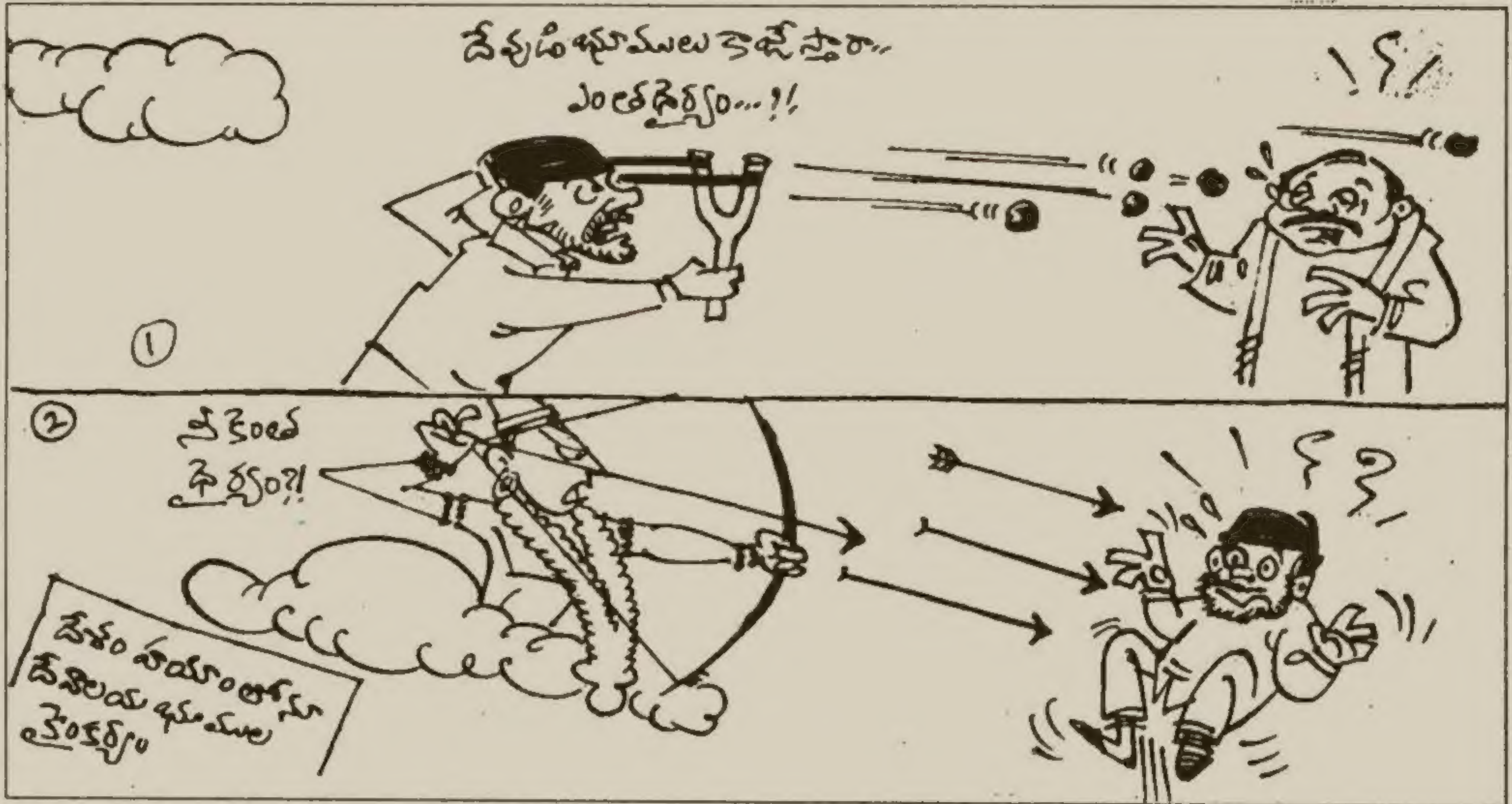

బాబునీ ఇలాగే పొగిదారు. పదవి ఊడింది...
ఆ భయం సారుకు పట్టుకుంది!!

ఆర్థిక వ్యవహారాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలన్నిటికీ వరల్డ్ బ్యాంక్ డబ్బింగ్ చెబుతోంది!!

వివిధ పత్రికల సౌజన్యంతో

డాక్టర్ హర్షన్

డాక్టర్ హర్షన్

రోగి

క్రీస్తు పూర్వం 460కి చెందిన హిపోక్రటీస్ నవీన వైద్య విధానానికి మూలపురుషుడు. అందుకే ఆయన్ని 'ఫాదర్ ఆఫ్ మెడిసిన్' అని గౌరవించారు. ఆయన దేవుడి మీద గుడ్డి నమ్మకాన్ని విస్మరించి, రోగాలకు కారణం కనుక్కోటానికి పూనుకున్నాడు. అందుకే ఆయన చెప్పిన నీతిని 'హిపోక్రటీస్ ప్రమాణం'గా డాక్టర్లు స్వీకరిస్తారు. "నేను ఈ ప్రమాణాన్ని పాటిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాను... నేను నా చికిత్సతో న్యాయంగా, శక్తి వంచన లేకుండా మనసులో ఎటువంటి దురుద్దేశం లేకుండా రోగులకు సేవ చేస్తాను. నన్ను ఎవరైనా బలవంతం చేసినా ఎవరికీ విషప్రయోగం చేయను. నేను ఏ ఇంట్లో ప్రవేశించినా రోగులకు సేవ చేయాలనే ఉద్దేశంతోనే. నేను నా వృత్తిధర్మం రీత్యా చూసిన, వినినవాటిని రహస్యంగా ఉంచుతాను..." ఈ ప్రమాణం పాటిస్తున్న డాక్టర్లు ఎంతమంది ఉన్నారని ఆలోచించే ముందు, ప్రపంచీకరణ ప్రభావం డాక్టర్లపై ఏ విధంగా ఉందో గమనిద్దాం...

పదిహేనేళ్ళ క్రితం వరకు మధ్య తరగతి నుండి సామాన్యుల వరకు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి అంటే ఒక కోవెల అన్న భావనలో ఉండేవారు. ఎంతటి ప్రమాదం జరిగినా ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తీసుకుపోయారని వింటే చాలు... ప్రమాదం తప్పిందని ఫీలయ్యేవారు. అటువంటిది ఈ మధ్య కాలంలో ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులంటే ప్రజలు బెంబేలెత్తిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులలో వసతులు కరువైనాయి. అధునాతన పరికరాలు ఉండవు. ఒక వేళ ఉన్నా వాటిని ఉపయోగించే సిబ్బంది, డాక్టర్లు అందుబాటులో ఉండరు. కనీసం రోగికి మంచం ఇవ్వలేని ఆస్పత్రులు కోకొల్లలు. "ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులలో సేవలు, వసతులు సక్రమంగా అందకపోవటానికి కారణం నిధుల కొరత. ఈ క్రమంలో ఎక్కువమంది డాక్టర్లు ప్రైవేటు, కార్పొరేట్ ఆస్పత్రులను ఆశ్రయిస్తున్నారు. గతానికీ, ఇప్పటికీ గమనించండి బడ్జెట్లో కేటాయింపులు ఏ విధంగా ఉన్నాయో..." అంటారు హైదరాబాద్కు చెందిన ఓ ప్రముఖ డాక్టర్. ఆయన డాక్టర్లను సమర్థించుకున్నప్పటికీ వాస్తవం లేకపోలేదు. ప్రజలకు సేవలందించే విషయంలో ప్రభుత్వం చూపుతున్న నిర్లక్ష్యం కారణంగానే ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులపై ప్రజలు నమ్మకాన్ని కోల్పోతున్నారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన యూజర్ చార్జీలను గమనిస్తే సామాజిక సేవ నుండి ప్రభుత్వం తప్పుకో చూస్తుందనే విషయం స్పష్టమవుతుంది. సామాన్యుడికి వైద్య రంగం దూరమవుతుందనేగా ఇప్పుడు జూనియర్ డాక్టర్లు సమ్మెకు దిగింది. అయితే గ్లోబలీకరణలో ఆర్థిక అంశానికి ప్రాధాన్యత పెరిగింది. భారత్లో వైద్యం చేయించుకుంటే ఖర్చులు తగ్గుతాయనే ఆలోచనతో ఆసియా దేశాల నుండి ఎక్కువమంది శస్త్రచికిత్సలకు ఇక్కడికి వస్తున్నారు. ఈ కారణంగా నైపుణ్యమున్న డాక్టర్లను కార్పొరేట్ ఆస్పత్రులు ప్రలోభపెట్టి తీసుకుపోతున్నాయి. మరి కొంత మంది డాక్టర్లు డబ్బు వ్యామోహంలో సొంతగా ప్రైవేటు ఆస్పత్రులు తెరుస్తున్నారు. అందుకే ఇప్పటి సమాజంలో ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులంటే ఎవ్వరికీ సదభిప్రాయం లేదు. చాలా మంది ప్రభుత్వ డాక్టర్లు ధర్మాస్పత్రులను ఒక కన్సల్టింగ్ రూమ్గా భావిస్తున్నారు.

ఫాదర్ ఆఫ్ ది మెడిసిన్

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రులకు వచ్చిన రోగులను పరీక్షించి, వారిని తమ సొంత నర్సింగ్ హోమ్లకు పంపి శస్త్ర చికిత్సలు చేస్తున్నవారు ఎంతోమంది ఉన్నారు. సరైన వైద్యం అందించాలంటే లంచం డిమాండ్ చేస్తున్న డాక్టర్లు కూడా లేకపోలేదు. ఇది సహించలేక అనేక సందర్భాల్లో రోగుల బంధువులు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి డాక్టర్లపై దాడులు చేసిన సంఘటనలూ లెక్కకు మించి ఉన్నాయి.

ఇక ప్రైవేటు ఆస్పత్రులంటేనే 'తేనె పూసిన చేదుగుళిక'లు. "నాకు యాక్సిడెంటయి కాలు ఫ్రాక్చర్ అయ్యింది. విజయవాడలోని ఓ ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో చేర్చారు. క్షణాల్లో నన్నుతీసుకుపోయి ఇన్ టెన్ సీవ్ కేర్ యూనిట్ (ఐసియు)లో పెట్టి ఛాతీకి ఏవేవో ట్యూబులు తగిలించారు. కాలుకి మాత్రం ఎటువంటి వైద్యం లేదు! కాలు ఫ్రాక్చర్ గురించి చెబుతున్నా పట్టించుకున్నవారులేరు. అరగంట తర్వాత మా అన్న డాక్టర్ కిరణ్ రావటంతో అక్కడి వారు నాలుక కరుచుకుని స్పెషల్ రూమ్లోకి షిఫ్ట్ చేసి చికిత్సకు ఏర్పాట్లు ప్రారంభించారు. మా అన్న డాక్టర్ కావడం, అక్కడి వారికి పరిచయం ఉండటంతో బయటపడ్డా. లేకపోతే మరెన్నో పరీక్షలు చేసి నా దగ్గర ఎంత డబ్బు గుంజే వారో..." అంటారు కిషన్. డాక్టర్లను నమ్మలేని వైద్య పద్ధతులు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. అందుకే డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్ళలేక అనేకమంది రోగాలను పెంచుకుంటున్నారు!

ఈ మధ్య ఎంసెట్లో టాప్ ర్యాంకర్ల ను ఇంటర్వ్యూ చేస్తే, ఎక్కువమంది కార్డియాలజిస్ట్ అవుతామంటూ గర్వంగా చెప్పారు. కారణం దేశంలో హృద్రోగుల సంఖ్య గణనీయంగా పెరగటమే. ఈ కోర్సు పూర్తికాకమునుపే క్యాంపస్ సెలక్షన్స్ నిర్వహించి ఆరు అంకెల జీతంతో కాంట్రాక్టు కుదుర్చుకుంటున్నారు. అంటే ప్రజా సేవకు అంకితమవ్వాలని వ్యక్తులు కోర్సులో చేరకమునుపే వ్యాపార ధోరణి వంటపట్టిస్తున్నారా?

గుండె ఆపరేషన్లకు ప్రపంచ ఖ్యాతి చెందింది బెంగళూరులోని 'నారాయణ హృదయాలయ'. అక్కడి ప్రముఖ డాక్టర్ దేవీ ప్రసాద్ శెట్టిని గత ఏడాది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆహ్వానించింది. గుండె ఆపరేషన్కు 50వేలకు మించి ఖర్చుకాదని ఆయన లెక్కలేసి మరీ వివరించారు. అయితే మన డాక్టర్లు గుండె ఆపరేషన్కు రెండు నుండి ఐదు లక్షల రూపాయల వరకూ నిర్దాక్షిణ్యంగా వసూలు చేస్తున్నారు. 'ఈ డబ్బుంతా మాకు అందదు. కార్పొరేట్ హాస్పిటల్ మాయా జాలంలో హరించుకుపోతోంది...' అంటారు హైదరాబాద్ కార్డియాలజిస్టు. ఇక కార్పొరేట్ ఆస్పత్రులలో డాక్టర్ల తీరు ఎలా ఉందో చూద్దాం...

"నేను చచ్చిపోవడం ఖాయమని అనుకున్నా. కానీ నన్ను చావు గుమ్మం దగ్గరకు నెట్టింది ఓ కార్పొరేట్ వైద్యుని దురాశ అని గ్రహించేప్పటికీ ఆరోగ్యం, డబ్బు చాలా కోల్పోయా. నేను చచ్చేలోపు సాధ్యమైనంత డబ్బు దండుకోవాలని చూశాడు. మా కుటుంబ సభ్యులు ఢిల్లీలోని అఖిల భారత వైద్య విజ్ఞాన సంస్థ (ఏఐఎంఎం ఎస్)లో చేర్చారు. అక్కడి వైద్యులు తక్షణం మూత్ర పిండ మార్పిడి చేశారు. ఇప్పుడు ఆఫీసుకు వెళ్ళగలుగుతున్నా..." అని హైదరాబాద్ లోని ప్రభుత్వోద్యోగి సమీర్కు నాలుగేళ్ల క్రితం జరిగిన సంఘటన గుర్తు చేసుకున్నారు. ఈ విధంగా రోగులను పాడి ఆవులా భావించే డాక్టర్లు మనకు నిత్యం దర్శనమిస్తూనే ఉంటారు. దీనంతటికీ కారణం?

ప్రభుత్వ ప్రజారోగ్య వ్యవస్థ కుప్పకూలటంతో, ప్రైవేట్ ఆస్పత్రులు కుప్పలు తెప్పలుగా పుట్టుకొచ్చాయి. వీటిపై ప్రభుత్వ నియంత్రణ లేదు. జవాబుదారీతనం అసలే లేదు. అందుకే ఈ దుస్థితి.

ఈ అవాంఛనీయ పరిణామానికి

అనేక కారణాలున్నాయి. ప్రధానంగా... ప్రజలకు సమర్థవంతమైన ఆరోగ్య సంరక్షణ, సౌకర్యాలను కల్పించవలసిన బాధ్యత నుంచి ప్రభుత్వం వైదొలగటం. అందుకే ఇప్పుడు వైద్యం సేవాభావం నుండి వ్యాపారధోరణికి మారింది. దేశంలో ఇప్పుడున్న ఆరోగ్య సదుపాయాల్లో ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల వాటా కేవలం 20 శాతం మాత్రమే.

దేశంలోని రిజిస్టర్డ్ వైద్యుల్లో ఎక్కువమంది పట్టణాలు, నగరాల్లోనే ఉంటున్నారని మెడికల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా రికార్డులు చెబుతున్నాయి. ఈ వైద్యుల్లో నాల్గోవంతుకు కాస్త తక్కువ మంది ప్రభుత్వ సర్వీసుల్లో ఉన్నారు. మనకున్న వైద్యుల్లో సమర్థులు, అంకిత భావం, అసాధారణ సేవలు అందించగలవారూ వేల సంఖ్యలో ఉంటారనడంలో సందేహం లేదు.

నరేష్ కేసునే చూడండి... అతను ఆదివారం సుష్టుగా భోజనం చేసిన తర్వాత తీవ్రమైన ఛాతీ నొప్పి వచ్చింది. వైద్యులు ఐసియుకు తరలించి హడావుడి చేశాడు. రెండు రోజుల తర్వాత నరేష్ కుటుంబ సభ్యులు సెకండ్ అప్సన్ కోసం మరో స్పెషలిస్టును కలిసి కార్డియోగ్రామ్ రిపోర్టులు చూపారు. ఆ డాక్టర్ నరేష్ను పూర్తిగా పరీక్షించి 'గుండె నిక్షేపంగా ఉంది. కేవలం కడుపులో గ్యాస్ వల్ల ఛాతీనొప్పి వచ్చింది' అని చెప్పారు. అయితే నరేష్ అప్పటికే ఐసియు ఇతర ఖర్చులకు దాదాపు 10 వేల రూపాయలు బిల్లు చెల్లించారు. "డబ్బు సమస్య అటుంచండి... మానసికంగా ఎంతగా కుంగిపోయాను?..." అంటారు నరేష్.

అంతేకాదు డాక్టర్లు రోగుల్ని దోచుకోవాలంటే ఇంకా చాలా దారులున్నాయి. ఇందులో 'కట్ ప్రాక్టీస్' ఒకటి. రోగిని తమ దగ్గరకు పంపినందుకు డాక్టర్కు లేబోరేటరీ, స్కానింగ్ సెంటర్లు, మందుల షాపు... నుండి అందే ప్రతిఫలం ఎంతో లెక్కకట్టలేం. అవసరానికి మించి మందులు మింగించటంలో కంపెనీల పాత్ర కూడా ప్రధానంగా ఉంది. తమ కంపెనీ టాబ్లెట్స్ ప్రిన్సిపల్ చేస్తే కార్లు ఇస్తామనటం, ఫారెన్ ట్రిప్కు ఫైట్ టికెట్లు కొనిస్తామని ఆశచూపే కంపెనీలు ఈ దేశంలో చాలా ఉన్నాయి. కార్పొరేట్ ఆస్పత్రుల్లో మరో ఘరానా దోపిడి కూడా ఉంది. తమ ప్యానల్లో ఎందరో వైద్య

నిపుణులున్నారని గొప్పగా ప్రచారం చేస్తాయి. ఆ వైద్య నిపుణులంతా ఆయా ఆస్పత్రి తరపు వైద్యులైననే అభిప్రాయం దీనివలన కలుగు తుంది. అయితే ఈ సూపర్ స్పెషలిస్టులు చాలా ఆస్పత్రులలో తమ పేర్లను ఇచ్చి విజిటింగ్ డాక్టర్లుగా రోజులు గడుపుతుంటారు. వీరు ఆయా ఆస్పత్రులలో కన్సల్టింగ్ రూమ్ తీసుకున్నందుకు అద్దె చెల్లిస్తారు. డాక్టర్ పేరున రోగుల నుండి వసూలు చేసే దంతా వైద్యుల జేబులోకే వెళుతుంది. ఇతర ఖర్చుల పేరుతో రోగుల నుండి వసూలుచేసే ఫీజులు మాత్రం ఈ వైద్యులకూ, ఆస్పత్రి వర్గాలకు మధ్య పంపిణీ జరుగుతుంది.

అయితే డాక్టర్లు అందరూ ఇదే విధంగా ఉన్నారా? అంటే లేరనే చెప్పాలి. మరో అంశమేమంటే వైద్యులపట్ల కూడా మనం సానుభూతితో ఆలోచించాలి. వారు రోగులతో లెక్కకు మించిన పరీక్షలు ఎందుకు చేయిస్తున్నారు?

వైద్యుల నిర్లక్ష్యం పెరిగిపోతుందంటూ వినియోగదారుల న్యాయస్థానాలలో వెల్లువెత్తుతున్న వ్యాజ్యాల ప్రత్యక్ష ఫలితమిది. ఫలానా పరీక్ష చేయకపోతే ఉత్తరోత్తా అది వైద్యుని నిర్లక్ష్యంగా లెక్క తేల్చే ప్రమాదం ఉంది. పైగా రోగ నిర్ధారణ పరీక్షల వల్ల వైద్యునికి లాభమే తప్ప నష్టమేమీ లేదు. ఏతావాతా, వైద్యుల ఆత్మరక్షణ ధోరణిలో వైద్య పరీక్షలను అతిగా సూచించటం ఆనవాయితీగా మారింది. “భవిష్యత్లో కోర్టు సమస్యలు తలెత్తకుండా చూసుకోవాలంటే ఇదంతా తప్పదు. ఎందుకంటే మమ్మల్ని వినియోగదారుల చట్టం వరిధిలోకి తీసుకొచ్చారు” అని సికింద్రాబాద్లోని ఓ కార్పొరేట్ ఆస్పత్రి డాక్టర్ చెప్పారు.

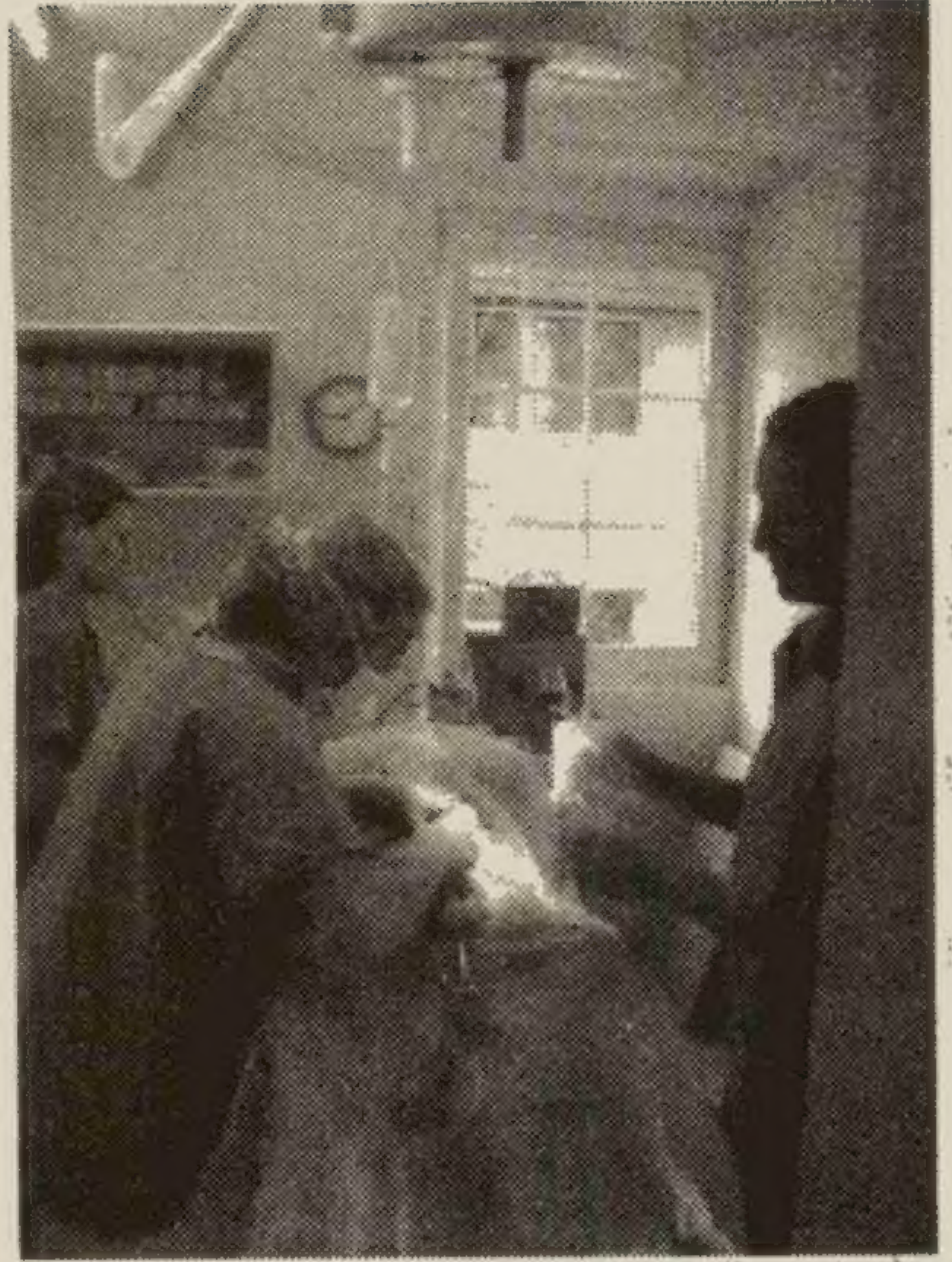
ఇటువంటి పరిస్థితిలో కార్మికులను ఆదుకొంటోంది ఇఎస్ఐ. కొన్ని లోపాలు సరిదిద్దకుంటే కార్మికులకు మరెన్నో సేవలందిచగలదీ సంస్థ.

గతంలో కార్మికులకు హఠాత్తుగా జబ్బు చేస్తే అల్లాడిపోయే వారు. రాష్ట్ర కార్మిక రాజ్య బీమా (ఇఎస్ఐ)ని ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టటంతో కార్మికులు కొంత ఊరట చెందారు. అయితే ఇఎస్ఐలో ఆసుపత్రులలోని సేవలు మెరుగ్గా ఉన్నాయని చెప్పలేం. ఎందుకంటే ఇందులో దాదాపు 475 మంది వైద్యులు 1160 మంది పారామెడికల్

సిబ్బంది ఉన్నా మరెన్నో పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 25 ఆసుపత్రులు, 134 డిస్పెన్సరీలు, 19 ప్యానల్ క్లినిక్లు సేవలందిస్తున్నాయి. వీటిలో 1179 పడకల సౌకర్యం ఉంది. ఇకో, స్ట్రెస్, ఫిటల్ మోనిటర్, బ్రాంకో స్కోప్, డీఫిబ్రిలేటర్ వంటి రోగ నిర్ధారణ పరికరాలన్నీ ఆసుపత్రుల్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇవి కాకుండా మూడు కోట్ల రూపాయలతో అత్యంత ఆధునిక రోగ నిర్ధారణ పరికరాలను ఇఎస్ఐ కొనుగోలు చేసింది. కనీసం ప్రతి మూడు వేల కార్మికులకు ఒక ప్యానల్ క్లినిక్ ఉండాలన్నదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశం. ఇఎస్ఐ ఆసుపత్రుల్లో ఇప్పటికీ లేని కొన్ని సౌకర్యాలను కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులలో కార్మికులకు అందచేసేందుకు వీలుగా రిఫరల్ ఆసుపత్రులను ప్రభుత్వం గుర్తించింది. కార్మికులకు ఈ రిఫరల్ ఆసుపత్రులలో వైద్యం చేస్తే బిల్లును ఇఎస్ఐ చెల్లిస్తుంది. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా ఉన్న వైద్యుల కమిటీలు జబ్బు తీవ్రతను, రిఫరల్ ఆసుపత్రిలో కార్మికులు వారి కుటుంబాలు చికిత్స చేయించుకోవాల్సిన అవసరాన్ని గుర్తిస్తాయి.

రాష్ట్రం మొత్తంమీద దాదాపు ఆరు లక్షల పైచిలుకు కార్లు హోల్డర్లు ఇఎస్ఐ పరిధిలో ఉన్నారు. వీరంతా 14,000 సంస్థలలో పనిచేస్తున్నారు. కార్లు ఉన్న వ్యక్తి కుటుంబంలోని ఆధారితులందరికీ వధకం వర్తిస్తుంది. ఈ ప్రకారం చూస్తే ఇఎస్ఐ వల్ల దాదాపు 30లక్షల మంది లబ్ధిదారులు ఉంటారు. ఇఎస్ఐలో ప్రధాన లోపమేమంటే...

మంచుర్యాలలోని కార్మికులు ఇఎస్ఐలో వైద్యం చేయించుకోవాలంటే రామగుండం వెళ్ళాల్సిందే. అక్కడి నుండి డిస్పెన్సరీకి ఆటోలో వెళ్ళాలి. అంటే చార్జీలకే దాదాపు 50 రూపాయలు ఖర్చవుతాయి. అందుకే మంచుర్యాల కార్మికులు ఇఎస్ఐ కార్లు ఉన్నప్పటికీ ప్రైవేటు హాస్పిటల్కు వెళుతున్నారు. “ఎక్కడివరకో ఎందుకు హైదరాబాద్ చిక్కడపల్లిలో పనిచేసే ఉద్యోగులు డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళాలంటే బాలానగర్ వెళ్ళాలి. రోగిని ఆటోలో తీసుకువెళితే ఆటోకు 45 రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. తిరిగి ఇంటికి చేరుకోవాలంటే మరో 45 రూపాయలు. ఇంతా చేసి అక్కడికి వెళితే వాళ్ళిచ్చేది నాలుగు గోళీలు. అందుకే చాలా మంది దగ్గర్లోని ఆరెంపీలను

నమ్ముకుని రోగం ముదిరిన తర్వాత ప్రైవేటు హాస్పిటల్కుపోయి వేలకు వేలు వదిలించుకుంటున్నారు...” అంటారు శ్రీధర్ అనేకార్మికుడు.

ఈ ధోరణి మారాలంటే ప్రభుత్వ విధానాలు మారాలి. అందుబాటులో డిస్పెన్సరీలు తెరవాలి. కార్మికులకు తామున్నామనే ధైర్యాన్ని డాక్టర్లు కల్పించాలి. డాక్టర్ కోట్నీస్, డాక్టర్ నార్మన్ బెతూన్.... సేవలను ఇప్పటి తరం మర్చిపోతున్నారా?. ఎక్కడి వరకో ఎందుకు తెలంగాణా సాయుధపోరాటంలో క్షతగాత్రులకు సేవలందించేందుకే పంజాబ్ నుండి డాక్టర్ తులి హైదరాబాద్ వచ్చారు. ఇప్పుడు సిపియం రాష్ట్ర కార్యాలయం ఉన్న చోట అప్పట్లో ఆయన వైద్య సేవలందించారు. నెల్లూరులోని ప్రజా వైద్యశాల డాక్టర్ రామచంద్రారెడ్డి సేవలను మర్చి పోగలమా! అడయార్లోని క్యాన్సర్ ఇన్స్టిట్యూట్కు ఎక్కడెక్కడి నుండో రోగులు వెళుతుంటారు. ఇటువంటి డాక్టర్లు స్ఫురణకు వస్తే మనసులోనే దండం పెట్టుకునే వ్యక్తులు ఎంతోమంది ఉన్నారు. ఇప్పటి తరం డాక్టర్లు వారినెందుకు ఆదర్శంగా తీసుకోలేక పోతున్నారు?

ఈ నేపథ్యంలో వైద్య రంగంలోని డాక్టర్లు తమ పూర్వ జన్మత్యాన్ని మళ్ళీ పొందగలరా? వైద్యనారాయణో హరిః అన్న నానుడిని నూటికి నూరుపాళ్ళు నిజం చేయగలరా? ఆ రోజు వస్తుందనే ఆశిద్దాం...

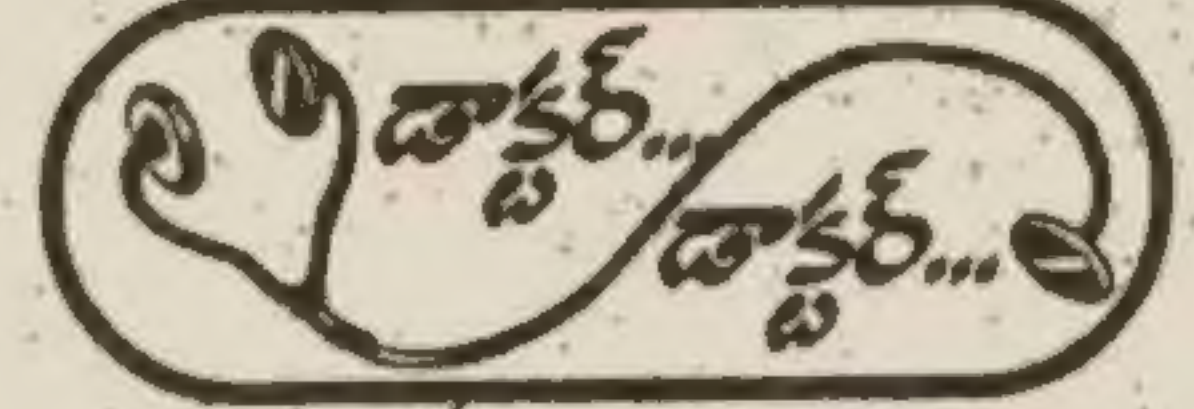
■ అమృత

(జులై 1 ‘డాక్టర్స్ డే’ సందర్భంగా)

పండ్లు... అందరికీ ఆరోగ్యం

మనకు నిత్యం కనిపించే పండ్లలో అనేక సుగుణాలు ఉన్నాయి. అయితే మనం వాటిని పట్టించుకోక ఆరోగ్యానికి హానికరమైన సాఫ్ట్ డ్రింకులు, టీ, కాఫీల వెంట పరుగులు తీస్తున్నాం. పండ్లను తినడం ద్వారా తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ పోషక విలువలు గలిగిన వాటిని తీసుకోవటంతోపాటు ఆరోగ్యాన్ని, ఆయుష్షుని కూడా పెంచుకోగలిగే అవకాశం ఉంది. మనం రోడ్డుమీద అడుగుపెడితే కనిపించే పండ్లలో ఏ యే పోషక విలువలున్నాయో చూద్దాం...

బోప్పాయి :

అందరికీ అందుబాటులో ఉండే ధరతో, ఏ కాలంలో అయినా దొరికేవి బోప్పాయి పండ్లు. ఇవి తినడం వల్ల అనేక ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. వీటిలో విటమిన్ ఎ, సి, ఇ, ఫాస్ఫరస్, పోటాషియం, కార్బోహైడ్రేట్లు, మెగ్నీషియం అధికంగా ఉంటాయి. ఉదరకోశ వ్యాధులకు మంచిది. మలబద్ధకాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఇందులో ఉండే కెరోటిన్, ఎ, సి విటమిన్ల వలన రే చీకటి తగ్గుతుంది. కళ్ల నుండి నీరుకారటం, కళ్లు లాగటం, మసకగా కనిపించటం లాంటి సమస్యలు గలవారు బోప్పాయి తింటే ఫలితం ఉంటుంది. పిల్లలకు ఈ పండు తినిపిస్తే దృష్టి దోషం రాకుండా కాపాడవచ్చు. దెబ్బలు తగ్గనప్పుడు, గాయమై రక్తం కారుతున్నప్పుడు దానిమీద బోప్పాయి ముక్కను ఉంచితే త్వరగా తగ్గుతుంది. బోప్పాయి వాసన అందరికీ ఇష్టం ఉండదు. ఈ కారణంతో అందరూ తినడానికి ఇష్టపడరు. ముక్కలను తినడానికి ఇష్టం లేనివారు పంచదార, పాలుపోసి జ్యూస్గా చేసుకొని తాగవచ్చు.

కమలా :

కమలా పండు కాలేయాన్ని, మూత్ర పిండాలను సక్రమంగా పనిచేసేట్లు చేస్తుంది.

చంటి పిల్లల చేత ఈ పండు రసాన్ని తాగిస్తే వారిలో జీర్ణశక్తి పెరుగుతుంది. కమలాపండు రసంలో కొబ్బరినీళ్ళు కలిపి తాగితే యూరినరీ బాధలు తగ్గుతాయి. దీన్ని తింటే సి విటమిన్ లేమివల్ల వచ్చే సమస్యలు తగ్గుతాయి. అధిక పీచుపదార్థం ఉండే కమలా తినడం ద్వారా జీర్ణక్రియ మెరుగుపడుతుంది. ఆరోగ్యవ్రదాయిని అయిన కమలాలు అధికంగా లభించే సీజన్లో జ్యూస్ చేసి నిల్వచేసుకుంటే చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

పనస :

పనస తొనలు తియ్యగా ఉండటమే కాకుండా, అనేక పోషకాలు, విటమిన్లను కూడా సమృద్ధిగా కలిగిఉన్నాయి. విటమిన్ సి అధికంగా ఉన్న పనసలో క్యాలరీలతోపాటు మరెన్నో ఔషధ గుణాలు ఉన్నాయి. పనసతొనలలో ఉండే జుక్లైన్ అనే పదార్థం రోగనిరోధక శక్తిని పెంచడానికి దోహదపడుతుంది.

దానిమ్మ :

దానిమ్మపండులో గ్లూకోజ్, సుక్రోజ్, ఆక్సాలిక్ యాసిడ్స్ ఉన్నాయి. కనుక దానిమ్మ రసం గుండె, కాలేయం, మూత్రపిండాలకు మంచిది. ఎక్కువ చెమటలు పోసేవారు దానిమ్మ కాయలను నూరి నలుగుపెట్టుకుని

స్నానం చేస్తే అధికంగా వట్టే చెమట తగ్గుతుంది. పేలిన శరీరానికి దానిమ్మ పండు గుజ్జు పైపూతగా కూడా ఉపయోగిస్తారు.

సపోటా :

శరీరాన్నిచల్లబరిచే గుణం ఈ పండు లో ఉంది. అలసటను తగ్గించడం, రక్త వృద్ధి లో సహకరిస్తుంది. మూడు సపోటాల తొక్క తీసి, మూడు గ్లాసుల పాలు, ఒక స్పూన్వెనీలా కలిపి తయారు చేసిన విల్క్ షేక్ ఆరోగ్యవంతమైన పానీయం. రోజుకు కనీసం రెండు, మూడు సపోటా పండ్లు తింటే పిల్లలకు, పెద్దలకు ఎన్నో పోషకాలు అందుతాయి.

ద్రాక్ష :

ద్రాక్ష పండ్లు జీర్ణక్రియకు సహకరిస్తాయి. క్యాల్షియమ్, ఫాస్ఫరస్, ఇనుము, లవణాలు ఎక్కువగా ఉండే ద్రాక్ష పండ్లు మంచి ఆరోగ్యకరం. బి1, బి2, సి విటమిన్లు ఇందులో ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

అనాస :

బాగా పండిన అనాస పండు తినడం చాలా మంచిది. తీపి సువాసనతో ఎంతో మధురంగా ఉంటుంది. దీనిలోని ఎంజైముల ద్వారా జీర్ణక్రియ పెరుగుతుంది. అధికంగా పీచు పదార్థం ఉండటం వల్ల మలబద్ధకాన్ని నివారించవచ్చు. పోటాషియం సమృద్ధిగా ఉంటుంది కనుక ఇది కిడ్నీ ట్రబుల్ ఉన్నవారికి చాలా మంచిది. కాలేయం, పచ్చకామెర్లు, గుండెజబ్బు, మూత్రపిండాల వ్యాధి గ్రస్తులు రోజూ తినవచ్చు. వంద గ్రాముల పండులో 46 క్యాలరీలు ఉంటాయి. జీర్ణశక్తికి సహకరించే బ్రొమొలైన్ అనే ఎంజైం వీటిలో ఉంటుంది.

స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల విజయ భేరి

జూన్ 16వ తేదీన రాత్రి విశాఖ స్టీల్ నిర్వాసితుల కాలనీలన్నీ బాణాసంచాలతో దద్దరిల్లాయి. కాంట్రాక్టు కార్మికుల ఆనందానికి అవధులు లేవు. ఎప్పుడూ దీనంగా ఉండే కాంట్రాక్టు కార్మికుల ముఖాల్లో కొత్త కాంతులు వెలిశాయి. డిసిఎల్ సమక్షంలో జరిగిన కాంట్రాక్టు కార్మికుల ఒప్పంద ఫలితమిది.

విశాఖ పట్నం స్టీల్ ప్లాంట్ లోని 8,200 మంది కాంట్రాక్టు కార్మికులు 15 రోజులు నిరవధిక సమ్మె నడిపి విజయం సాధించారు. జరిగిన ఒప్పందం ప్రకారం వెంటనే ప్రతి కార్మికునికి క్యాంటిన్, పీస్ రేట్ కార్మికులతో సహా నెలకు 300 రూపాయల చొప్పున తాత్కాలిక భృతి (ఇంటీరియం రిలీఫ్) చెల్లిస్తారు. త్వరలో ఇఎస్ఐ డిస్పెన్సరీలు ప్రారంభించడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారు. ఇతర డిమాండ్స్ పరిష్కరించడానికి ఆరుగురు యూనియన్ ప్రతినిధులతో సహా 9 మందితో ఒక కమిటీ వేశారు. ఈ కమిటీ రెండు మాసాల్లో చర్చించి నిర్ణయాలు చేస్తుంది. ఈ విజయానికి మూలకారణం వారి ఐక్యతే.

ఈ సమ్మెకు ముందే పర్మినెంట్ కార్మికుల మద్దతు కూడగట్టే కృషి సిఐటియు చేసింది. మద్దతు కోరుతూ బ్యాడ్జీలు పెట్టారు. పర్మినెంట్ కార్మికులకు ఇబ్బంది కలుగకుండా స్టీల్ ప్లాంట్ లోని క్యాంటిన్ ఎంప్లాయిస్ ను, హాస్పిటల్ కార్మికులను సమ్మెనుండి మినహాయించారు. గుర్తింపు యూనియన్ అయిన ఐఎన్ టియుసి పర్మినెంట్ ఉద్యోగుల్ని రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేసింది. అయినా పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు అత్యధిక మంది కాంట్రాక్టు కార్మికుల పక్షాన నిలిచారు.

ఐఎన్ టియుసి మినహా స్టీల్ ప్లాంట్ లోని పర్మినెంట్ యూనియన్లు కాంట్రాక్టు కార్మికులకు మద్దతు పలికాయి. సమ్మెకు మద్దతుగా స్కూటర్ ర్యాలీ నిర్వహించారు. కొన్ని చోట్ల కాంట్రాక్టు వత్తిడికి కాంట్రాక్టు కార్మికులు పనిలోకి వెళ్ళినా ఆ డిపార్టుమెంట్ లోని పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు వారికి నచ్చచెప్పి సమ్మె విజయానికి కృషి చేశారు.

న్యాయసమ్మత పోరాటం

కార్మికులు తమ న్యాయసమ్మతమైన డిమాండ్లను గత మూడు ఏళ్ళ నుంచీ యాజమాన్యం దృష్టికి తెస్తున్నారు. గత మూడు ఏళ్ళలోనూ ప్రతి సంవత్సరం స్టీల్ ప్లాంట్ లాభాలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. గత సంవత్సరం 2006 కోట్ల రూపాయల నికర లాభం సాధించింది. ఇతర స్టీల్ ప్లాంట్ లలో కాంట్రాక్టు కార్మికులతో సమానంగా వేతనాలు చెల్లించాలని, ఇతర స్టీల్ ప్లాంట్ల వలే నేరుగా యాజమాన్యమే బాధ్యత వహించాలనే నినాదం కూడా బాగా ఆకర్షించింది. అన్ని స్టీల్ ప్లాంట్ లలో కాంట్రాక్టు కార్మికులకు సమాన జీతాలు ఉండాలన్న పార్లమెంట్ పిటీషన్ కమిటీ సిఫార్సులను విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ యాజమాన్యం పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. కాంట్రాక్టు కార్మికుల

చట్టప్రకారం సమాన పనికి సమాన వేతనం పక్కన పెట్టి ఒకేపనిచేసే కళాసీలకు కాంట్రాక్టు కార్మికుడైతే 2386, పర్మినెంట్ కళాసీకి ఎన్ సెంటీవ్ తో కలిపి 14,000 రూపాయలు చెల్లిస్తుంది. కేవలం ఇన్ సెంటీవ్ మాత్రమే నెలకు 4000 చెల్లిస్తుంది. ఇది కాంట్రాక్టు కార్మికుల ఆగ్రహానికి గురైంది. అందుకే యావత్ కాంట్రాక్టు కార్మికులు సమ్మెను సొంతం చేసుకున్నారు. ఎన్ని బెదిరింపులు, అదిరింపులు వచ్చినా ఖాతరు చేయలేదు. కడవరకూ పోరాడి విజయం సాధించారు.

ఐక్యత కోసం కృషి

స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు లేబర్ యూనియన్ (సిఐటియు) అన్ని కార్మిక సంఘాలను కలిసింది. ప్రత్యక్ష పోరాటానికి కలిసి రావాలని పిలుపు నిచ్చింది. దీనిలో ఎఐటియుసి, హెచ్ఎంఎస్ యూనియన్లు సమ్మెలో చేరడానికి సుముఖత తెలిపాయి. ఎఐటియుసి వీడిగాను, సిఐటియు, హెచ్ఎంఎస్లు కలిసి యాజమాన్యానికి సమ్మె నోటీసులు ఇచ్చారు. యాజమాన్యంతో సంప్రదింపులు చేశారు. ఐఎన్ టియుసి, టిఎన్ టియుసి (బి పైడిరాజు) లు మాత్రం యాజమాన్యంతో లాలూచి పడ్డారు. సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చేయడానికి ఆఖరి నిమిషం వరకూ అన్ని ప్రయత్నాలు చేశారు. ఇంటింటికీ తిరిగి కార్మికుల మనోధైర్యం దెబ్బదీయడానికి “ఒక్క రూపాయి పెరిగినా గుండు గీయించుకుంటా” మని సవాలు చేశారు. అయినా ఈ సవాళ్ళు కార్మికుల ఆత్మవిశ్వాసాన్ని దెబ్బతీయలేక పోయాయి. విశాఖ స్టీల్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల బాధ్యత తమకు ఏమీ లేదని, కాంట్రాక్టుదే బాధ్యతని యాజమాన్యం వాదన చేసింది. ప్రధాన యజమాని, కాంట్రాక్టర్ ఉమ్మడి బాధ్యతే అని చట్టం నిర్దేశిస్తుంది. స్టీల్ యాజమాన్యం మరో

కొనసాగింపు 25వ పేజీలో

సెవెన్ సీటర్ ఆటో డ్రైవర్ల నిరసన

హైదరాబాద్ నగరంలో వివిధ ప్రాంతాలలో సెవెన్ సీటర్ ఆటోలను నిషేధిస్తూ హైదరాబాద్ నగర పోలీస్ కమిషనర్ ఆంక్షలు విధిస్తూ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ సి.ఐ.టి.యు. నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 15న ఎల్.బి.నగర్ రింగ్ రోడ్డు వద్ద ప్రభుత్వ దిప్తిబొమ్మ దగ్గం చేశారు. స్థానిక పోలీసులు ఆందోళన నిర్వహిస్తున్న నాయకులు, కార్యకర్తలను దాదాపు వెయ్యిమందిని అరెస్టు చేసి వ్యక్తిగత పూచికత్తుపై వదిలిపెట్టారు.

ఈ సందర్భంగా సి.ఐ.టి.యు. హైదరాబాద్ నగర ప్రధాన కార్యదర్శి జె.వెంకటేష్ మాట్లాడుతూ సెవెన్ సీటర్ ఆటోల నగర ప్రవేశాన్ని నిషేధిస్తూ నగర పోలీస్ కమిషనర్ జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. నగర పోలీస్ కమిషనర్ నిర్ణయం వల్ల సెవెన్ సీటర్ ఆటో డ్రైవర్ల వేలాది కుటుంబాలు వీధిన పడ్డాయని, ఇదే సమస్యపై హైకోర్టు ఇటీవల మూడుసార్లు తమకు స్టే ఇచ్చినప్పటికీ పోలీస్ అధికారుల్లో మార్పు లేకపోవడం శోచనీయం అన్నారు. ట్రాఫిక్ సమస్యకు సవాలక్ష కారణాలుండగా సెవెన్ సీటర్ ఆటోలపైనే మొత్తం నెపం మోపడం అన్యాయం అని, ఇప్పటికైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ ఉత్తర్వులను తక్షణం ఉపసంహరించుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. అలాకాని పక్షంలో ఈ సమస్య మరింత జటిలం అవుతుందని అందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలని హెచ్చరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. నగర నాయకులు మన్నె నర్సింహారెడ్డి, చందు, సెవెన్ సీటర్ ఆటో యూనియన్ నాయకులు శ్రీనివాస్ రెడ్డి, దశరథ్, సుదర్శన్ (ఉప్పల్-సికింద్రాబాద్), మహేశ్వర్ రెడ్డి, వెంకటేష్ యాదవ్ (ఉప్పల్-ఎల్.బి.నగర్), రమేష్ చౌదరి, సైదులు (ఎల్.బి.నగర్-కోఠి), దారా యోబు, అఫ్రోజ్ (ఉప్పల్-కోఠి), యాదుల్, మల్లేష్, రమేష్ (విద్యానగర్-దిల్ షుక్ నగర్), హమీద్, సయ్యద్ మదార్ (చాంద్రాయణగుట్ట-కోఠి) తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు తిరిగి పనిలోకి

జిల్లాలో అనేక సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్న పారా మెడికల్ సిబ్బందిని తొలగిస్తూ జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖ అధికారులు ఆదేశాలు జారీ చేయడాన్ని నిరసిస్తూ స్థానిక డిఎం&హెచ్&కార్యాలయం ముందు ఎ.పి.మెడికల్ హెల్త్ & వైద్య విధాన పరిషత్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ధర్నా జరిగింది.

ఈ సందర్భంగా సిఐటియు మెదక్ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి కె.రాజయ్య మాట్లాడారు. ధర్నా అనంతరం డిఎం&హెచ్&కార్యాలయంలోని సూపరిండెంట్ను ఘెరావ్ చేశారు.

సిఐటియు యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో ఆందోళన ఫలితంగా తొలగించిన పారామెడికల్ సిబ్బందిని వెంటనే విధుల్లోకి తీసుకుంటున్నట్లుగా వ్రాతపూర్వక (లెటర్ నెం.1963/పిషి/ 2005) ఆదేశాలుజారీ చేశారు. ఈ ఆదేశాలు తక్షణమే అమలులోకి వస్తాయని ప్రకటించారు. ఈ లెటర్ ప్రకారం మొత్తం కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను, మేల్, ఫిమెల్, ల్యాబ్ టెక్నిషియన్స్ మరియు 2,3,4 సంవత్సరాలు పూర్తయిన వారినందరిని కొనసాగిస్తామన్నారు. ఈ మేరకు మెడికల్ ఆఫీసర్స్కు, పిహెచ్సీలకు జిసిడిలకు ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ కోమీర్, రామాయం పేట, ఎపివివిపి హాస్పిటల్స్ అన్నింటికీ ఆదేశాలు ఇచ్చారు.

ఇదిలా ఉండగా పారామెడికల్ సిబ్బందిని వెంటనే ప్రభుత్వం రెగ్యులర్ చేయాలని కోరుతూ రాజయ్య నాయకత్వాన జిల్లా కలెక్టర్కు మెమోరాండం ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు ఎం.డి.సర్దార్, మెడికల్ యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు విజయ్ కుమార్, ప్రభు, ప్రభాకర్, పవన్, శ్రీనివాస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పెంచిన పని గంటలు ఉపసంహరించాలి

పెంచిన పని గంటల భారాన్ని తొలగించాలని కోరుతూ తెనాలి డివిజన్ పరిధిలోని ఈమని అంగన్ వాడీ ప్రాజెక్టు ఎదుట జరిగిన ధర్నానుద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్న సంఘం డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ధనలక్ష్మి.

నూతన కమిటీ ఎన్నిక

నిజామాబాద్ జిల్లాలో కామారెడ్డిలోని గాయత్రి షుగర్స్ ఫ్యాక్టరీలో గుర్తింపు సంఘం స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) జనరల్ బాడీ జూన్ 4న సమావేశమై ఈక్రింది నూతన కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు. గౌరవాధ్యక్షులు: కె.చంద్రశేఖర్, సలహాదారు: ఎస్. కుమారస్వామి, అధ్యక్షులు: దత్తాద్రి, ఉపాధ్యక్షులు: జి.ఆశిరెడ్డి, సి. రాంమోహన్, ఎల్.భవాని, శివప్రసాద్, ప్రధాన కార్యదర్శి: కె.రాజ్ కుమార్, సంయుక్త కార్యదర్శి: జి.నారాయణ, కె.లింగం, ప్రచార కార్యదర్శి: మహిపాల్ రెడ్డి, కార్యనిర్వహణ కార్యదర్శి: కె.రాంచంద్రం తో పాటు మరో 21 మందితో నూతన కమిటీ ఏర్పడింది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచిన పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలను ఉపసంహరించాలని కోరుతూ గుంటూరు జిల్లా సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో జూన్ 24న తెనాలిలో జరిగిన వినూత్న ప్రదర్శన

పెంచిన పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలకు వ్యతిరేకంగా రాజమండ్రి పేపర్ మిల్లు స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యం జూన్ 23న జరిగిన నిరసన కార్యక్రమంలో ప్రసంగిస్తున్న యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ సిఐటియు నగర కార్యదర్శి టి.అరుణ్.

స్వీపర్లను గుర్తించకపోతే ఉద్యమిస్తాం

ప్రభుత్వ మున్సిపల్ పాఠశాలల ముందు సుమారు 4 వేల మంది మహిళలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా స్వీపర్లుగా పనిచేస్తున్నారు. గత 15-20 సంవత్సరాలుగా వారు సేవ చేస్తున్నా ఇప్పటికీ వారికి రోజుకు కేవలం 40 రూపాయల వేతనం మాత్రమే ఇస్తూ, మహిళల చేత చాకిరీ చేయించుకుంటోంది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికే వారిని పర్మినెంట్ చేసి ఉండాలి. అంకిత భావంతో పని చేస్తూ అరకొర

వేతనాలతో అర్థాకలితో అలమటిస్తూ స్వీపర్లు బానిసల్లా బతుకుతోన్నారు. మహిళా సాధికారత సంక్షేమం అంటూ ఉపన్యాసాలిచ్చే పాలకులు కళ్ళెదుటే మహిళలు వెట్టి చాకిరీ చేస్తున్నా పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా స్పందించి మహిళా స్వీపర్ల ఉద్యోగాలను క్రమబద్ధీకరించి నాలుగువేల మంది మహిళలకు న్యాయం చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నారు.

పిఎసిఎస్ ఉద్యోగుల ధర్నా

సహకార సంఘ కుదింపుకు నిరసనగా విశాఖ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నాలో పాల్గొన్న రైతులు. ఎ.పి.స్టేట్ అగ్రికల్చర్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో ఈ ధర్నా నిర్వహించారు.

ఫోటోలో ప్రసంగిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతు సంఘం జిల్లా కార్యదర్శి ఎ.బాలకృష్ణ, పక్కన యూనియన్ జిల్లా గౌరవ అధ్యక్షులు పి.వెంకట్రావు, అధ్యక్షులు ఎ.భాస్కరరావు ఉన్నారు. ఈ ధర్నాలో 800 మంది రైతులు పాల్గొనటం విశేషం.

జిల్లా సహకార సంఘ ఉద్యోగుల, రైతు సంక్షేమ నిమిత్తం మెదక్ జిల్లా కలెక్టరేట్ ఎదురుగా ధర్నా నిర్వహించారు. అనంతరం కలెక్టర్ కు మెమోరాండం సమర్పించారు.

ఈ ధర్నా కార్యక్రమంలో సహకార సంఘం జిల్లా అధ్యక్షులు, ఎం.డి.సర్దార్, కార్యదర్శి, ఎం.పెదమాండ్లు, ఉపాధ్యక్షులు సయ్యద్ మోహిద్దీన్, ఆర్గనైజర్ కార్యదర్శి ఎం.విజయకుమార్, పి.శ్రీశైలం నాయకులు ఎన్.సుధాకర్ రెడ్డి, పి.పాండురంగం, వెంకటరెడ్డి, నాగభూషణం, చందర్, ఎం.ఎ.జబ్బార్, మహ్మద్ అలీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాజన్ మృతితో టిగేవచ్చిన అధికారులు

నాగార్జున సాగర్ క్రస్ట్ గేట్ సంఘటనలో సస్పెండ్ కు గురైన ఐదుగురు కార్మికుల్లో కామ్రేడ్ పి రాజన్ జూన్ 4న ఆకస్మికంగా మృతి చెందారు. రాజన్ 1988 నుండి ప్రాజెక్టులో ఫిట్టర్ గా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. భార్య, ఇద్దరు కుమార్తెలు ఉన్నారు. ఎపిసిడబ్ల్యుడి ఇరిగేషన్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నాగార్జున సాగర్ యూనిట్ జాయింట్ సెక్రటరీగా బాధ్యతల్లో ఉన్నారు. మృతి చెందిన రాజన్ కుటుంబానికి సిఐటియు సంతాపం తెలియజేసింది. అనంతరం కార్మికులపై పెట్టిన కేసులు, విధించిన సస్పెన్షన్లు అన్యాయమని ఎస్ఇ సర్కిల్ ఎదుట ధర్నా జరిపారు. దీనికి గౌరవాధ్యక్షులు జూలకంటి రంగారెడ్డి, జిల్లా అధ్యక్షులు మహబూబ్ అలీ, ప్రధాన కార్యదర్శి కె వెంకటేశ్వర్లు, జిల్లా సిఐటియు కార్యదర్శి టి గోపి, యూనిట్ అధ్యక్షులు డి దాస్, ఎ రాజ, బి ఈశ్వరయ్య, బి దేవదానం, ఇతర జెఎసి నాయకులు పాల్గొన్నారు.

ఇందుకు డ్యామ్ ఎస్ఇ సి కృష్ణయ్య స్పందించారు. కార్మికుల సస్పెండ్ ను, పోలీస్ కేస్ ను తక్షణం ఉపసంహరించుకున్నట్లు ప్రకటించారు. మృతిచెందిన రాజన్ కుటుంబ సభ్యుల్లో ఒకరికి ఉద్యోగం ఇవ్వనున్నట్లు చెప్పారు.

బాధితులకు కర్నూలు సిఐటియు సహాయం

కర్నూలు సిఐటియు నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఎల్బిజి నగర్ లో అగ్ని ప్రమాదంలో కాలిన 29 కుటుంబాలకు ఆర్థిక సహాయం చేసింది. స్థానిక శాసనసభ్యులు ఎం.ఎ.గృహ్ ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 500 రూపాయలు, 10 కేజీల బియ్యం, దుప్పటి ఇచ్చారు.

ఏజంట్లకు, చందాదారులకు నిజ్జిప్తి!

ఏజంట్, చందాదారులకు అందుతున్న “కార్మికలోకం” చిరునామా కాగితంపై చందా రశీదు నెంబరు ఉంటుంది. ఎప్పటి నుంచి ఎప్పటి వరకు పత్రిక పంపబడుతుందో అద్రస్సు పైభాగంలో స్పష్టంగా ఉంటుంది. మీ చందా పూర్తి అయిన వెంటనే పైకం పంపి పత్రికను పునరుద్ధరించుకోండి. గడువు ముగిసిన వెంటనే, పత్రికను పంపమని లేఖ ద్వారా కోరకపోతే పత్రిక పంపడం ఆపివేయబడుతుంది. గమనించండి.

మేనేజర్, కార్మికలోకం

అభ్యుదయ రచయిత బొల్లిముంత అస్తమయం

సుప్రసిద్ధ అభ్యుదయ సినీ రచయిత బొల్లిముంత శివరామకృష్ణ జూన్ 6న తెనాలిలో కన్నుమూశారు. తెనాలి సమీపంలోని చదలవాడ గ్రామంలో 1920లో జన్మించారు. చిన్ననాటి నుండి అభ్యుదయ భావాలు పుణికిపుచ్చుకున్నారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీలో చేరి తెనాలి తాలూకా కార్యదర్శిగా పనిచేశారు. తెలంగాణ ఉద్యమ పోరాటంతోపాటు అనేక ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారు. ‘ఎట్టోడు’ కథతో సాహితీరంగంలో ప్రవేశించిన బొల్లిముంత తెలుగు నవలా సాహిత్యంలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయిన ‘మృత్యుంజయులు’ను రచించారు. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల్లో రచనలు చేసిన బొల్లిముంత నగారా, ప్రగతి, ప్రతిభ, ప్రజాపక్షం మొదలైన పత్రికల సంపాదకునిగా కొత్త ఒరవడి సృష్టించారు. 1960లో సినీరంగంలో ప్రవేశించి దాదాపు 50 చిత్రాలకు సంభాషణలు అందించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నంది, కేంద్ర ప్రభుత్వ అవార్డులు అందుకున్నారు.

“ఎసిడిటీ” నుండి తక్షణ ఉపశమనం

6 TABLETS FREE

ORACID

ఇక గ్యాస్ ట్రబుల్ కి సత్వర పరిష్కారం సరికొత్త ఫార్ములాతో

ఒరాసిడ్

ఇది నిరంతరం పనిచేసే ఎంటసిడ్

రాజుల కాలంలో ప్రారంభమైన గ్రామసేవకుల వ్యవస్థ నేటికీ కొనసాగుతూ నాటి వ్యవస్థకు ప్రతిరూపాలుగా గ్రామసేవకులు మిగిలారు. సేతుసింధు, నీరడి, మస్కూరీలు, కావలివారు... ఇలా పలు పేర్లతో పిలువబడుతున్నప్పటికీ వారి పరిస్థితులలో మాత్రం మార్పురాలేదు. అనాడు గ్రామరక్షకుడని ఇచ్చారో లేక, రాత్రివేళ క్రూరమృగాల నుంచి ఆత్మరక్షణ కోసం ఇచ్చారో తెలియదుగానీ గ్రామ సేవకునికి బరిసె (కర్ర) ఇచ్చారు. చూడగానే గుర్తించే విధంగా నేటికీ గ్రామసేవకులు ఆ కర్ర పట్టుకునే తిరుగుతున్నారు.

నైజాం కాలంలో వెట్టి చేయించుకున్న అన్ని రకాల వృత్తుల వారికి మాన్యాలు (భూములు) ఇచ్చినా వెట్టి చేసిన గ్రామసేవకులకు మాత్రం మాన్యాలు లేవు. రాచరికపు వ్యవస్థ అంతరించి ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ ఏర్పడినప్పటికీ గ్రామసేవకులకు మాత్రం వెట్టి చేయక తప్పడం లేదు.

వార్డు సభ్యుడు మొదలుకొని సర్పంచ్ వరకు, కార్యదర్శి మొదలుకొని ఎంపిడిఓ, ఎమ్మార్వోల వరకు అందరూ గ్రామసేవకులకు పని చెప్పేవారే కానీ వారి జీతభత్యాల గురించి పట్టించుకునే వారే లేరు. గ్రామ సేవకులు పార్టీలై వర్కర్లు అని చెబుతున్న ప్రభుత్వం వారు ఎన్నిగంటలు పని చేయాలి,

ఎప్పుటి నుంచి ఎప్పుటి వరకు పని చేయాలి అన్నది మాత్రం స్పష్టం చేయడం లేదు.

రాత్రనకా, పగలనక గ్రామానికి ఏ అధికారి వచ్చినా వీళ్ళు ఉండాల్సిందే. ఎవరు పిలిచినా వెళ్ళాల్సిందే. గ్రామసేవకులు వంతుల వారీగా ఎమ్మార్వో ఆఫీస్ ముందు రోజంతా పని చేయాల్సిందే. కొందరు గ్రామసేవకులు నేటికీ ఎమ్మార్వోలకు వంట చేసి పెడుతున్నారు. పోలీస్ స్టేషన్లో సిబ్బంది కొరత ఉన్నందున సబ్-ఇన్స్పెక్టర్లు ఫలానా వ్యక్తిని (నిందితుని) స్టేషన్కు తీసుకువచ్చి అప్పగించాలని చీటి రాస్తే, తూ.చ. తప్పకుండా పాటించాల్సిందే. గ్రామసేవకులు ఎవరిని పిలుచుకు రావడానికి వెళ్ళినా, మరో గ్రామానికి వెళ్ళినా టి.ఎ., డి.ఎ.లు ఉండవు.

అనాడు శిస్తు వసూలు చేస్తున్న కాలం లో చిన్న రైతులు శిస్తు చెల్లింపులపై ఆలస్యం అయితే పట్వారి మొదలుకొని పై అధికారులు కూడా ఎందుకు రఖం వసూలుకాలేదని మస్కూరిలను బెదిరించేవారు. శిస్తు చెల్లించని వారి ఇంటి తలుపులు పట్టుకురమ్మని, అతని గుంజకరమ్మని అదిలించేవారు. వారిని పట్టుకొస్తే వారి మీద బండలు పెట్టి హింసించేవారు.

పెద్దపెద్ద భూస్వాములు, దొరలు శిస్తు కట్టకపోతే వత్తిడి లేదు. వారి ఇంటి ముందుకు వెళ్ళి బ్రతిమాలినా “పిలిస్తే నేను వస్తానా” అని దూషించేవారు. అప్పట్లో వాళ్ళ రాశులుపై, ముద్ర పలకలు వేయించే వారు. లేదా వారి అరక ఎడ్లను పట్టకరమ్మని అధికారులు చెప్పేవారు. అట్టి పనులు అధికారులు చెప్పినట్లు చేస్తే దూషించి దెబ్బలు కూడా కొట్టేవారు. ఈనాటికి కూడా భూస్వామి, ధనిక వర్గం నుండి వచ్చిన సర్పంచ్లు గ్రామసేవకులను వేధించడం కొన్ని ప్రాంతాలలో కొనసాగుచున్నది.

వీరిలో అత్యధికులు దళితులు. అంటరానితనం ప్రమోషన్లో వివక్ష కొన్ని

చోట్ల సైకిల్పై తిరగటం, చెప్పులేసుకొని నడవటం సాగుతున్నది. మరికొన్ని చోట్ల నిషేధం.. కులం పేర నిందించటం వగైరా సామాజిక పీడన సాగుతున్నది. కె.వి.పి.ఎస్. సహకారంతో సామాజిక న్యాయం కోసం పోరాడాలి.

★★★

రాష్ట్రం మొత్తం మీద 49,800 మంది గ్రామసేవకులు ఉన్నారు. వీరంతా ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసీలే. ఇటీవల వీరు పోరాడి సాధించుకున్న (ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.గారి ప్రభుత్వం) 300 రూపాయలు కలిపితే వీరి వేతనం నెలకు 1465 రూపాయలుగా ఉంది. ఈ ఫలితం సాధనలో సిఐటియు అందిస్తున్న సహకారాన్ని గ్రామసేవకులు మరువలేరు. ప్రపంచబ్యాంకు వత్తిడిపై గతంలో ఉన్న వారసత్వపు హక్కు కూడా రద్దయ్యింది. ప్రభుత్వం వాటాబంది విధానాన్ని రద్దు చేసింది. కేరళ, తమిళనాడు, పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రాలలో గ్రామసేవకులను 4వ తరగతి ఉద్యోగులుగా గుర్తించి రు.2600 ఇస్తున్నప్పటికీ మన రాష్ట్రంలో మాత్రం ఉద్యోగభద్రత లేని పార్టీలై వర్కర్లుగానే కొనసాగుతున్నారు. గ్రామసేవకులు ఎంతోకాలం పోరాడి సాధించుకున్న జి.ఓ.లు కూడా అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. వారికి ఇళ్ళస్థలాలు, పక్కాఇండ్లు ఇవ్వాలని 23.08.1996లో ప్రభుత్వం జారీ చేసిన జి.వో, బంజరు భూములను ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసీ గ్రామసేవకులకు కేటాయించాలని జారీ చేసి జి.వో, ఖాళీగా ఉన్న అటెండర్ పోస్టులలో 20శాతం అర్హత ఉన్న గ్రామసేవకులతో భర్తీ చేయాలని జారీ చేసిన జి.వోలు అమలుకు నోచుకోక పోవడం శోచనీయం.

■ వెలసంగి అంజయ్య
ఎ.పి.గ్రామసేవకుల సంఘం
రాష్ట్ర కార్యదర్శి

ఎస్పిడిసిఎల్ ముట్టడి

కనీస వేతనాలు, రెగ్యులరైజేషన్ కోసం ఎస్పిడిసిఎల్ సిఎండి కార్యాలయాన్ని జూన్ 20న యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ దిగ్బంధనం చేసింది. సిఎండితో సహా ఏ ఒక్క అధికారిని లోనికి అనుమతించలేదు. సుమారు 600-700 మంది కార్మికులు ఉదయం 9 గంటల నుండే తిరుపతిలోని సిఎండి కార్యాలయాన్ని ముట్టడించారు. కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప జిల్లాలకు సంబంధించిన కార్మికులు, రాష్ట్ర అధ్యక్షులు డి.సూరిబాబు, రాష్ట్ర సహాయ కార్యదర్శి నర్సింహులు, ఆర్.వి. నర్సింహారావు, ఎస్పిడిసిఎల్ కమిటీ అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వై.శ్రీనివాసులు, ఎన్.ఎ.సుకుమార్ల నాయకత్వంలో తమతమ బ్యానర్లు, ప్లకార్డులతో పాల్గొన్నారు.

యూనియన్ లేవనెత్తిన 14 డిమాండ్లను సానుకూలంగా పరిశీలిస్తామని డైరెక్టర్ దామోదరం గారు ఇచ్చిన హామీ మేరకు కార్మికులు ఆందోళనను విరమించారు.

కాంట్రాక్టు కార్మికులకు జీ.ఓ.40 ప్రకారం కనీసవేతనాలివ్వక పోవటం, ఆ ఇచ్చే వాటిని కూడా నెలల తరబడి బకాయిపడటం ఎస్పిడిసిఎల్లో నిత్యకృత్యం. కాంట్రాక్టర్లు బకాయిపెట్టిన చోట సంస్థ నుండే నేరుగా వేతనాలివ్వాలని సిఎండి గారిచ్చిన ఆర్డరు కూడా అమలుకు నోచుకోవట్లేదని కార్మికులు కోపోద్రిక్తులౌతున్నారు. పిఎఫ్ ఎక్కడా అమలు కావటం లేదు. కొన్ని చోట్ల కార్మికుల నుండి మినహాయించుకుంటున్న కాంట్రాక్టర్లు పిఎఫ్ ఆఫీసుల్లో చెల్లించక

పోవటమో, వేరే పేర్లపై జమ చేయడమో చేస్తున్నారు. ఇటువంటి అన్యాయాలను అడ్డుకోవాలని కార్మికులు కోరారు.

ఫీల్డ్లోగాని, ఇఆర్ఓల్లో గాని సంవత్సరాల తరబడి రెగ్యులరైజేషన్ జరపకపోవటంతో వివరీతమైన పనిభారం ఉద్యోగులను క్రుంగదీస్తున్నది. 1994 తర్వాత వర్క్సార్ప్ నిర్ణయించక పోవటాన్ని యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ప్రశ్నించింది. ఇది విధాన సంబంధమైన విషయంగావున తామేమి చేయలేమని ఎస్పిడిసిఎల్ డైరెక్టర్ చెప్పారు.

జి.ఓ.40 ప్రకారం కనీసవేతనాలిచ్చేలా చూస్తామని, ఇవ్వని కాంట్రాక్టర్లపై చర్యలు తీసుకుంటామని యాజమాన్యం యుజిఇయు కు హామీనిచ్చింది.

ఈ “ముట్టడి” నిర్ణయాన్ని జూన్ 6న జరిగిన ఎస్పిడిసిఎల్ కమిటీలో నిర్ణయించింది మొదలు వివిధ రకాల కార్యక్రమాలు అమలు చేశారు. 2వేల పోస్టర్లు ముద్రించి అన్ని డివిజన్ ఆఫీసులు, సబ్ స్టేషన్లు మొదలగు చోట్ల అంటించారు. 3వేల కరపత్రాలతో విస్తృతంగా క్యాంపెయిన్ చేశారు.

కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరుల్లో జీపు జాతా జరిగింది. రాష్ట్ర కేంద్రం నుండి కామ్రేడ్ ఆర్.వి.నర్సింహారావు మొదట చిత్తూరులో 3రోజులు, కృష్ణాలో ఒకరోజు సబ్ స్టేషన్లు తిరిగి కార్మికుల్ని ముట్టడికి సిద్ధం చేశారు. ఆ తర్వాత గుంటూరులో 3రోజులు, కృష్ణాలో ఒకరోజు, నెల్లూరులో ఒకరోజు, ప్రకాశంలో రెండు రోజులు జీపు జాతా జరిగింది. ఎస్పిడిసిఎల్ నాయకత్వంతోపాటు కామ్రేడ్ నర్సింహారావు పాల్గొన్నారు.

మొదట పూర్ణకుంభం సర్కిల్ నుండి డిస్కాం వరకు ప్రదర్శన సాగింది. దీన్నో యు.ఇ.ఇ.యు. కార్యకర్తలతోపాటు సిఐటియు కడప, చిత్తూరు జిల్లాల కార్యదర్శులు కామ్రేడ్ రవిశంకరరెడ్డి, కుమారరెడ్డిలు పాల్గొన్నారు.

పక్కా గృహాల పునఃనిర్మాణానికి ఆదేశాలు

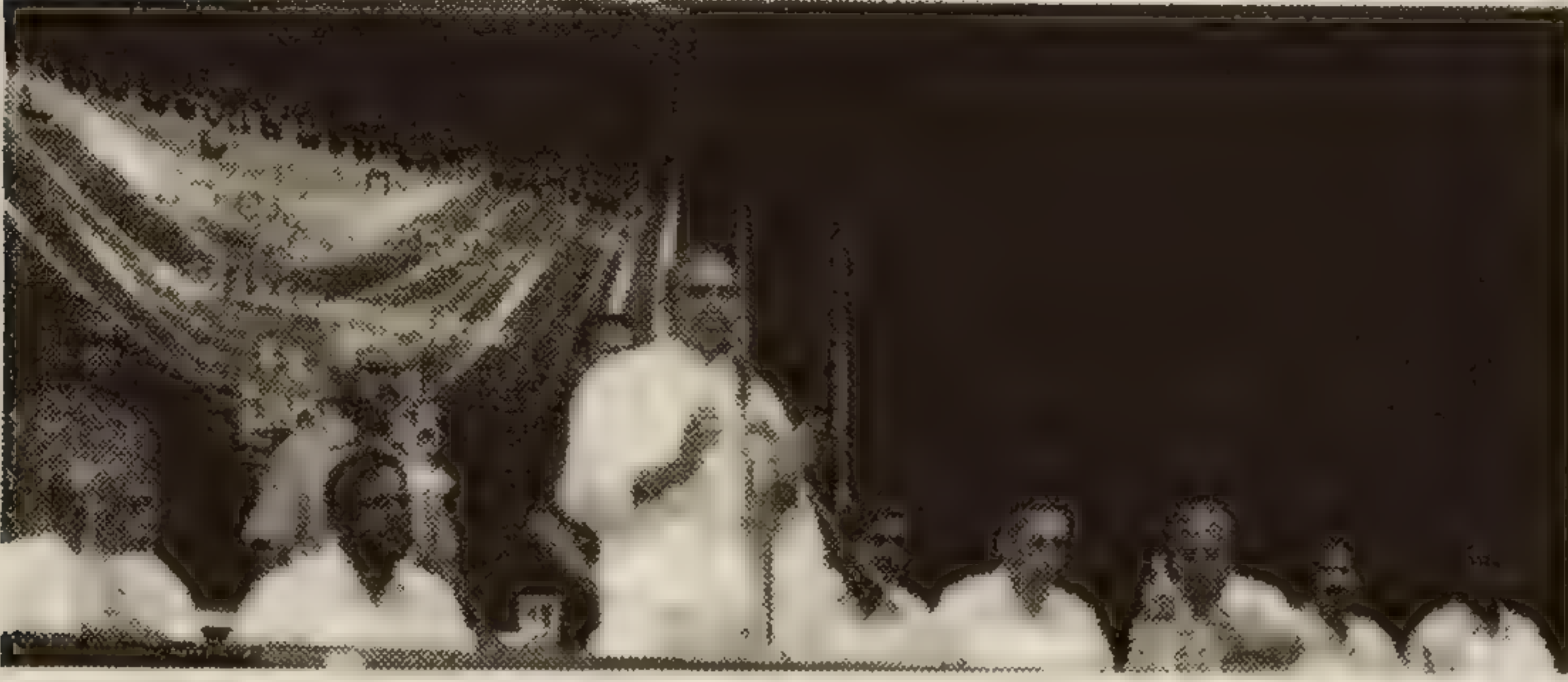

కడప జిల్లా పులివెందుల పట్టణములో డ్రైవర్స్ కోసం దాదాపు 200 గృహాలు కేటాయించారు. గత అసెంబ్లీ ఎన్నికల

ముందు తెలుగుదేశము ప్రభుత్వం కాలంలో పోరాడి సిఐటియు తరపున డ్రైవర్స్ కోసము 200 డి.కె.టి. పట్టాలు సాధించారు. తరువాత అధికారములోకి వచ్చిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము ద్వారా 200 మంది డ్రైవర్స్కు పక్కా ఇళ్ళు మంజూరు అయ్యేటట్లు సిఐటియు కృషి చేసింది. ఈ ఇళ్ళు కట్టే కాంట్రాక్టును హైదరాబాద్కు చెందిన ఐ.వి.ఆర్. సంస్థ తీసుకుని పూర్తిగా నాశిరకంగా నిర్మించింది. ఇంటి గోడ మీద చేయివేస్తే పడిపోయేటట్లుగా వున్నాయి. ఈ విషయాన్ని సిఐటియు ప్రతినిధులు ఎన్నిసార్లు అధికారులకు చెప్పినా ఫలితము లేకపోవడముతో పత్రికలను ఆశ్రయించారు. పత్రికల ద్వారా ఐ.వి.ఆర్. సంస్థ మరియు హౌసింగ్ బోర్డు అధికారుల అవినీతిని వెలుగులోకి తీసుకోనిరాగలిగారు. తరువాత కడప హౌసింగ్ డి.ఎం. సెల్వరాజ్గారు, కడప ఎం.పి. వివేకానంద రెడ్డి గారు ఇళ్ళను చూచి అవి పూర్తిగా నాణ్యత లేనివిగా గుర్తించి, వెంటనే వాటిని కూలదీసి, పునఃనిర్మించాలని ఆదేశించారు. ఇది సిఐటియు విజయం.

ఉత్సాహభరితంగా యు.ఇ.ఇ.యు. 5వ రాష్ట్ర మహాసభలు

యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ 5వ రాష్ట్ర మహాసభలు మే 6-8 తేదీల్లో హైదరాబాద్ లో చారిత్రాత్మకంగా జరిగాయి. యూనియన్ ఆవిర్భావం తర్వాత రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి మహాసభలో ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొనడం ఇదే ప్రథమం. అన్ని ఆపరేషన్ సర్కిల్స్ గాక, జనరేషన్ సర్కిళ్ళ నుండి సైతం ప్రతినిధులు ఈ సభకు హాజరైనారు.

కేవలం ఉద్యోగులు, కార్మికుల గురించే గాక, రాష్ట్రం, సాధారణ ప్రజలపై భారాలు పెంచే విద్యుత్ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా 5వ రాష్ట్ర మహాసభ గళం విప్పింది. ఇతర సంఘాలకు యు.ఇ.ఇ.యు.కు వున్న ఈ తేడాను విద్యుత్ ఉద్యోగులతోపాటు రాష్ట్ర ప్రజానీకం సైతం హర్షించారు.

ప్రారంభ సభ : 7వ తేదీ ఉదయం సరిగ్గా 10 గంటలకు జండా ఆవిష్కరణ జరుపుకుని ప్రతినిధులంతా కామ్రేడ్ కె.పి.సూర్య నారాయణ ప్రాంగణంలో (సుందరయ్య కళానిలయం) ఆసీనులయ్యారు. 10.30కి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డి గారు వచ్చారు. ఈ ప్రారంభ సభకు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కామ్రేడ్ డి.సూరిబాబు అధ్యక్షత వహించగా కామ్రేడ్ హబిబుల్లా, కామ్రేడ్ ఆర్.సుధాభాస్కర్, కామ్రేడ్ ఎన్.కిరణ్, కామ్రేడ్ కె.ఈశ్వరరావులు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు, ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటర్ కె.రామచంద్రమూర్తి గారు కూడా ముఖ్యమంత్రితో పాటు వేదికపై ఆసీనులయ్యారు.

కాంట్రాక్టు కార్మికుల సమస్యలు తీరుస్తానని చెప్తూ, అందుకు వారు సొసైటీలుగా ఏర్పడటమే పరిష్కారమని ముఖ్యమంత్రి సూచించారు. సంస్కరణలు అనివార్యమని చెప్పిన రాజశేఖరరెడ్డి గారు చైనా ఉదాహరణలు పేర్కొన్నారు. మన దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం ఉండటమే సంస్కరణలకు అడ్డం అన్న ఆయన ఉపన్యాసం ఆ తర్వాతి రోజుల్లో అనేక విమర్శలకు దారితీసింది.

ఇతర అన్ని సంఘాలతోపాటు యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ కు కూడా గుర్తింపు ఇవ్వడానికి ముఖ్యమంత్రి అంగీకరించడం, ఆ మేరకు బహిరంగంగా ప్రకటించడంతో ఉద్యోగులు, కార్మికులు ఆనందంతో హర్షధ్వనాలు చేశారు.

అనంతరం ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులు కె.రామచంద్రమూర్తి మాట్లాడుతూ చైనాలో భూ సమస్య పరిష్కరించటం వల్ల మార్కెట్ విస్తరించిందని, అక్కడ వారు అమలు చేస్తున్న సంస్కరణలకు, మన దేశంలో అమలు అవుతున్న సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచీకరణకు సంబంధమే లేదని అన్నారు. సంస్కరణలు అమలుతున్న అనేక దేశాల్లో

నియంతృత్వ పాలనలున్నాయని పరోక్షంగా ముఖ్యమంత్రి చేసిన వ్యాఖ్యను తిప్పికొట్టారు.

సదస్సు: ఆ తర్వాత “విద్యుత్ చట్టం 2003” పై సదస్సు జరిగింది. ప్రధాన కార్యదర్శి క్లుప్తంగా ఆ చట్టం రావడానికి దారితీసిన పరిస్థితులను వివరించగా విద్యుత్ సౌధలో ఎడిషన్ గా పని చేస్తున్న విద్యుత్ రంగ నిపుణులు శ్రీ కె.రఘు చట్టంలోని వివిధ అంశాలను వివరించారు. గంటకు పైగా సాగిన ఈ సదస్సు ఎంతో విజ్ఞాన దాయకంగా ఉంది.

ప్రతినిధుల సభ : అనంతరం ప్రతినిధుల సభ ప్రారంభమైంది. దీన్నో ప్రధాన కార్యదర్శి నివేదిక ప్రవేశపెట్టారు. గడచిన 2 సంవత్సరాల్లో అంతకు ముందెన్నడూ లేని విధంగా యు.ఇ.ఇ.యు. అన్ని సర్కిల్స్ లో పెద్దఎత్తున పోరాటాలు చేసిన సమయం. యూనియన్ సభ్యత్వం, కార్యకర్తలు, సమీకరణ శక్తి, విస్తృతి అన్ని అంగలు పంగలుగా విస్తరించిన కాలం ఇది. 2003లో ఒకసారి, 2004లో మరోసారి ఛలో అసెంబ్లీలు జరిగాయి. ఎన్ పి డి సి ఎల్ వద్ద, ఎన్ పి డి సి ఎల్ వద్ద 4-5వందల మందితో మాన్ ధర్నాలు జరిపిన కాలం కూడా ఇదే.

ప్రధానంగా ట్రాన్స్ కో, డిస్కాం కాంట్రాక్టు కార్మికుల సమస్యలపై కేంద్రీకరించటం వల్ల యూనియన్ రాష్ట్రమంతా విస్తరించింది. అయితే జన్ కో రక్షణపై కేంద్రీకరించలేకపోయామని, శాశ్వత ఉద్యోగుల సమస్యలకు తగిన ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేకపోయామని నివేదిక పేర్కొంది.

అన్ని జిల్లాల్లో చేసిన కార్యకలాపాలను చర్చించిన మహాసభ ప్రధానంగా వివిధ స్థాయిల్లోని కమిటీలు, నాయకుల పని విధానంపై కేంద్రీకరించింది. వివిధ స్థాయిల్లోని లోపాలను నిర్మూహమాటంగా చర్చించింది. సభ్యత్వాన్ని అన్ని సర్కిల్స్ కు, అన్ని డివిజన్లకు విస్తరించడానికి మహాసభ కర్తవ్య నిర్దేశం చేసుకుంది. ప్రజాతంత్ర పని విధానాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవటం ద్వారా అన్ని స్థాయిల్లో నిర్మాణాన్ని పటిష్టం చేసుకోవాలని మహాసభ నిర్ణయించింది.

డి.సూరిబాబు, ఎం.సాంబశివరావు, వి.శశికళలు అధ్యక్ష వర్గంగా వ్యవహరించారు. చర్చల్లో 37మంది పాల్గొన్నారు. చర్చలకు ప్రధాన కార్యదర్శి సమాధానం చెప్పిన తర్వాత ఏకగ్రీవంగా నివేదికను, జమా ఖర్చులను మహాసభ ఆమోదించింది. ఈ 5వ మహాసభలో మొత్తం 302 మంది ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. వీరిలో 237 మంది 40 సంవత్సరాల లోపు వారే. మొత్తం ప్రతినిధుల్లో 188 మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి, మైనారిటీలకు చెందినవారు. 1/3 వంతు మంది శాశ్వత ఉద్యోగులు కాగా మిగిలిన వారు కాంట్రాక్టు కార్మికులు, బిల్ కలెక్టర్లు.

మొత్తం మీద ఈ మహాసభ యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్రంలో ఒక పెద్ద శక్తిగా ఎదగగలదన్న ఆత్మవిశ్వాసాన్నిచ్చింది.

■ ఆర్.సుధాభాస్కర్, ప్రధాన కార్యదర్శి, యు.ఇ.ఇ.యు.

ఫజిల్ కాలం జవాబు

1 మ	2 హ	3 శి	4 వ	రా	త్రి	5 అ
6 ర	గ	ద	క	ల	7 కొ	గు
8 ము	క	9 ద	లి	10 స్	11 అ	12 పే
13 నీ	ట	ము	న	14 క	15 పం	16 లా
17 న	చి	18 కా	కా	19 కా	20 అ	21 శం
22 రు	గు	23 రు	దు	24 రు	25 గు	26 గు

(పై చిత్రానికి చిన్నారి రాసిన కథను ఇక్కడ ప్రచురిస్తున్నాం)

అమ్మ మనసు లడ్డుకన్నా తియ్యన

ఒకరోజు రాజువాళ్ల ఇంట్లో లడ్డులు చేశారు. ఇల్లంతా ఘుమ ఘుమలు. వాళ్ళింట్లో లడ్డులు చేస్తున్నారని అంతకుముందు రోజే తన ఫ్రెండ్స్ అందరికీ చెప్పకున్నాడు. తలా ఒకటి ఇస్తానని కూడా గొప్పగా చెప్పాడు.

లడ్డులు చేయటం పూర్తయిన తర్వాత వాళ్ళమ్మ రెండు లడ్డుల కన్నా ఎక్కువ ఇవ్వలేదు. ఎలాగైనా లడ్డులు సంపాదించి తన ఫ్రెండ్స్ కు ఇవ్వాలనుకున్నాడు రాజు.

పక్కంటి పిల్లాడు నాని కూడా రాజుకు తోడయ్యాడు. ఇద్దరూ కలిసి ఇంట్లో ఉన్న పొడర్ తెల్లగా ముఖానికి పట్టించారు. నల్లటి ముసుగులు వేసుకున్నారు. చడిచప్పుడు కాకుండా మెల్లగా వంటింట్లో ప్రవేశించారు.

లడ్డులు పెట్టిన స్టీల్ డబ్బాను జాగ్రత్తగా కిందకి దించారు. వాళ్ళిద్దరికీ గుండెల్లో ఒకటే దడ. అయినా ధైర్యం తెచ్చుకుని మెల్లగా స్టీల్ డబ్బా మూత తీశారు.

అంతే... గుప్పుమని ఇల్లంతా లడ్డుల వాసన వ్యాపించింది. రాజు నోట్లో నీళ్ళురాయి. ఆత్రంగా ఒక్కటి తీసుకుని నోట్లో కుక్కుకున్నాడు. దీంతో నానిగాడు కూడా ఒక లడ్డును నోట్లో కుక్కుకున్నాడు.

లడ్డుల వాసనకు ఇంట్లోకి అప్పుడే వచ్చిన రాజు అమ్మ ఎవడో దొంగ దూరి లడ్డులన్నీ మింగేస్తున్నాడని అనుకొని పరుగులాంటి నడకతో వంటింట్లోకి వచ్చింది. రాజూ, నానీ ఇద్దరూ ముసుగులు వేసుకుని ఉండటంతో వాళ్ళని గుర్తుపట్టలేకపోయింది.

వాళ్ళిద్దరూ ఆమె వచ్చిన విషయం తెలియక, నోట్లో ఉన్న పెద్ద లడ్డును గొంతులోకి నెట్టి మింగే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు.

వంటింట్లో దూరింది దొంగలనే అనుమానంతో ఆమె రొట్టెల కర్రతో ఇద్దరి వీపులను విమానం మోత మోగించింది. నోట్లో ఉన్న లడ్డు గొంతులో అడ్డు పడటంతో వాళ్ళిద్దరూ అరుస్తున్నా, ఆమెకు వినిపించలేదు.

మరో రెండు దెబ్బలు వేసేసరికి ముసుగులు జారాయి! రాజు, నానీ బేర్... మని ఏడుస్తూ కనిపించారు.

విషయం తెలిసిన వాళ్ళమ్మ తిడుతూ లడ్డుల డబ్బా తీసి పైన పెట్టింది.

'అదికాదు ఆంటీ, స్కూల్లో రాజు ఫ్రెండ్స్ అందరికీ లడ్డులు ఇస్తానని మాటిచ్చాడు. అందుకనీ...' ఏడుపు ముఖంతో చెప్పసాగాడు.

'ఈ మాట ముందే చెప్పి చావొచ్చుగా...' అంటూ ఆమె మరో డబ్బాలో ప్యాక్ చేసిన లడ్డులపొట్లాం చూపించి రేపు నీ ఫ్రెండ్స్ కు తీసుకుపోవటానికని దాచా అని చెప్పటంతో రాజు తాను చేసిన పనికి సిగ్గు పడ్డాడు.

చూశారా ఫ్రెండ్స్... అమ్మావాళ్ళు ఎప్పుడూ మనకు మంచి చేయాలనే ఆలోచిస్తారు. మనమే తొందరపడి తప్పుగా అర్థం చేసుకుంటాం. అందుకే ఇకనుండి అమ్మ మాట వింటారు కదూ! సింధూర టీ., పొన్నూరు, గుంటూరు జిల్లా.

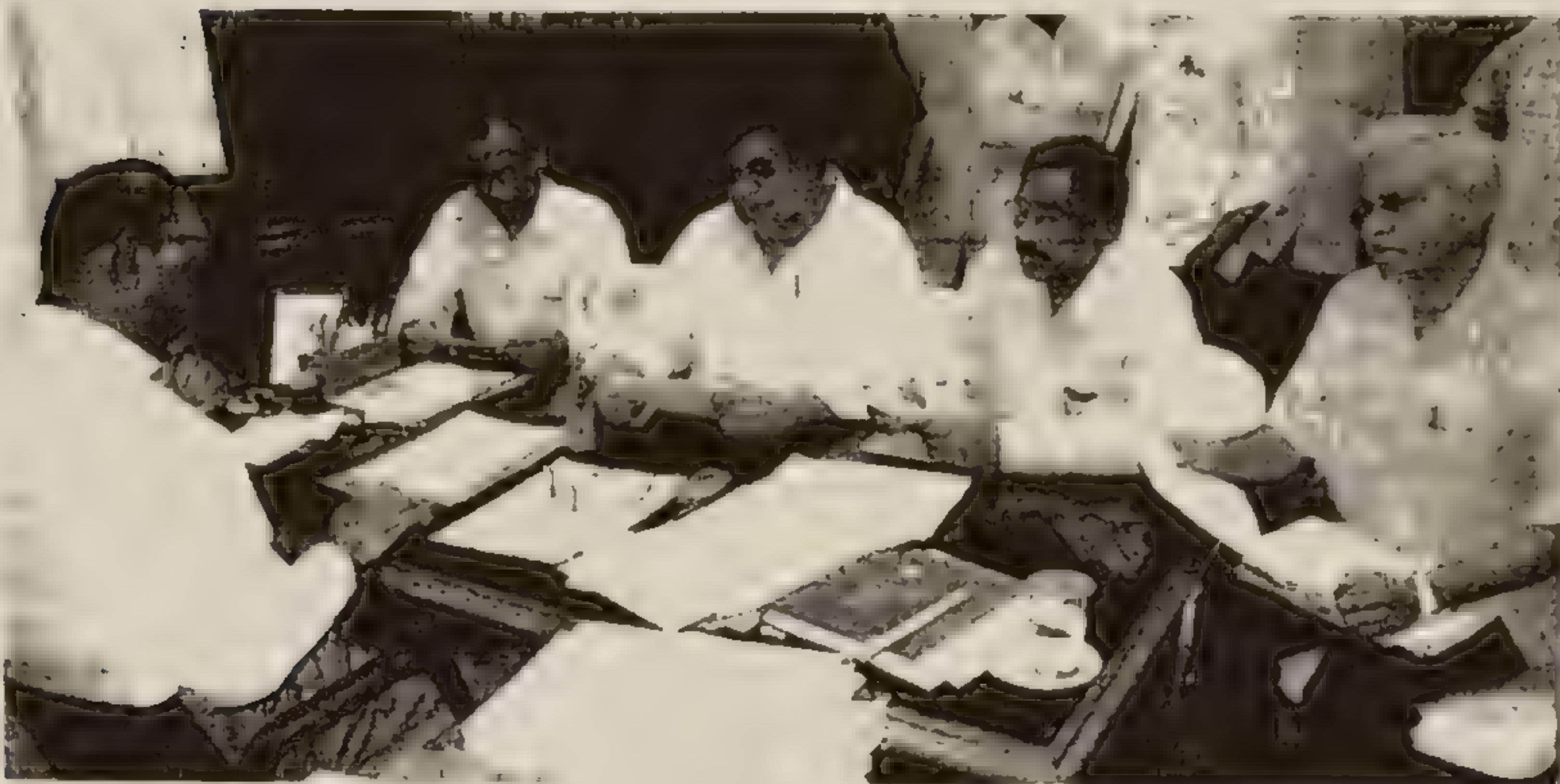
పిల్లలూ, బొమ్మ చూశారు కదా! ఈ బాబు గురించి చిన్న కథ రాసి ఈ నెల 25లోగా మా కార్యాలయానికి అందే విధంగా పోస్టు చేయండి.

మో అడ్రస్

ఎడిటర్, బాల లోకం, కార్తికలోకం, ఎన్.వి.బి. స్మారక కేంద్రం, 1-1-60/4, ఆర్టిసి కాన్స్ట్రోడ్స్, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్- 20

సమ్మె బీశగా ఆర్టీసీ కార్మికులు

తాము ఏదో చేస్తామని చెబుతూనే దాన్ని నిర్వీర్యం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని, గత ప్రభుత్వం కన్నా ఈ ప్రభుత్వం మరింత ప్రమాదకరమైనదని ఆర్టీసీ కార్మికులు గుర్తించారు. సమ్మెను ఉధృతంగా, తమ సమస్యలు పరిష్కారం అయ్యేవరకు నిర్వహించాలని పట్టుదలతో ఉన్నారు.

ఆర్టీసీ జెఎసి ప్రభుత్వం ముందు, ఆర్టీసీ యాజమాన్యం ముందు ఉంచిన డిమాండ్లు దిగువ విధంగా ఉన్నాయి.

జెఎసి డిమాండ్స్ :

ఆర్టీసీ పరిరక్షణ కోసం ఆర్టీసీ కార్మిక సంఘాల జాయింట్ యాక్షన్ కమిటీ జూలై 4 నుండి నిరవధిక సమ్మె జరపనున్నట్లు ఆర్టీసీ యాజమాన్యానికి సమ్మె నోటీసు జారీ చేసింది. ఈ సమ్మె నోటీసుపై ఆర్టీసీ యాజమాన్యంతో జరిగిన చర్చలు విఫలం అయ్యాయి. సమ్మె అనివార్యం అవడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముగ్గురు మంత్రులతో కూడిన ఒక కమిటీని పరిష్కారం కోసం కృషి చేసేందుకు నియమించింది. రవాణా శాఖా మంత్రి శ్రీ సంతోష్ రెడ్డి, రోడ్లు, భవనాల శాఖా మంత్రి శ్రీ జక్కలపూడి రామమోహన్ రావు, వాణిజ్యశాఖా మంత్రి శ్రీ కె.రామకృష్ణలతో కూడిన మంత్రివర్గ ఉపసంఘం ఆర్టీసీ జె.ఎ.సి.తో రెండు దఫాలు చర్చించింది. మొదటి దఫా చర్చలో ఆర్టీసీ కార్మికుల డిమాండ్ల గురించి, వాటి హేయబద్ధత గురించి మంత్రులు తెసుకున్నారు. డిమాండ్లన్నా సమంజసమైనవేనని అంగీకరించారు. ప్రభుత్వం తరపున ఆర్టీసీ రక్షణ కోసం తీసుకోవాల్సిన చర్యలపై దృష్టి సారిస్తామని, ఆ దిశగా తమ వంతు ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. తదుపరి సమావేశంలో తమ కార్యాచరణను జె.ఎ.సి. ముందు ఉంచుతామన్నారు.

రెండవ దఫా చర్చలలో ప్రభుత్వం తన వైఖరిని మార్చుకుంది. మొదటి దఫా చర్చలు సుహృద్భావ వాతావరణంలో జరిగాయని, త్వరలోనే పరిష్కారం లభిస్తుందని ప్రకటించిన మంత్రివర్గ ఉపసంఘం రెండవ దఫా చర్చలలో చేతులు ఎత్తేసింది. ప్రభుత్వం చేయగలిగినంత చేసిందని, ఇక చేసేది ఏమీ లేదని సన్నాయి నొక్కులు నొక్కింది. ఆర్థికపరమైన వెసులుబాటు ఇంకా ఇవ్వడం సాధ్యంకాదని తెలిపింది. ఏమైనప్పటికీ ముఖ్యమంత్రితో చర్చించి తమ తదుపరి వైఖరిని తెలియజేస్తామన్నారు.

ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న ఈ వైఖరి సమ్మెను నిర్వీర్యం చేసే ఎత్తుగడలో భాగమేనని ఆర్టీసీ జె.ఎ.సి. ప్రకటించింది. ఆర్టీసీ రక్షణ కోసం ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీ ప్రకటించే వరకు, ఉద్యోగుల జీతభత్యాల సవరణ జరిపే వరకు సమ్మెను విరమించేది లేదని ప్రకటించింది. అందుకు తన సన్నాహాలను ముమ్మరం చేసింది. గత చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అనుసరించిన బాటనే నేటి రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నదని ఆర్టీసీ కార్మికులు భావిస్తున్నారు. ఆర్టీసీ కోసం

- (1) ఆర్టీసీ పై విధిస్తున్న మోటారు వాహనాల పన్నులను రవాణాశాఖ మంత్రి మీడియా ద్వారా ప్రకటించిన విధంగా 2%కు, 5%కు తగ్గించాలి. (2) ఆర్టీసీ నిర్వహిస్తున్న లగ్జరీ సర్వీసులపై టాక్స్ ను, టూరిజం శాఖ వారికి ఇస్తున్న మినహాయింపును ఇవ్వాలి. అదే విధంగా గ్రామీన సర్వీసులపై కూడా పన్నులను ఎత్తివేయాలి. (3) బస్ పాస్ రాయితీల భారాన్ని పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరించాలి. (4) హైలెవల్ కమిటీ సిఫార్సులలోని అంశాలైన (ఎ) అద్దె బస్సులు (బి) విఆర్ఎస్ (సి) ఆస్తుల అమ్మకాలు మరియు బిబిడబ్ల్యు, టిఆర్ఎస్ ల మూసివేతలు/ అవుట్ సోర్సింగ్ మొదలగునవి తిరస్కరించాలి. కార్గో సర్వీసులు, మోటారు వాహనాల పన్ను తగ్గింపు, రాయితీలు పూర్తిగా చెల్లించుట మినహా హైలెవల్ కమిటీ సిఫార్సులను తిరస్కరించాలి. (5) కొత్త బస్సుల కొనుగోలుకు అనుమతినివ్వాలి. (6) రెగ్యులర్ పద్ధతిలో ఉద్యోగ నియామకాలను చేపట్టాలి. (7) ఇప్పటి వరకు ప్రోగుబడ్డ 1350 కోట్ల అప్పులను తీర్చే బాధ్యతను ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. (8) ప్రైవేట్ వాహనాల అక్రమ రవాణాను అరికట్టాలి. (9) ఆర్టీసీ బస్టాండ్ల వద్ద ప్రైవేటు వాహనాలు నిలుపుదల చేయకుండా చట్టాన్ని అమలు చేయాలి. (10) ఆర్టీసీ ఆస్తులను ఆందోళనకారులు తగులబెట్టినపుడు, ధ్వంసం చేసినప్పుడు ఆ నష్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భర్తీ చేయాలి. (11) రైల్వే విమాన శాఖలలో మాదిరిగా డీజిల్ ఆయిల్ పై సేల్స్ ట్యాక్స్ ను తగ్గించాలి. (12) టోల్ గేటు టాక్స్, టోల్ ప్లాజా టాక్స్ లను రద్దు చేయాలి. (13) అద్దె బస్సులను ఆపివేయాలి. (14) ఆర్టీసీ ఉద్యోగుల నుండి వృత్తిపన్ను వసూలు చేయరాదు. (15) కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిని, ఔట్ సోర్సింగ్ పద్ధతిని రద్దు చేయాలి. (16) తేది: 01.04.2005 నుండి ఆర్టీసీ ఉద్యోగుల జీతభత్యాల సవరణ, సర్వీసు కండిషన్ల మెరుగుదల, అలవెన్సుల పెంపుదల చేపట్టాలి. (17) మెడికల్ అన్ ఫిట్ డ్రైవర్లకు వర్తించే సర్క్యులర్ నెంబర్ పి.డి. 14 తేది. 08-04-2003 ను అమలు చేయాలి. దానిని ఇతర క్యాటగిరీలకు వర్తింపజేయాలి. (18) రిటైరయిన ఉద్యోగులకు 08-10-2003న కార్పొరేషన్ బోర్డు అమలు చేసిన తీర్మానం ప్రకారం మెడికల్ సౌకర్యాలను కల్పించాలి.

■ టి.వి.రావు, SWF

ఒక్కసారి వక్స్ కాబడిన ఆస్తి అది ఎల్లప్పుడూ వక్స్ ఆస్తిగానే పరిగణించబడుతుంది. దాని స్వభావంలో ఎలాంటి మార్పుకు విలువలేదని సుప్రీం కోర్టు ఇండ్రసహాని కేసు సందర్భంగా స్పష్టం చేసింది. అలాగే ఏదో ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో మినహాయించి వక్స్ ఆస్తులను అమ్మడానికి వీలులేదని, మూడు సంవత్సరాలకు మించి కౌలుకు ఇవ్వరాదని వక్స్ చట్టం స్పష్టంగా పేర్కొంటున్నది. అయినప్పటికీ రాష్ట్రంలోని లక్షా నలభైఐదు వేల ఎకరాల వక్స్ భూమిలో నేటికీ లక్ష ఎకరాల భూమి దురాక్రమణకు గురైంది. కేవలం 45వేల ఎకరాలు మాత్రమే మిగిలి ఉన్నట్లు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. వక్స్ భూములను రక్షించాల్సిన వక్స్ బోర్డు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తాము స్వయంగా వక్స్ భూములను అమ్మేసే పనికి పూనుకొన్నాయి. వక్స్ భూములలో ఎక్కువ శాతం పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉండడం వలన రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు, భూ కబ్జాదారులు వక్స్ భూములపై కన్నేసి వాటిని ఆక్రమించుకుంటున్నారు. రాజకీయ పలుకుబడి, అర్థబలం, అంగబలం ముందు వక్స్ చట్టాలు ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోతున్నాయి. చట్టాలు కాగితాలలో మూలుగుతున్నాయి. భూములు కబ్జాదారుల చేతుల్లోకి పోతున్నాయి. ఈ మధ్య అక్రమంగా దురాక్రమణలు, అమ్మకానికి గురైన వక్స్ భూముల పరిరక్షణకు 'ఆవాజ్' ఉద్యమాలు నిర్వహించింది.

కృష్ణా జిల్లా నిడమానూరులో సర్వే

నాయకులు, వక్స్ బోర్డు కుమ్మక్కై కేవలం ఎకరం ఆరు లక్షల రూపాయల చొప్పున అమ్ముకుంది. ప్రభుత్వం నుండి జీవో 22ను జారీ చేయించారు. 25 కోట్ల విలువచేసే ఆస్తిని కేవలం రెండున్నర కోట్లకు వక్స్ బోర్డు (భూమిని) అమ్మేసింది. దానిపై చుట్టుపట్ల ఉన్న గ్రామాల వైసెనారీటీ ప్రజలను సమీకరించి, కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు ఆవాజ్ ధర్నా నిర్వహించింది. దానిని రాష్ట్ర వ్యాప్త సమస్యగా ముందుకు తెచ్చి ముఖ్యమంత్రి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళడం జరిగింది. ఉద్యమాల ఒత్తిడికి తలొగ్గిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమ్మకాన్ని రద్దు చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అప్పటికే వక్స్ భూమిని కొనుగోలు చేసిన రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు దానిని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకున్నారు. ప్రభుత్వం ఆ రిజిస్ట్రేషన్ ను రద్దు చేయకుండా ఆలస్యం చేయడం వలన వారు కోర్టును ఆశ్రయించారు. రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేయాలని మళ్ళీ ఉద్యమించడం జరిగింది. ఎట్టకేలకు ప్రభుత్వం తలొగ్గి రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేసింది. తాత్కాలికంగా ఆ భూమి అమ్మకం నిలిచిపోయింది.

***

గుంటూరు నగరం శివారు ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి రెడ్డి పాలెం గ్రామంలో 234 నుండి 250 వరకు గత సర్వే నంబర్లలో 186 ఎకరాల 57 సెంట్ల భూమి వక్స్ బోర్డు అధీనంలో ఉంది. కొట్లాడి రూపాయల విలువ చేసే ఈ భూమిని కూడా విజిటియం-యుడిఎకు ఎకరం ఎనిమిది

లక్షల రూపాయల చొప్పున అమ్మేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీవో 165ను జారీ చేసింది. ఈ భూములను ఇళ్ళు లేనటువంటి పేద ముస్లిం వైసెనారీటీలకు ఇవ్వాలని, వక్స్ భూముల అమ్మకాలను నిలిపివేయాలని వారం రోజుల పాటు గుంటూరు కలెక్టరేట్ కార్యాలయం ముందు వైసెనారీటీ సభ్యులతో నిరాహార దీక్షలు నిర్వహించింది. ప్రస్తుతం ఈ కేసు కోర్టులో ఉంది. తాత్కాలికంగా భూమి రక్షించబడింది.

***

అదేవిధంగా హైదరాబాద్ టోలీ మజ్జీద్ కు చెందిన 25 ఎకరాలు, బోడుప్పల్ లో 35 ఎకరాలు, రామన్నపేటలో 25 ఎకరాలు, దురాక్రమణకు గురౌతుంటే 'ఆవాజ్' ఆధ్వర్యంలో వివిధ రూపాలలో ఉద్యమాలు జరిగాయి. రామన్నపేట వక్స్ బోర్డు భూములను రక్షించాలని ముఖ్యమంత్రి పర్యటన సందర్భంగా నిరసన తెలియజేసిన ఆవాజ్ కార్యకర్తలపై పోలీసులు లాఠీ-చార్జి చేసి తీవ్రంగా గాయపరిచారు.

***

విశాఖ జిల్లాలో ఇసాక్ మిథాని దర్గాకు చెందిన 2,500 ఎకరాల వక్స్ భూములను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అక్రమంగా అమ్మేసింది. ఈ పరంపర ఇలా కొనసాగుతూనే ఉంది. వక్స్ భూములను రక్షించి వాటిపై వచ్చే ఆదాయాన్ని ముస్లిం వైసెనారీటీల అభివృద్ధికి ఉపయోగించవలసిన ప్రభుత్వాలు తమ బాధ్యతను విస్మరించి భూ కబ్జాదారులకు కొమ్ముకాస్తున్నాయి. తెలుగుదేశం, కాంగ్రెస్... ఎవరు అధికారంలో ఉన్నా వక్స్ భూములను రక్షించక బక్షించే వారికే సహకరిస్తున్నారు. అందుకే ఈ ప్రభుత్వాలను నమ్ముకుంటే ఉన్న భూములుకూడా అతికొద్ది కాలంలోనే అదృశ్యమైపోయే ప్రమాదం ఉన్నది. వక్స్ భూముల రక్షణకు ముస్లిం ప్రజానీకం ముందుకు రావాలి. లేదంటే వక్స్ ఆస్తులు అన్ని హరించుకుపోయే ప్రమాదం ఉన్నది.

■ అబ్బాస్

మెరుగైన వ్యవసాయ కార్మికుల స్థితిగతులు

(పశ్చిమబెంగాల్ కూచ్ బీహార్ జిల్లాలోని వ్యవసాయ కార్మికుల స్థితిగతులపై 2 గ్రామాల సర్వే వివరాలను ఎకనమిక్ పాలిటిక్స్ వీక్షీ ప్రచురించిన సారాంశం.)

కూచ్ బీహార్ ప్రాంతం కూచ్ రాజుల పాలనలో వుండేది. తర్వాత బ్రిటీష్ అధీనం లోకి పోయింది. 1949 తర్వాత భారతదేశం లో లీనమయింది. ఈ ప్రాంతం పశ్చిమ బెంగాల్ ఉత్తర ప్రాంతంలో వుంది. రాజకీయ పరంగా వచ్చిన మార్పులు ఈ ప్రాంతపు వ్యవసాయ సంబంధాలలోనూ మార్పులు తెచ్చాయి. కూచ్ రాజుల కాలంలో ఈ ప్రాంతం లో వ్యవసాయ కార్మికులు ఒక వర్గంగా మనుగడలో లేరు. నాడు జోతేదార్లు (భూ స్వాములు) అధీనంలో అత్యధిక భూమి కేంద్రీకరించి వుండేది. ఈ భూమికి అంటి పెట్టుకుని పనిచేసే కౌలుదారులు (అధీరులు) అత్యధికంగా వుండేవారు. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ పై అంతస్తులో జోతేదారులు, అట్టడుగున అధీరులుగా స్థిరపడింది.

1954లో జోతేదారీ వ్యవస్థ రద్దయింది. కొత్తగా తెచ్చిన భూస్వాధీన చట్టం పక్కబద్ధంగా అమలు కాలేదు. జోతేదార్ల పట్టు గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ పై నడలలేదు. 1957లో గ్రామపంచాయితీ ఎన్నికలలోనూ జోతేదారులే ఆధిక్యత నిలబెట్టుకున్నారు. హరిత విప్లవ ఫలాలు వ్యవసాయదారులకు అందలేదు. అప్పటికే ఈ ప్రాంతంలో వ్యవసాయ కార్మికులు ఒక వర్గంగా ఏర్పడ్డారు.

1950-51లో బంగ్లాదేశ్, బీహార్ నుండి ఈ ప్రాంతానికి వలసల సంఖ్య పెరిగింది. వారు క్రింది కులాల వారు కావడం, వ్యవసాయంపై ఆధారపడటంతో వ్యవసాయ కార్మికులుగా కొనసాగారు.

1977 తరువాత మార్పులు : పశ్చిమబెంగాల్ లో సిపిఐ(యం) కూటమి 1967, 1969లలో కొంతకాలం అధికారంలో వుంది. 1977లో వామపక్ష ఫ్రంట్ సిపిఐ(యం) నాయకత్వంలో అధికారంలోకి వచ్చి ఇప్పటికీ కొనసాగుతున్నది.

ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినప్పటి నుండి భూసంస్కరణల అమలుకు గట్టిగా పూనుకున్నది. తద్వారా కౌలుదార్లకు, వ్యవసాయ కూలీలకు, పేద రైతులకు రక్షణ

కల్పించేందుకు కృషి చేసింది. దీనికి పశ్చిమ బెంగాల్ భూసంస్కరణలచట్టం-1955కు అనేక మార్పులు చేసింది. పశ్చిమబెంగాల్ పంచాయితీ చట్టం 1973ను సవరించి మూడుఅంచెలు పంచాయితీవ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టారు.

ఈ ప్రాంతంలో ఉత్పత్తి శక్తులలో 1980 తర్వాత సానుకూల మార్పులు మొదలయ్యాయి. వ్యవసాయంలో ఆధునీ కరణ ప్రారంభం అయింది. అధిక ఉత్పత్తిని ఇచ్చే వంగడాలను వాడటం, నీటి పారుదల సౌకర్యాల ఏర్పాటు, రసాయన ఎరువులు, పురుగు మందులు వాడటం, ఆధునిక వ్యవసాయ పనిముట్లను వినియోగించడం మొదలయింది.

వ్యవసాయ కార్మికులు : రెండు గ్రామాలు గురియానాపర, బాలాఘట. ఎస్.సి, ఓ.బి.సి, ముస్లింలు ఈ గ్రామాలలో ఎక్కువగా ఉన్నారు. మొత్తం 634 ఇళ్ళలో కేవలం మూడు కుటుంబాలే బ్రాహ్మణులవి. ఒక్కరు కాయస్త కులం వారు. ఎస్సీలలో రాజ్ బన్సీలు అత్యధికంగా ఉన్నారు.

కుటుంబాలపరంగా వ్యవసాయం లో వారి పాత్రను బట్టి క్రింది విధంగా విభజించవచ్చు. పట్టికను చూడగలరు.

వృత్తుల వారీగా	కుటుంబాలు(శాతం)
సొంత వ్యవసాయం	31.07
కౌలుదార్లు	12.15
అజమాయిషీ వ్యవసాయం	05.21
వ్యవసాయ కార్మికులు	40.37
వ్యవసాయేతర పనులు చేసేవారు	11.20
	100.00

కౌలుదార్లు, అజమాయిషీ వ్యవసాయదార్ల సంఖ్య క్రమంగా తగ్గిపోయింది. ఇది భూసంస్కరణల ఫలితం అని చెప్పవచ్చు.

వ్యవసాయ కార్మికులు - భూ యాజమాన్యం పట్టికను చూడగలరు.

భూమి(ఎకరాలలో) కుటుంబాలు(శాతం)	
ఏమీ లేనివారు	49.22%
ఒక ఎకరం కంటే తక్కువ	37.89%

ఒకటి - మూడు ఎకరాల లోపు 12.89% 100.00%

వ్యవసాయ కార్మికులలో సగం మందికి భూమి లేదనేది దీనితో స్పష్టం అవుతున్నది.

కులాల నేపథ్యం

కులం	కుటుంబాలు (శాతం)
రాజ్ బన్సీ (ఎస్సీ)	54.37%
ముస్లిం	30.10%
జాలియా-కైబారతా (ఎస్సీ)	15.53%
	100.00%

పై పట్టికను గమనిస్తే 70% ఎస్సీలు, 30% ముస్లింలు వ్యవసాయ కార్మికులుగా ఉన్నారు. మరో అంశం పాలేర్లుగా 6.53% మంది ఉంటే రోజు కూలీలుగా 93.47% మంది ఉన్నారు. ఇది కూడా ఈ ప్రాంతంలో వ్యవసాయం రంగంలో సంస్కరణల ప్రభావం అని భావించవచ్చు.

రాజకీయ సాధికారత: పంచాయితీ వ్యవస్థలో తెచ్చిన సవరణల వలన గ్రామీణ రాజకీయ అధికార వ్యవస్థలో కూడా మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఖేత్ మజ్దూర్ యూనియన్ ఈ గ్రామాలలోని వ్యవసాయ కార్మికులను సంఘటిత పర్చింది. వీరు అనేక ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలలో పాల్గొంటున్నారు. ఆరంభంలో వ్యవసాయ కార్మికుల నుండి ఒక్కరు కూడా గ్రామపంచాయితీ సభ్యులుగా లేరు. అయినప్పటికీ సిపిఐ(యం) కమిటీలలో వున్నందున గ్రామపంచాయితీ పనులపై వారు అజమాయిషీ చేయగల్గారు. ఈ విధంగా వ్యవసాయకార్మికులకు గ్రామీణ అధికారంలో భాగస్వామ్యం ఏర్పడింది.

ముందుకు వస్తున్న ధోరణి

వ్యవసాయ కార్మికులలోని యువకులు రోజు కూలీ కంటే కాంట్రాక్టు పనులకు ఇష్టపడుతున్నారు. గుత్త పనులు త్వరగా చేసుకుని వెళ్ళ వచ్చునేది వారి భావం. యజమానులతో బేరం ఆడడానికి ఇది ఉపయోగపడుతున్నది.

■ **బీహార్ సోమ్**

(ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను మూసివేయడం తప్ప మరో మార్గం లేదంటున్నారు మన పాలకులు. 'వెనిజులా' దేశంలో క్రొత్తగా అధికారంలోకి వచ్చిన వామపక్ష ప్రభుత్వం అక్కడి ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమల పునరుద్ధరణకు పూనుకుంది. ఆ ప్రక్రియలో కార్మికులను భాగస్వాములను చేసింది. వివరాలు స్థూలంగా తెలుసుకుందాం)

వెనిజులా దేశంలోని బోలీవియా రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రభుత్వ రంగ అల్యూమినియం ఫ్యాక్టరీ 'అల్కాసా'లో కార్మికులే తమ మేనేజర్లను ఎంపిక చేసుకునే అవకాశాన్ని ప్రభుత్వం కల్పించింది అల్కాసా సంస్థలో కార్మికులకు పై అవకాశంతో పాటు కార్మికులకు సంయుక్త యాజమాన్య హక్కులు కల్పించడం, కంపెనీకి సంబంధించిన అన్ని నిర్ణయాలలోనూ భాగస్వాములను చేయ్యడం ద్వారా ప్రజానుకూల ఛావెజ్ ప్రభుత్వం వెనిజులాలో నూతన అధ్యాయానికి శ్రీకారం చుట్టింది.

అల్కాసా అల్యూమినియం కంపెనీ దాదాపు 20 వేల మందికి ఉపాధి కల్పిస్తుంది. అధికారుల అవినీతి, అసమర్థతల కారణంగా అల్కాసా కంపెనీ గత 16 సంవత్స

అల్కాసా కంపెనీ యాజమాన్యం బోర్డులో 14మంది సభ్యులుంటారు. వీరిలో ఏడుగురు ప్రధానంగానూ, మరో ఏడుగురు రోటేషన్ పద్ధతిపై నియమిస్తారు. రోటేషన్ పద్ధతిలో నియమించే ఏడుగురిలో నలుగుర్ని కార్మికుల నుండి, ఇద్దరిని ప్రభుత్వ ప్రతినిధుల్ని, మరొకర్ని ప్రజల నుండి ఎంపిక చేస్తారు. ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం కల్పించడం ద్వారా కంపెనీ పారదర్శకత, ప్రజలకు జవాబుదారీ వహిస్తుంది. వీరంతా కలిసి కంపెనీ ఉత్పత్తి, కార్మికుల సంక్షేమం, దుబారా ఖర్చులు తగ్గించడం వంటి అన్ని విషయాల్లో పని చేస్తారు. కార్మికులకూ, మేనేజర్లకూ మధ్య తేడా ఉండదు. అందరూ కార్మికులే. సంస్థలోని ప్రతి ఒక్కరికీ వారి అభిప్రాయాలకు విలువిస్తారు.

వెనిజులాలో ప్రజానుకూల ఛావెజ్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడం వల్ల

పాటు, అటువంటి సేవాదృష్టి ఉన్న వెనిజులా డాక్టర్ల సేవలూ వినియోగించుకోవాలన్నారు. అలాగే కార్మికులకు ఆహారం అందించడం కోసం ప్రైవేటు వ్యక్తులకు సంవత్సరానికి 15 బిలియన్ల బోలీవర్లు చెల్లించే బదులు కంపెనీయే సొంతంగా క్యాంటీన్ నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు. అలాగే కార్మికుల రవాణా కోసం వెనిజులాలోని ప్రైవేటు రవాణా మాఫియాలకు బదులు రిటైరయిన ఉద్యోగుల సహకారంతో రవాణా సౌకర్యాలందించాలని నిర్ణయించారు.

ప్రైవేటీకరణ, పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ మంత్రాలను జపించిన కేంద్రంలో బిజెపి ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్రంలో టిడిపిని ప్రజలు గద్దెదించి ఏడాది పూర్తయింది. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను ప్రైవేటుపరం చేయబోమనీ, వాటిని పరిరక్షిస్తామన్న కాంగ్రెస్ను ప్రజలు

మేనేజర్లను ఎంపిక చేసే కార్మికులు

రాలుగా సంక్షోభంలో ఉంది. గత ఐదు సంవత్సరాలుగా ఉత్పత్తి పెరుగుతున్నా లాభాల నార్జించడంలేదు. అల్కాసా కంపెనీలోని యూనియన్ మేనేజర్ల అవినీతికి వ్యతిరేకంగా పోరాడుతున్నా గత ప్రభుత్వం పట్టించుకోకుండా ఫ్యాక్టరీని ప్రైవేటీకరించాలనుకొంది.

వెనిజులాలో గత ప్రభుత్వం అమెరికా అడుగులకు మడుగులొత్తుతూ ప్రజావ్యతిరేక సంస్కరణలు చేసింది. దీనితో ప్రజలు ఆ ప్రభుత్వాన్ని గద్దె దించి వామపక్ష ప్రభుత్వాన్ని అధికారంలోకి తెచ్చారు. ఛావెజ్ ప్రభుత్వం అల్కాసా ఫ్యాక్టరీలోని అధికారుల అవినీతి, అసమర్థతలను నిర్మూలించే దిశగా చర్యలు చేపట్టింది.

అల్కాసా కంపెనీలో కార్మికులే తమ మేనేజర్లను ఎన్నిక చేసుకొంటారు. ఈ మేనేజర్లు నాలుగు సంవత్సరాల పాటు సేవలందిస్తారు. వీరు కంపెనీకి మంచి సేవలందిస్తే వీరిని తిరిగి ఎన్నిక చేసుకుంటారు. రెండు సంవత్సరాల తర్వాత ఈ మేనేజర్ల పని విధానంపై రిఫరెండమ్ నిర్వహిస్తారు.

కంపెనీ పునరుద్ధరణకు 14 మిలియన్ల డాలర్లు కేటాయించడంతోపాటు పై చర్యలు చేపట్టారు. ఈ అనుభవం ద్వారా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల న్నింటిలోనూ ఇటువంటి చర్యలు చేపడతామని దేశాధ్యక్షులు ఛావెజ్ ప్రకటించారు. కార్మికులందరూ సంస్థ అభివృద్ధితోపాటు, దేశాభివృద్ధికై పనిచేయాలని యూనియన్ సభ్యులను చైతన్య పరుస్తుంది.

అల్కాసా కంపెనీ ఖర్చులను నియంత్రించడంలో ప్రజలు, యూనియన్ కీలక పాత్ర వహిస్తూ కింది సూచనలు చేశారు. ఉదాహరణకు 2003లో కంపెనీ కార్మికుల ఆరోగ్యం కోసం 18 బిలియన్ల బోలీవర్లు ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్కు చెల్లించింది. అదే 2004లో 24 బిలియన్లు ఖర్చయింది. ఇంత సొమ్ము ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్ యాజమాన్యానికి చెల్లించే బదులు, కంపెనీయే సొంతగా హాస్పిటల్స్ నిర్వహించవచ్చు. దీని ద్వారా కార్మికులకే కాక, ప్రజలకూ సేవలందించవచ్చు. ఈ సేవలకు సామాజిక సేవాదృష్టితో పనిచేస్తున్న క్యూబన్ డాక్టర్ల సహాయంతో

అధికారంలోకి తెచ్చారు. కానీ ఇచ్చిన హామీలకు భిన్నంగా కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ప్రైవేటీకరణ, పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ, కీలక రంగాల్లో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులనాహ్వానిస్తూ గత బిజెపి, టిడిపి ప్రభుత్వాల అడుగుజాడల్లో నడుస్తున్నాయి.

వెనిజులా ప్రభుత్వ పనితీరును, ఆ ప్రభుత్వం ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను పునరుద్ధరిస్తున్న విధానం చూసేనా మన పాలకులు తమ విధానాలను మార్చుకోవాలి. ప్రజా వ్యతిరేక, కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలు చేపడితే గత ప్రభుత్వంవలే తామూ గద్దె దిగుతామని కాంగ్రెస్వారు గ్రహించాలి. లేకుంటే భారత కార్మిక వర్గం సమైక్య ఆందోళనలతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలను ఖచ్చితంగా మార్చుతుంది.

స్వేచ్ఛానువాదం:-
ఎ.వి. నాగేశ్వరరావు

(మంత్రి రివ్యూ సౌజన్యంతో)

భవన నిర్మాణ కార్మికులకు సమగ్ర చట్టం చేయాలి

నవ సమాజ నిర్మాణం కోసం ప్రాణాలు పణంగా పెట్టి అందమైన భవనాలు నిర్మించే భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ప్రభుత్వం సమగ్ర చట్టం తీసుకొచ్చి జీవితభద్రత కల్పించాలని సిఐటియు రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు కర్నూలు ఎంఎల్ఎ ఎం.ఎ.గఫూర్ డిమాండు చేశారు.

విద్యుత్ వినియోగదారులపై భారాలు

కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ప్రైవేట్ విద్యుత్ కంపెనీలతో గత టిడిపి ప్రభుత్వం చేసుకున్న ఒప్పందాలను సవరిస్తామని రాజశేఖరరెడ్డి ఆర్థికంగా హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఆ పని సాధ్యం కాదని ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి తేల్చేశారు. బాబుగారి ఒప్పందాల అమలు తప్పదని అంటున్నారు.

	సామర్థ్యం మెగావాట్లు	కొన్న మిలియన్	స్థిరఖర్చులు (రు/కోట్లలో)	మొత్తంఖర్చు (రు/కోట్లలో)
ప్రైవేట్ సంస్థలు	999	6130	807.8	1501.5
ఎన్టీపిసి సింహాద్రి	1000	6484	445.3	1010.5
తేడా		-354	362.5	491.0

మన రాష్ట్రంలో 999 మెగావాట్ల విద్యుత్ను నాలుగు ప్రైవేట్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి సంస్థలయిన డివికె, స్పెక్ట్రమ్, ల్యాంకో, రిలయన్స్లు అందిస్తున్నాయి. వీటి నుండి కొన్న విద్యుత్ మిలియన్ల యూనిట్లు 6130 మాత్రమే. వీటికి చెల్లిస్తున్న స్థిర చార్జీలు 807.8 కోట్లు. వీటి వల్ల మొత్తం ఖర్చు రు.1501.5 కోట్లు. అదే ప్రభుత్వరంగంలోని ఎన్టీపిసి యొక్క విశాఖపట్నంలోని సింహాద్రి విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రం సామర్థ్యం వెయ్యి మెగావాట్లు. దీనికి చెల్లించే స్థిర చార్జీలు రు.445.3 కోట్లు మరియు మొత్తం ఖర్చు రు.1010.5 కోట్లు. దీని నుండి కొనుగోలు చేసిన విద్యుత్ మిలియన్ యూనిట్లు 6484. .... అంటే ప్రైవేటు సంస్థలు ప్రభుత్వ సంస్థ కన్నా 354 మిలియన్ యూనిట్లు తక్కువ అందించినా స్థిరచార్జీల రూపంలో రు.362.5కోట్లు అదనంగా

భవన నిర్మాణ కార్మికసంఘం నగర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో 1500 మందిని సమీకరించి కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరు కార్యాలయం ముందు జరిగిన ధర్నాలో ఆయన పాల్గొని మాట్లాడారు. కర్నూలు నగరంలోని వివిధ వీధుల్లో నివాసముండే సెంట్రలింగ్, మట్టిపని, పెయింటర్, పాలిష్కటర్, కార్పెంటర్ తదితర వృత్తులో పని చేసే కార్మికులు ఒన్టాన్లోని ఫూల బజార్ నుంచి ఎస్టీబిసి కాలేజీ వరకు అక్కడి నుండి కలెక్టరు కార్యాలయం వరకు భారీ ప్రదర్శన జరిగింది. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ఇళ్ళ స్థలాలు, రేషన్ కార్డులు ఇవ్వాలని, సమగ్ర చట్టం చేయాలని, ఉచిత ప్రమాద భీమా సౌకర్యం కల్పించాలని, ఇసుకను తక్కువ రేటుకే కర్నూలు ప్రజలకు ఇవ్వాలని డిమాండ్లతో కూడిన వినతిపత్రాన్ని కలెక్టరు వికాస్ రాజ్ కు ఇవ్వడం జరిగింది. సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు గౌస్ దేశాయ్ అధ్యక్షతన జరిగిన ధర్నాలో ఎం.ఎ.గఫూర్ గారు ప్రసంగించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు నగర అధ్యక్షులు డి.పుల్లారెడ్డి, భవన నిర్మాణ కార్మికసంఘం కార్యదర్శి ఎం.పి.ఆనందు, నాయకులు బాబు, కబీర్, యూనిస్, ఉస్మాన్, ఇస్మాయిల్, మిద్దిలేటి తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.

పొందుతున్నాయి. మొత్తంగా చూస్తే రు.491 కోట్ల రూపాయలు అధికంగా చెలిస్తున్నారు. ఈ భారం ప్రజలపైనే పడుతున్నది.

అలాగే సాంప్రదాయేతర విద్యుత్ ఉత్పత్తి యూనిట్ల నుండి కొనుగోలు చేసే విద్యుత్ ఖర్చు వినియోగదారులపై భారంగా తయారయ్యింది. ఈ యూనిట్లను ప్రోత్సహించాలనే కేంద్ర ప్రభుత్వ గైడెన్స్ ప్రకారం వీటి నుండి యూనిట్ రు.3/- కంటే ఎక్కువ పెట్టి కొంటున్నారు. వీటికి అధిక ధర లభ్యమవ్వడంతో ఈ కంపెనీలు అనుమతించిన సామర్థ్యాన్ని మించి ఉత్పత్తి చేసి ట్రాన్స్ కోకు అమ్ముతున్నాయి. దీనివల్ల భారం మరింత పెరుగుతోంది. దీనిని రెగ్యులేటరీ కమిషన్ దృష్టికి తీసుకువెళ్ళగా, కమిషన్ ఏ సమయంలోనైనా అనుమతించిన సామర్థ్యాన్ని మించి చేసిన ఉత్పత్తికి ట్రాన్స్ కో ఎటువంటి చెల్లింపులు చెయ్యకూడదని సూచించింది. దీనిని అమలుపరచడానికి ట్రాన్స్ కో ఈ యూనిట్ల ఉత్పత్తిని ప్రతి 30నిమిషాలుకు కొలవడం ప్రారంభించింది. దీనితో కలత చెందిన యజమానులు ముఖ్యమంత్రిని ఆశ్రయించారు. దాంతో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉత్పత్తిని 30నిమిషాలకు బదులు 30రోజుల కొకసారి కొలవాలని సూచించారు. ముఖ్యమంత్రిగారి సూచన ఫలితం వినియోగదారులపై 22కోట్ల రూపాయల భారం పడుతుంది. ఏదేమైనా ముఖ్యమంత్రిగారికి పెట్టుబడిదారుల లాభాలే ముఖ్యం. దీంట్లో కొనమెరుపేమిటంటే కేంద్ర క్యాబినెట్ మంత్రి సమీప బంధువు గారికి విశాఖలో 37 మెగావాట్ల సామర్థ్యం కలిగిన లార్డ్ వెంకటేశ్వర స్వామి (ఎల్విఎస్) మినీ పవర్ ప్లాంట్ ఉండటం. విజయవాడలోని ల్యాంకో కాంగ్రెస్ ఎం.పి. గారిదని జగద్విదితం.

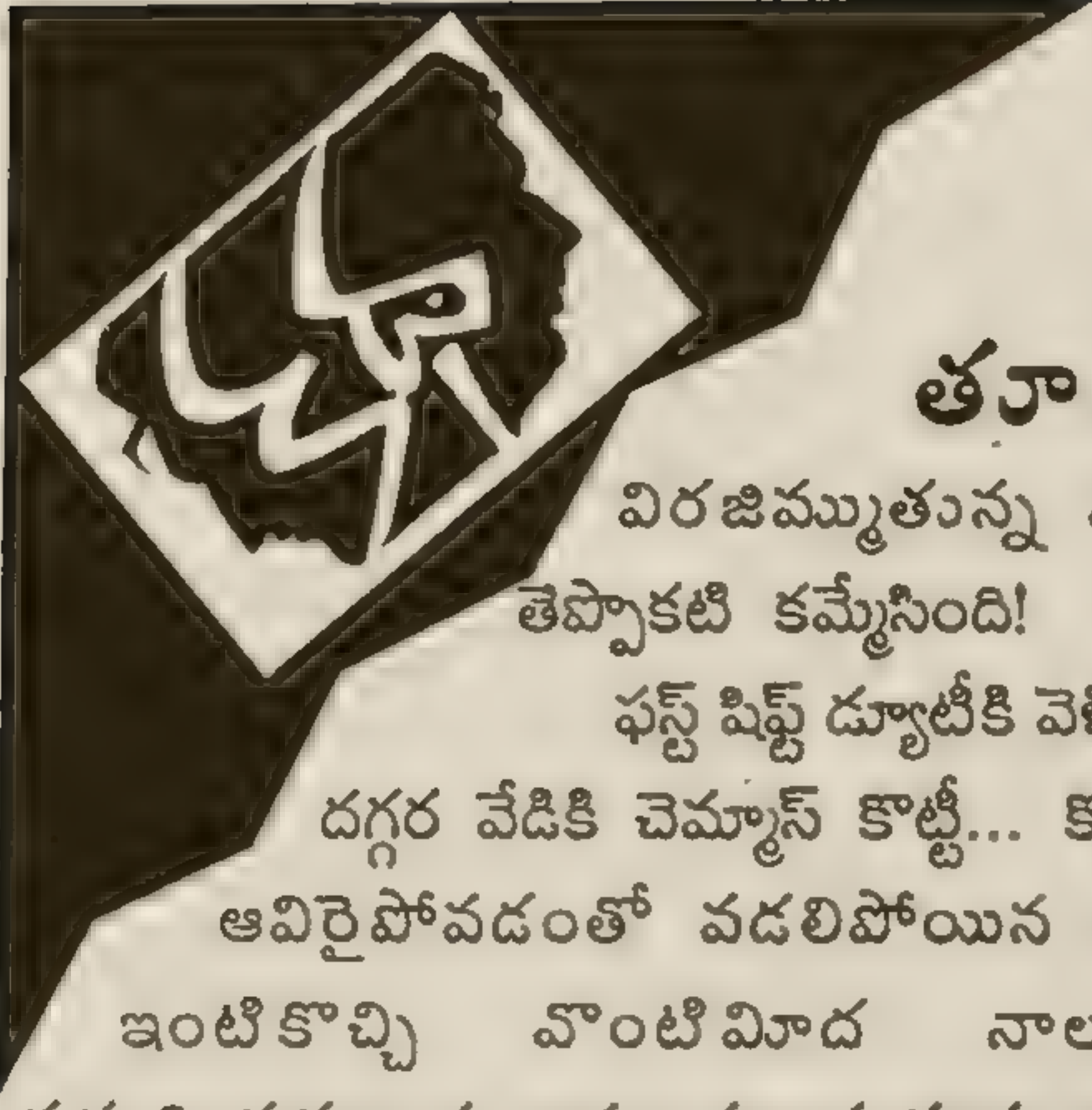
■ ఎ.వి.నాగేశ్వరరావు

గ్రామ సేవకుల తరగతులు

గ్రామ సేవకుల ఆదిలాబాద్ జిల్లా శిక్షణా తరగతులు జూన్ 28,29 తేదీలలో రెండు రోజులు ఆదిలాబాద్ భజరంగ్ ఫంక్షన్ హాలు నందు జరిగినది. ప్రిన్సిపల్ గా ఎస్.కె.కలిం జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి వ్యవహరించినారు.

మొదటిరోజు సిఐటియు విశిష్టత ఎ.ముత్యంరావు, రెండవ రోజు గ్రామ సేవకుల స్థితగతులు డి.వి.రాఘవులు, గ్రామ సేవకుల సంఘం నిర్మాణం సత్యనారాయణ పాఠ్యాంశాలను బోధించారు. జిల్లా నలుమూల నుండి 50మంది గ్రామ సేవకుల సంఘం మండల డివిజన్ నాయకులు పాల్గొన్నారు.

గుణవంతం

తన రప్ప వెలుగులు

విరజిమ్ముతున్న నూర్యణ్ణి మబ్బు
తెప్పికటి కమ్మేసింది!

ఫస్ట్ ఫిఫ్ట్ డ్యూటీకి వెళ్ళిన జంగయ్య ఫర్నేస్
దగ్గర వేడికి చెమ్మాన్ కొట్టి... కొట్టి వంట్లో నీరంతా
ఆవిరైపోవడంతో వడలిపోయిన తామర తూడులా
ఇంటి కొచ్చి వొంటి మీద నాలుగు చెంబులు
గుమ్మరించుకున్నాడు. అన్నం ముందు కూర్చుంటే నోటికి సయించక
ఏదో నాలుగు ముద్దలు మింగి నీళ్ళుదాగి అలా అడ్డమొరిగాడు.

కొద్దిసేపటికి బజాజ్ పల్సరోకటి బయ్యో... మంటు
దూసుకొచ్చి జంగయ్య క్వార్టర్ ముందాగింది. బండి గూడా
దిక్కుండానే “జంగయ్యా, జంగయ్యా” అంటూ గట్టిగా కేకేశాడు
మస్తాన్ రావు.

ఆ కేక విన్న జంగయ్య భార్య నీలమ్మ “ఇప్పుడే డూటీకి
బోయ్యోచ్చి పడుకుండన్నా!” అంది.

“లేపొకసారి” పొగరు గొంతు నిండా పొర్లుతుంటే అన్నాడు
మస్తాన్ రావు.

ఆ... పాటికే లేచిన జంగయ్య బైటికొస్తూ... “ఎందుకన్నా
ఎండలబడొచ్చినా!? సాయంత్రం సెంటర్ల తీసుకొనేటోజ్జేగా!”
భయమో! గౌరవమో అర్థంగాని భావంతో మెల్లగా అన్నాడు.

“ఏంజేస్తమన్నా! మీ అందరికీ నేనో జీతం బతెంతేని కూలోణ్ణి
దొరికానుగదా!” అంటూ బండికి తగిలించిన బ్యాగ్ దీసి “ఇంగో
నీరెండువేలు” ఎడం చేతి వాటంతో నోట్లు లెక్కబెట్టాడు.

డబ్బులు దీసికొంటూ, “అన్నా! ఈనెల మా రొండోవాడి
కాలేజీ ఫీజ్ గట్టాల్సే... ఎట్లనన్న జేసి ఇంకో రొండువేలు సర్దు.
తర్వాద్దీసు కుందువేగాని” నీళ్ళునములుతూ అడిగాడు జంగయ్య.

“ప్రతోడికి ఫస్ట్ తారీకొచ్చిందంటే సాలు! ఏదో ఔసరం
పుట్టుకొస్తనే ఉంటది. అయ్యన్ని దీర్చడానికి నేనేమన్న రాస్సెకరెడ్డినా!?
చంద్రబాబునా!?” అన్నాడు మస్తాన్ రావు.

మస్తాన్ రావు వ్యంగ్యానికి జంగయ్య మనసు చివుక్కు మంటే
ఆలోచనల్లో పడిపోయాడు.

★★★

జంగయ్య, మస్తాన్ రావుది ఒకే ఊరు. ఇద్దరికీ ఒకేసారి
స్టీల్ ఫ్యాక్టరీలో కళాసీగా జాబ్ దొరికింది. జంగయ్య ఇంటికి
పెద్దకొడుకు. తల్లిదండ్రులేమో ముసలివాళ్ళు. చెల్లెండ్రు పెళ్ళిళ్ళు.
తమ్ముళ్ళ చదువుల మీదపడ్డాయి. ఆ అప్పులు తీరి, ఊపిరి
తీసుకోబోయేసరికి తన పిల్లలు ముగ్గురూ పెద్ద వాళ్ళై కాలేజీకి
రావడంతో ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో సతమతమౌతుంటాడు.

ఇక మస్తాన్ రావు విషయానికొస్తే... ఉద్యోగం దొరగ్గానే
మంచి కట్నం తీసుకొని పెళ్ళి జేసుకుని తల్లిదండ్రుల్ని, తోడబుట్టిన
వాళ్ళను వదిలేసి వచ్చేశాడు. ఫైనాన్స్ బిజినెస్ లో రేయింబవళ్ళు

డబ్బు యావతోనే బతుకుతున్నాడు. అప్పులెంత ఉదారంగా ఇస్తాడో...
నెలనెలా వడ్డీలు అంత కఠినంగా వసూలుజేస్తాడు.

ఈ మధ్య ఫ్యాక్టరీలో ఆఫీస్ స్టాఫ్ వి.ఆర్.ఎస్. మీద
వెళ్ళిపోవడంతో సిబ్బంది కొరత ఏర్పడింది. అందువల్ల క్యాష్ కౌంటర్ల
ద్వారా ఇస్తున్న జీతాలను బ్యాంక్ ద్వారా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేసింది.

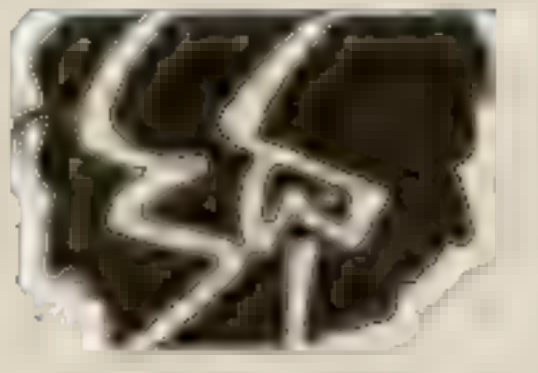
ఈ అవకాశాన్ని తెలివిగా అందిపుచ్చుకున్నాడు మస్తాన్ రావు.
తాను వడ్డీలకిచ్చిన వాళ్ళందరినీ కలిసి నయాన్నో, భయాన్నో వాళ్ళ
బ్యాంక్ పాస్ బుక్కుల్ని తీసుకున్నాడు. అప్పటి నుండి ఫస్ట్ తారీఖు
రాకముందే అందరితో సంతకాలు చేయించుకున్న విత్ డ్రాయల్
ఫారాలతో డబ్బు డ్రాజేసి తనకు రావల్సిన వడ్డీ డబ్బులుబోను మిగిలిన
సొమ్ము ఇండ్లకెళ్ళి మరీ ఇవ్వడం మొదలుపెట్టాడు. ఇది చాలా మందికి
ఇబ్బందిగా మారింది. కానీ, తాగుబోతుల భార్యలకు, జులాయిగా
తిరిగి డబ్బు ఖర్చుపెట్టే వాళ్ళ భార్యలకూ ప్రతి నెలా ఇంటికొచ్చి
డబ్బిస్తున్న అతను దేవుడైపోయాడు.

★★★

‘అరే! ఏంది జంగన్నా! ఆలోచిస్తున్నవ్? కోపమొచ్చిందా?
నా సమస్యలు నేను జెప్పిన. ఆమాత్రానికే ఇదైపోతే ఎట్లా?’ వడ్డీలను
వర్షించే జంగయ్య లాంటి పాడి ఆవును ఇబ్బంది పెట్టడం మంచిది
కాదనుకున్న మస్తాన్ రావు అనునయంగా అనడంతో ఆలోచనల్లోనుండి
బయటపడ్డాడు జంగయ్య. ‘ఫీజ్ గట్టకుంటే హాల్ టికెట్ ఇవ్వమని
జెప్పారట! అందుకే...’ నిస్సహాయత నిండిన గొంతుతో అన్నాడు.

“చూడు జంగన్నా! సెంటిమెంట్ తో గొట్టాల్సింటే... నీ తర్వాతే
ఎవరైనా! ఇగో... ఈ రొండువేలు మెడికల్ కి ఇయ్యాలి మరి”.

వారంరోజుల్లో వచ్చే మెడికల్ రియాంబర్స్ మెంట్ కి లింక్ పెట్టి నెల వడ్డీ ముందే తీసుకుని ఇచ్చాడు మస్తాన్ రావు.

మస్తానావన్నా! నీ దగ్గర దీసుకున్న పదివేలకు ఏడువేలు వడ్డీయే గట్టిన. ఒక్క రొండువేలకు ఇన్ని మెలికలు బెడుతున్నవ్! సరేకానియ్...” అంటూ డబ్బు తీసుకున్నాడు.

జంగయ్య మాటలకు ఉడుక్కున్న మస్తాన్ రావు “జనరానికి దబ, దబ దీసుకుంటారు. ఇయ్యబొయ్యేసరికి లెక్కలుగట్టి అంతిచ్చినం, ఇంతిచ్చినం అని దీర్గాలు దీస్తుంటారు” అంటూ కస్సునలేచాడు.

మస్తాన్ రావు మాటలకు జంగయ్య బిక్కచచ్చిపోయి చూడసాగాడు.

★★★

“ఏంటక్కా?! మీరీ కాలనీకొచ్చిన దగ్గర్నుండి జూస్తున్న... ఆ డొక్కు టి.వి.ని ఇంకెంతకాలం జూస్తారు?! మనకు తెల్సిన వాళ్ళ షాపులో కలర్ టి.వి.లు కావాల్సినన్ని మోడల్స్ వచ్చాయి. నీగ్గావల్సింది దెచ్చుకోఫో... నేజెపుతాగాని. నెలకింతని ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ లో ఇద్దరు గాని” ఫిట్టర్ క్రిష్ణ భార్యతో అన్నాడు మస్తాన్ రావు ఎంతో చనువుగా.

క్రిష్ణ ఇంట్లో లేదని తెలిసే... అతనితో పని ఉన్నట్టుగా వచ్చి ఈ మధ్యనే తన బావమర్రితో కొత్తగా పెట్టించిన టి.వి. షాప్ లోని కలర్ టి.వి. అంటగట్టే ప్రయత్నం చేశాడు మస్తాన్ రావు.

అతని రాక వెనుక మరో మతలబు కూడా ఉంది! మస్తాన్ రావు దగ్గర తీసుకున్న బాకీ మొత్తం ఈ మధ్యనే తీర్చేసిన క్రిష్ణ తన పాస్ బుక్ తీసుకున్నాడు. దాంతో అతను లేని సమయంలో ఇంటికొచ్చి అతని భార్య మెదడు తొలచడం మొదలుపెట్టాడు.

మస్తాన్ రావు మాటలకు ఫ్లాటైపోయి “ఎక్కడన్నా...! ఆయన్ని గురించి నీకు దెల్పందేముంది! అప్పంటే చచ్చేంత భయం. ఎప్పున్నుంచో కలర్ టి.వి. తెమ్మని పోరుతున్నా...! నా మాటింటేనా?!” అంది.

“ఐనా నాకు తెలియకదుగుతానక్కా?! ఉన్న ఇద్దరాడపిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళు జేసి అత్తగారిండ్లకు పంపిస్తిరి. ఇకనన్నా ఎంజాయ్ చెయ్యక ఇంకెవరికోసం కూడబెడతారు? రేపు ఏ... పండక్కో, పబ్బానికో అల్లుళ్ళూ, కూతుళ్ళూ ఇంటికొస్తే కాస్త సరదాగా గడపడానికి మంచి టి.వి. అన్నా ఉండొద్దా! బావ ఉత్తి మొండోడుగాని, నువ్వే బోయి ఏ టి.వి. గావాల్సో దెచ్చుకో ఫో...” “ఆరునూరైనా సరే కలర్ టి.వి. కొనాల్సిందే” ఊదరగొట్టి మెల్లగా జారుకున్నాడు మస్తాన్ రావు.

ఆ తర్వాత వారంరోజుల్లోనే మస్తాన్ రావు బావమర్రి షాప్ లో నుండి పదివేల రూపాయల కలర్ టి.వి. వచ్చి క్రిష్ణ ఇంట్లో వాలిపోవడమేంటి? అతని బ్యాంక్ పాస్ బుక్ మస్తాన్ రావు చేతిలోకి వెళ్ళిపోవడమేంటి! వెంట, వెంటనే జరిగిపోయాయి.

“ఏంటోయ్ అల్లుడూ! ఇదేం బాగలే... మన కాలనీ మొత్తంలో మెడిసన్ జేసే కుర్రాడివి నువ్వొక్కడివే. మెడిసిన్ జేసే స్టూడెంటంటే ఎట్టుండాలి? మెడికల్ కాలేజీకి ఆటోల మీదనా వెళ్ళొచ్చేది?!” కాలనీ మెయిన్ గేట్లో నిలబడిఉన్న మస్తాన్ రావు అప్పుడే ఆటోదిగి ఇంటికి వెళుతున్న లాబ్ అసిస్టెంట్ మోహన్ రావు కొడుకు రాంబాబును

నిలబెట్టి మరీ.. స్టోరీ మొదలుపెట్టాడు.

“జనంకులీ! కాలేజీ దగ్గరేకదా? ఐనా ఎక్కువ శాతం మా ఫ్రెండ్స్ బండ్ల మీదనే వెళుతుంటాను” చాలా క్యాజువల్ గా సమాధానం చెప్పి వెళ్ళిపోతున్న రాంబాబుకు అడ్డందిరిగి “అరే! అగల్లుడూ! మాట్లాడుతుంటే వెళ్ళి పోతావేంటి? మీ ఫ్రెండ్స్ బండ్ల మీదనో, ఆటోల మీదనో, సిటీ బస్సుల మీదనో ఎంతకాలం వెళతావ్!? ఆ... నర్తకి దగ్గర హీరోహోండా డీలర్ మనకు బాగా కావాల్సిందే. కావాలంటే పోయి ఏదో ఓ.. బండి దీసుకో ఫో... డబ్బుల సంగతి నేనూ, మీ నాన చూసుకుంటాంగాని, నీకోసం వడ్డీ తగ్గించి తీసుకుంటాలే.” అప్పటి దాకా అసలు బండి మీద ఆలోచనే లేని రాంబాబు బుర్రలో బైకనే విషబిందువును జార విడిచి వదిలిపెట్టాడు.

ఇప్పుడు రాంబాబు బైక్ మీద కాలేజీకి వెళుతున్నాడు. రాంబాబు తండ్రి మోహన్ రావు నెత్తి మీద యాబైవేల బండ బడింది. మరో బ్యాంక్ పాస్ బుక్ మస్తాన్ రావు చేతిలోకొచ్చింది.

★★★

ట్రెల్లర్ మిషన్ లో కరెన్సీ నోట్లలా రోజులు జరుగున జారిపోతున్నాయి.

మొదట్లో కార్మికుల ఇండ్లకు తీసుకుపోయి డబ్బులిచ్చిన మస్తాన్ రావు ఇప్పుడు మెయిన్ రోడ్డులో ఆఫీస్ ఏర్పాటు చేసి ఇద్దరు గుమాస్తాలను పెట్టుకున్నాడు! ఫస్ట్ తారీకొచ్చిందంటే చాలు, కార్మికులంతా ఆ ఆఫీస్ లో క్యూలుగట్టి జీతాలు తీసుకుంటున్నారు!

కార్మికులంతా మస్తాన్ రావు వడ్డీలతో నలిగిపోతూ అసలు కంటే వడ్డీలే ఎక్కువ చెల్లించినా అప్పు తీరే దారే కనబడక నూతిలో తాబేళ్ళలా మెసల సాగారు.

ఫ్యాక్టరీలో ప్రారంభమైన సంస్కరణ ఇప్పుడు బ్యాంక్ ను గూడా పట్టుకుంది. బ్యాంకుల్లో గూడా వి.ఆర్.ఎస్. ప్రవేశపెట్టి సగానికి సగం స్టాఫ్ ను తగ్గించారు. తగ్గించిన స్టాఫ్ కు ప్రత్యామ్నాయంగా సాంకేతికంగా వచ్చిన మార్పులను వాడుకుంటూ కంప్యూటర్లను దాటి ఎ.టి.ఎమ్.ల దాకా వచ్చారు.

ఎప్పుడైతే ఎ.టి.ఎమ్ లొచ్చాయో బ్యాంక్ వాళ్ళు నచ్చజెప్పో, బలవంతంగానో ఎ.టి.ఎమ్. కార్డులు అంటగట్టి హాయిగా చేతులు దులుపుకున్నారు.

ఐతే ఇక్కడే జరిగిందో గమ్యత్తు! ఎప్పుడైతే కార్మికులందరికీ ఎ.టి.ఎమ్. కార్డులొచ్చాయో అప్పుడిక జీతాలు డ్రా చేసుకోడానికి పాస్ బుక్కుల అవసరం లేకుండాపోయింది!

దాంతో కార్మికులంతా ఎప్పుడు, ఎక్కడ జీతాలు డ్రా చేసుకుంటున్నారో తెలియని మస్తాన్ రావు గంగవెరిలెత్తిపోయి కార్మికుల ఇండ్ల చుట్టూ పరుగులు పెట్టసాగాడు.

కార్మికుల బ్యాంక్ పాస్ బుక్కులే తప్ప ఎలాంటి ఆధారాలూ లేని మస్తాన్ రావు సునామీ దెబ్బకు కూలిపోయిన మర్రి చెట్టులా ఐపోయాడు. సూర్యుణ్ణి కప్పేసిన మబ్బు తెర తొలిగిపోయింది.

■ శిరంశెట్టి కాంతారావు

అనుసంధాన పనులలోనూ శాశ్వత కార్మికులు !

న్యాయపరంగా హక్కులను సాధించుకునే కార్మికుల హక్కును కాంట్రాక్ట్ లేబర్ చట్టం వమ్ము చేసింది. కాంట్రాక్టు కార్మికుల హక్కుల సమస్య ప్రభుత్వ పరమైంది. సమస్య రాజకీయ అధికారపు కోర్టులో బంతి అయింది. గుడ్డిలో మెల్లగా ఈ విషయంలో కార్మిక ప్రతినిధులు సహితం వుండే సలహా మండళ్లను ఏర్పరచింది.

కాని చంద్రబాబు నాయుడు ప్రభుత్వం హక్కులను కార్మికులకు నిరాకరించే క్రమంలో, తన జోక్యానికి సహితం అడ్డుగోడలు కట్టుకుంది. త్రైపాక్షిక యంత్రాంగాన్ని రద్దు చేసి, తుది తీర్పు ఒక నిరంకుశ అధికారి చేతికి ఒప్పజెప్పింది. ప్రభుత్వం శాంతిభద్రతలను రక్షించే యంత్రంగా వుండాలి తప్ప, శ్రేయోరాజ్యంగా వుండరాదనేది ఈనాటి సామ్రాజ్యవాద సంస్థల కోరిక. స్వంత హక్కులను కుదించుకొని అయినా వారి కరుణాకటాక్షాలకు పాత్రుడు కావాలనే తాపత్రయమే చంద్రబాబు నాయుడి సవరణల సారాంశం. ఈ క్రమంలో కార్మికవర్గం పట్ల అత్యంత హేయంగా ప్రవర్తించారు. అందులో భాగమే ఈ సవరణలు.

అయితే ఇది చంద్రబాబు నాయుడి ఒక్కడికధే కాదు. తమిళనాడు రాష్ట్రంలో జయలలిత ప్రభుత్వపు వికృత విన్యాసాలు మనకు అనుభవమే. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం, 'అసోచాం' వంటి యజమానుల సంఘాలు గూడ మొత్తం కార్మిక చట్టాలను మార్చాలని ఒత్తిడి పెడుతున్నాయి. న్యాయవ్యవస్థ ఒక పద్ధతి ప్రకారం కార్మికవర్గంపై కత్తి ఝుళిపిస్తున్నది. సమ్మెహక్కు హరించారు. ప్రదర్శనలకు హక్కులేదంటున్నారు. లక్షలాది కార్మికుల జీవనోపాధి విషయం పట్టించుకోకుండా పర్యావరణ సమస్య పేరిట పరిశ్రమలను మూతవేయాలని హోల్ సేల్ తీర్పులు వస్తున్నాయి. కార్మిక చట్టాలలో కీలకమైనదిగా పరిగణించే పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలో "పరిశ్రమ" అనే పదానికి అర్థమేమిటి అనే విషయంలో గతంలో వందలాది తీర్పులు వచ్చాయి. తుట్టతుదకు బెంగుళూరు వాటర్ వర్క్ కేసులో ఇచ్చిన తీర్పు సమగ్రమైన తీర్పుగా భావించే వారు. ఆ తీర్పు కార్మికుల ప్రయోజనాలకే పరిమితమైందట! దాని మూలంగా యజమానులు నష్టపోయారట!! ఆ తీర్పును పునః పరిశీలించాలని 23 సంవత్సరాల తరువాత సుప్రీంకోర్టు మరొకసారి తలపెట్టింది.

యజమానుల, యజమానుల ఆలోచనలతో నిండిన సంస్థల రకరకాల దాడుల మధ్య పూసల్లో దారంలా మనకు కనిపించేది కార్మికవర్గ వ్యతిరేకత. ఏళ్ళ తరబడి పోరాటాలు సాగించి కార్మికవర్గం హక్కులు సాధించుకున్నది. వాటి మీద సాగే దాడి మనకు

ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తున్నది. అలా సంఘటితపడి హక్కుల కోసం పోరాడిన కష్టజీవులు మరింత దారుణమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటున్నారు. చిన్న రైతులు, కౌలుదార్లు, చేనేత కార్మికుల ఆత్మహత్యల పరంపర గమనించండి.

అదే సమయంలో పాఠ మట్టి తియ్యకుండానే వెయ్యి కోట్లు "లాభం" పొందుతున్న కాంట్రాక్టర్ల కథలను పత్రికలు పుంఖాను పుంఖంగా ప్రకటిస్తున్నాయి. అధికారం ప్రజాధనం స్వాహాకు, ప్రజల ఆస్తులను కొల్లగొట్టేందుకు ఏ విధంగా ఆలంబనగా మారిందో టీ.వీ. సీరియల్స్ లాగా ప్రతిరోజూ పత్రికలు ప్రకటిస్తున్నాయి. బోఫోర్స్

కుంభకోణం దేశ రాజకీయ జీవితాన్నే మార్చింది. శవపేటికల కొనుగోళ్లలో కమిషన్లు తీసుకున్నా ఖాతరు చేయని స్థితి వచ్చింది. ఏర్బన్ విమానాలా? బోయింగ్ విమానాలా- ఏవి కొనాలి? అంటే ఈనాడు ఆర్థిక, సాంకేతిక విషయాలు కీలకం కాదు. అమెరికా ప్రభుత్వ వత్తిడా, జర్మనీ ప్రభుత్వం వత్తిడా ఏది బలమైనది? ఆ కంపెనీలు ఇచ్చే "దక్షిణల" బరువెంత? అనేది కీలకమైంది?

అన్ని విలువలూ పడిపోయాయని వ్రతి ఆలోచనావరుడూ గగ్గోలు పెడుతున్నాడు. గతంలో ఆ విలువలు ఎందుకు ఏర్పడి, సమాజంలో భాగమైనాయి.

ఈనాడు ఎందుకు కూలిపోయాయి? సమాజపు ఆదర్శమే దాని విలువలను ఏర్పర్చుకుంటుంది. ఈనాడు "నీ బ్రతుకు కోసం, ఎదుటివాడి ప్రాణం తియ్యి. అదే ధర్మం" అని చెప్పే సమాజం తలెత్తింది. దాని వికృత రూపమే ఈ వికృతవిలువలు.

అందులో భాగమే వివిధ వర్గాల కష్టజీవులపై సాగుతున్న దాడి. సాధించుకున్న హక్కులను హరించడం కార్మికవర్గంపై జరిగే దాడి రూపం.

కాంట్రాక్ట్ కార్మిక నియామక పద్ధతి ఆటవిక వ్యవస్థకు చిహ్నంగా అనేక కమిషన్లు చెప్పాయి. వాటి మాటలను ఆమోదిస్తూ కోర్టులు తీర్పులు చెప్పాయి. కేవలం ఒకానొక ఫ్యాక్టరీలో పరిస్థితులను పరిశీలించే సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని, సుప్రీంకోర్టు కొన్ని మార్గదర్శక సూత్రాలను రూపొందించింది. వాటిని ఒకసారి గుర్తు చేసుకుందాము.

★★★

ఒకానొక పని నిరంతరం సాగేదా? ప్రతిరోజూ ఆ పని వుంటుందా? (రిఫైనరీ పనికి) ఈ పని గూడ అవసరమా? దానికి అనుబంధమా? (ఇన్ సిడెంటల్) తగినంత మంది పూర్తికాలం కార్మికులను నియమించేందుకు అవకాశం వుందా? అలాంటి పని అదే

తరహా ఫ్యాక్టరీలలో రెగ్యులర్ వర్కర్లు చేస్తున్నారా? అనేవే ముఖ్యం. ఇలాంటి సందర్భాలలో చూడవలసిన, పరిగణనలోనికి తీసుకొనవలసిన ప్రశ్న అదొక్కటే- ఇవీ సుప్రీంకోర్టు రూపొందించిన మార్గదర్శకాలు.

కాంట్రాక్ట్ కార్మిక చట్టం రూపొందించే సమయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ మార్గదర్శక నూత్రాలనే చట్టంలో వాటిని పొందుపరచింది.

సెక్షన్ 10 ఒకానొక సంస్థలో జరిగే ఉత్పత్తి క్రమంలో (ప్రాసెస్) గాని, కార్యసరళిలో (ఆపరేషన్)లోగాని, ఆ సంస్థకు సంబంధించిన ఇతర పనిలోగాని కాంట్రాక్ట్ లేబర్ నియామకాన్ని నిషేధించే అధికారం "తగు" ప్రభుత్వానికి వుంటుంది. అందుకు గెజిట్లో ఉద్దేశ్య ప్రకటన, సలహా మండలిని సంప్రదించడం అనేవి పరిపాలనా సంబంధపు చర్యలు.

కాని నిషేధం విధించేందుకు ముందు పరిగణనలోనికి తీసుకోవలసిన అంశాలను గూడ రెండవ సబ్ సెక్షన్లో పేర్కొన్నారు.

కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లకు గల పని పరిస్థితులు, వారికి సమకూర్చే ప్రయోజనాలను పరిగణించాలి. అంతేగాక

ఎ) ప్రాసెస్, ఆపరేషన్, వర్క్... అనేవి ఆ పరిశ్రమ, వ్యాపారం, వాణిజ్యం, ఉత్పత్తి, కృషిలో అంతర్భాగమా? అవసరమా?

బి) ఆ పని అనునిత్యం లేదా నిరంతరం సాగేదా? అంటే ఆ పరిశ్రమ... లో సాగే పని స్వభావం దృష్ట్యా తగినంత కాలం ఈ ప్రత్యేక పని వుంటుందా?

సి) అలాంటి సంస్థలలో ఈ పని సాధారణంగా రెగ్యులర్ వర్కర్లతో చేయిస్తున్నారా?

డి) తగినంతమంది మార్తికాలం కార్మికులను నియమించేంతగా పని వుంటుందా?

ఇవి చట్టం గూడ పేర్కొన్న మార్గదర్శకాలు.

ఇందులో మొదటి మార్గదర్శకం కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు చేసే పని ఆ సంస్థలో జరిగే పనికి అనుబంధమా లేదా అనుసంధానమైనదా (ఇన్సిడెంటల్), అవసరమా అనే విషయం.

★★★

అంటే ఆ సంస్థ ఏ పనికి ఉద్దేశింపబడి ఏర్పడిందో ఆ పనే కాదు, దానితో అనుసంధానించిన పనులు గూడ ఈ చట్టం పరిధిలోకి వస్తాయి.

అలా పరిగణించడం కార్మికవర్గానికి ప్రయోజనం. అనేక సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు వచ్చాయి. దక్షిణ రైల్వేలో చేసే కేటరింగ్ సర్వీసులలో కాంట్రాక్ట్ లేబర్ నియామకాన్ని రద్దు చేస్తూ నోటిఫికేషన్ వచ్చింది. తమ పని ప్రయాణీకులను చేరవేయడం కనుక, కేటరింగ్ సర్వీసులను నడపడం కాదుగనుక, వీరిని రెగ్యులర్ కార్మికులుగా నియమించాలని కోరడం, అందుకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం చెల్లదని రైల్వేల వాదన. ఈ విషయం సుప్రీంకోర్టు పరిశీలనకు వచ్చింది.

ప్రయాణీకులకు సుఖవంతమైన ప్రయాణ అవకాశాలు కలిగించడం రైల్వేల బాధ్యతగా సుప్రీంకోర్టు పేర్కొంది. అది ప్రధాన వ్యాపకానికి అనుసంధానమైనదిగా పేర్కొన్నది. కేటరింగ్ అనుసంధాన వ్యాపకం గనుక కేటరింగ్ కార్మికులను శాశ్వత ప్రాతిపదికనే

నియమించాలని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది. దక్షిణ రైల్వేలో కేటరింగ్ కార్మికులను శాశ్వత ప్రాతిపదికగా నియమిస్తూ, పశ్చిమ రైల్వేలో అదే సర్వీసులకు కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించడం వివక్షతగా, రాజ్యాంగ నిబంధనలకు విరుద్ధమని పేర్కొని, వారిని గూడ శాశ్వత కార్మికులుగా నియమించాలని సుప్రీంకోర్టు మరొక తీర్పు చెప్పింది.

అదే తీర్పుల ఆధారంగా రైల్వేలలో పోర్టర్ సర్వీసులను అందుబాటులో వుంచడం తన వ్యాపకంలో అంతర్భాగం, అనుసంధాన బాధ్యత గనుక రైల్వే పోర్టర్లను శాశ్వత కార్మికులుగా నియమించాలని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

ఎఫ్.సి.ఐ. లో ఉద్యోగులకు, సందర్శకులకు కేటరింగ్ కోసం ఏర్పర్చిన క్యాంటీన్లలో ఉద్యోగులను శాశ్వత ప్రాతిపదికన నియమించాలనే ప్రక్రియను పక్కదారి పట్టించేందుకు, కేటరింగ్ నిర్వహణను కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి అప్పగించారు. కాంట్రాక్ట్ లేబర్ చట్టం దోపిడీని నివారించేందుకు ఉద్దేశించారు. కాంట్రాక్ట్ జోళ్లలో కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీని ఏర్పర్చడం ఆ సంక్షేమ చట్టాన్ని వమ్ము చేయడమేనని తీర్పు చెప్పారు.

అలాగే ఫ్యాక్టరీ చట్టం ప్రకారం నిర్ణీత సంఖ్యను మించి కార్మికులు పని చేస్తుంటే యాజమాన్యం క్యాంటీన్ ఏర్పర్చాలి. ఇది చట్టబద్ధ బాధ్యత. ఆ ఫ్యాక్టరీ ఉత్పత్తి క్రమంలో భాగంకాదు. అయినా చట్టబద్ధ బాధ్యతలు నిర్వహించే సందర్భంలో నియమించే కార్మికులు, ప్రధాన సంస్థ కార్మికులేనని, వారిని శాశ్వత ప్రాతిపదికన నియమించాలని కోర్టులు అనేక సందర్భాలలో తీర్పులనిచ్చాయి. ఆ విధంగా మన రాష్ట్రంలోనే సి.ఐ.టి.యు. కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను శాశ్వత కార్మికులుగా పరిగణించేలా విజయవంతమైన కృషి చేసింది.

ఈ తీర్పుల ప్రాతిపదికగానే

ఎఫ్.సి.ఐ.లో శాశ్వత గోడౌన్లు వున్న చోట్ల లోడింగ్, అన్లోడింగ్ కార్యకలాపాలలో కాంట్రాక్ట్ వద్దతి రద్దు చేయించుకుంటూ ఆ యూనియన్లు ఒప్పందం సాధించుకున్నాయి.

సిమెంట్ పరిశ్రమలో లోడింగ్, అన్లోడింగ్తో అనేక కార్యకలాపాలలో కాంట్రాక్ట్ లేబర్ నియామక విధానం రద్దు చేయించుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే చూద్దాం.

పేపర్ పరిశ్రమలో ఫారెస్ట్ కాంట్రాక్టర్లు నియమించిన వారు తప్ప, మిగతా సూపర్వైజర్లు, గుమాస్తాలు, ఫ్యాక్టరీలో రెగ్యులర్ వర్క్గా వుండే పేపర్ బండిల్స్ కట్టడం, పేపర్లు అతికించడం, సోడా యాష్ రికవరీ ప్లాంటు, వెదురు, కొయ్య ఫీడ్ చేసేచోట, పేపర్ రీళ్లు తూకమేసే చోట, ఫ్యాక్టరీ లోపల గోతాల వంటివి ఫీడింగ్, రసాయనాల విడుదలను శుభ్రపరచే చోట, బేళ్లు, రీళ్లు దించే చోట, పేపర్ కటింగ్ ప్రాంతాలలో కాంట్రాక్ట్ లేబర్ నియామకాన్ని నిషేధిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1977లోనే నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది.

రాష్ట్రంలో జరిగిన ఇతర నిషేధాలను వచ్చే వ్యాసంలో వివరించి, చంద్రబాబు నాయుడి సవరణను పరిశీలిద్దాం.

■ వి.శ్రీహరి

పోరాడితేనే కూలి పెరిగింది!

ప్రభుత్వం మున్సిపాలిటీలో రెగ్యులర్ నియామకాలు చేపట్టకుండా విచ్చలవిడిగా కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమిస్తోంది. ఆచరణలో ఈ విధానం కాంట్రాక్టర్లకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది. కష్టం చేసే కార్మికులకు మాత్రం తీవ్ర అన్యాయం జరుగుతున్నది. కనీసవేతనం, చట్టబద్ధ సౌకర్యాలు అమలుపరచకపోవటంతో వెట్టిచాకిరీకి గురౌతున్నారు. కాంట్రాక్టర్లు, అధికారులు, కార్మికులపై దౌర్జన్యం చేసి, వేధింపులకు గురిచేస్తున్నారు.

గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రైవేటీకరణ, కాంట్రాక్టీకరణ విధానాలు అమలు చేసి కార్మికవర్గానికి అన్యాయం చేసింది. అధికారంలోకి వస్తే కార్మికులకు, ఉద్యోగులకు న్యాయం చేస్తామన్న రాజశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం తిరిగి ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలను వేగవంతం చేస్తోంది. కనుకనే వేతన చట్టబద్ధ సౌకర్యాలు అమలయ్యేలా చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. హక్కుల సాధనకు ఉద్యమించక తప్పదు.

ప్రకాశం జిల్లాలో ఏం జరిగిందో చూడండి...

ఒంగోలులో 375 మంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల టెండర్ 31-3-2005తో ముగిసింది. కనీసవేతనం, చట్టబద్ధ సౌకర్యాలు అమలు చేసే విధంగా కొత్త టెండర్ ఉండాలని కార్మికులు మార్చినెల నుండి వివిధ రూపాల్లో ఆందోళన చేశారు. ఫలితంగా కనీసవేతనం రూ.104.75 పై పి.ఎఫ్. యజమాని వాటా కార్మికుల వేతనం నుండి కాకుండా మున్సిపాలిటీయే చెల్లించే నిబంధనలతో కొత్త టెండర్ ఏప్రిల్ 13న ఖరారైంది. కార్మికులకు మేలు జరగటం ఇష్టంలేని కొంతమంది అధికారులు, కాంట్రాక్టర్లు కుమ్మక్కై హైకోర్టులో కేసు వేయించడంతో కొత్తటెండర్ అమలు పెండింగ్లో పడింది. దీంతో కార్మికవర్గం ఆగ్రహం చెంది పోరాటానికి దిగింది.

కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు సంఘటితమై దశలవారీ పోరాటం నడిపారు. మే 16న పట్టణంలో ప్రదర్శన జరిపి కలెక్టర్ కి అర్జీ ఇచ్చారు. మున్సిపాలిటీ స్పెషల్ ఆఫీసర్ అయిన కలెక్టర్ సానుకూలంగా స్పందించలేదు. ప్రిన్సిపల్ ఎంప్లాయర్ అయిన కమిషనర్ సమస్యను పరిష్కరించాలని కార్మికులు పలు దఫాలుగా విన్నవించారు. తిరిగి జూన్ 10న మున్సిపల్ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. సమస్య పరిష్కారానికై రెండు నెలలుగా ఉద్యమించిన అధికారులు

స్పందించక పోవటంతో జూన్ 13 నుండి కార్మికులు నిరసన సమ్మెకు దిగారు. పట్టణంలోని ఎ.సి.ఎల్. ఆఫీసు వరకు ప్రదర్శన జరిపి మున్సిపల్ ఆఫీసు ఎదుట ఆందోళన కొనసాగించారు.

మరుసటి రోజు ఒంగోలు మున్సిపాలిటీలోని ఆఫీసు సిబ్బంది, ఇంజనీరింగ్ వీధి లైటింగ్ విభాగ ఉద్యోగులు, పర్మినెంట్ పారిశుధ్య కార్మికులు గేట్ మీటింగ్ జరిపి కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల సమ్మెను రెండు రోజుల్లోగా పరిశీలించకపోతే మున్సిపల్ కార్యాలయాన్ని ముట్టడి చేస్తామని ప్రకటించారు.

ఉద్యమం తీవ్రతరం కావడంతో మున్సిపల్ అధికారులు స్పందించారు. 14న యూనియన్ ప్రతినిధులు, కాంట్రాక్టర్లు అధికారుల సమక్షంలో చర్చలు జరిపారు. కొత్త టెండర్ ను అమలులోకి తెచ్చేందుకు చర్యలు వేగవంతం చేస్తామని, పి.ఎఫ్. బకాయిలు నెలాఖరులోగా చెల్లించి స్లిప్స్ ఇస్తామని, పాత టెండర్ ప్రకారం రోజు కూలి 55 నుండి 60 రూపాయలకు పెంచుతామని ఒప్పందం కుదిరింది.

ఇది కార్మికవర్గం సంఘటితంగా పోరాడి సాధించుకున్న విజయం. కార్మికులకు వ్యతిరేకంగా సాగిన వాదనలు అధికారుల మొండి వైఖరిని చిత్తు చేసి కార్మికవర్గం సాధించిన ఉద్యమ ఫలితం. ఈ స్ఫూర్తితోనే కొత్త టెండర్ ఖరారైనప్పుడు కూలి పెంపు కోసం పోరాటం చేస్తామని కార్మికులు ప్రతినబూనారు. ఒంగోలు మున్సిపల్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల పోరాటాన్ని స్ఫూర్తిగా తీసుకుని జిల్లాలోని మున్సిపల్ కాంట్రాక్ట్ కార్మికులందరూ కూలి పెంపుకు ఉద్యమించాలి.

■ కె.వెంకటేశ్వర్లు
జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి, ఒంగోలు.

కార్మికలోకం కథల పోటీ

కార్మిక సమస్యల మేళవింపుతో, ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో సమకాలీన సామాజిక అంశంతో కూడుకున్న కథా వస్తువుకు “కార్మికలోకం” ఆహ్వానం పలుకుతోంది. కథ నాలుగు అర రావులకు మించకూడదు. కాగితానికి ఒకవైపు మాత్రమే రాయాలి. గతంలో ప్రచురించిన కథలు పోటీలకు స్వీకరించబడవు. కథా ఎంపిక తుది నిర్ణయం సంపాదకవర్గానిదే. ఎంపికైన మొదటి మూడు కథలకు ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులు అందజేస్తాం. ప్రచురణార్హత ఉన్న కథలను కార్మికలోకంలో ప్రచురించి తగిన పారితోషికం అందజేస్తాం. కథలను జూలై 30వ తేదీలోగా కార్మికలోకం కార్యాలయానికి అందేవిధంగా పంపాలి. ప్రచురణకు అర్హత లేని కథలను తిప్పి పంపాలని కోరుకునేవారు తగిన స్థాంపులు అతికించిన కవరు జతపరచాలి.

- ఎడిటర్

With Best Compliments on the occasion of
Doctor's Day

PHARMACEUTICAL DISTRIBUTORS
15-9-472, Siddiamber Bazar,
HYDERABAD- 500 012, A.P.
Ph: 24610612

శతవసంతాల వందేమాతరం

ఒకే ఒక పాటతో

జాతిని ఏకం చేసి ఎలుగెత్తి
నినదించేలా చేసిన
వందేమాతర గీతం పుట్టి
వంద సంవత్సరాలు
మూర్తయ్యింది. 1905
బంకించంద్ర చటర్జీ
రచించిన వందేమాతర
గీతం భారత స్వాతంత్ర్య
పోరాటంలో ప్రత్యేక

భూమికను ధరించింది. వందల సంవత్సరాలు పరాయి
పాలకులు తమ దేశాన్ని దోచుకుపోతుంటే
కుతకుతలాడిపోతున్న భారతీయుల మనసులోని మాట ఈ
గీతం ఉరి కంబంపై కడసారి మాటగా 'వందేమాతరం'
అంటూ ఎలుగెత్తి మాతృభూమి ఒడిలో ఒరిగిపోయిన
దేశభక్తుల స్ఫూర్తి ఈ గీతానికి జీవం. ఆనాటి ఈ పాట
కోట్లాది మందికి పోరాట బాట. అందుకే నూరు
సంవత్సరాల పండుగ సందర్భంగా రాష్ట్రపతి పిలుపుమేరకు
దేశవ్యాప్తంగా ఈ ఏడాదంతా వేడుకలను నిర్వహిస్తున్నారు.

స్టీల్ ప్లాంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల విజయభేరి (7వ పేజీ తరువాయి)

వాదన ఏమంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, లేబర్
డిపార్టుమెంట్ కాంట్రాక్టు కార్మికులకు జీతాలు
నిర్ణయిస్తే అది ఎంత మొత్తమైనా చెల్లించడా
నికి వెనుకాడదని వాదించారు. ఈ వాదనతో
టే గత 3 ఏళ్ళ కాలయాపన చేసింది. సమ్మె
ప్రారంభం తర్వాత యాజమాన్యం ప్లేటు
ఫిరాయించింది. 'జీతాలు పెంచుతాం కానీ,
కమిటీ వేసి తర్వాత నిర్ణయిస్తాం. ముందు
సమ్మె విరమించడని కొత్తపాట పాడింది.
ఈ వాదనలను యూనియన్లు తిప్పికొట్టి
సమ్మెను కొనసాగించాయి.

యాజమాన్య కుట్రలు

యాజమాన్యం తమ తొత్తు
యూనియన్లతో సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చేయవచ్చని
భావించాయి. వారిని పూర్తిగా ప్రోత్సహించిం
ది. కొత్త కార్మికులు (బ్లాక్ లెగ్స్)ను తెచ్చేందుకు
500 మందికి పాసులు సిద్ధం చేసింది.
సిఐటీయు ముఖ్య కార్యకర్తలు, నాయకుల

150 పాసులు రద్దుచేయాలని నిర్ణయం
చింది. సిఐటీయు పర్మినెంట్ ఉద్యోగుల
నాయకులు 11 మందికి ఛార్జిషీట్లు ఇచ్చి
సస్పెండ్ చేయాలని కూడా కట్ర పన్నింది.
సమ్మె వార్తలను రాకుండా చూడాలని యాజ
మాన్యం పత్రికా కార్యాలయాలపై వత్తిడి
తెచ్చింది. కొన్ని పత్రికల్లో తప్పుడు వార్తలు
రాయించింది. కార్మికుల ఐక్యత ముందు
కుట్రలు, కుతంత్రాలు సాగలేదు. చివరకు
కాంట్రాక్టు కార్మికులే విజయం సాధించారు.

పోరాటం - అనుభవాలు

ప్రభుత్వ రంగ పరిశ్రమలు, భారీ
పరిశ్రమల్లో కాంట్రాక్టు కార్మికులు ఐక్యంగా
నిలబడితే జీతాలు, ఇతర సౌకర్యాలు బాగా
పెంచుకోగలరు. కాంట్రాక్టు కార్మికులు సమ్మె
కమిటీలు వేసుకుని సమ్మె తమ సొంతం అని
నిర్ణయించుకున్న తరావాత సమ్మెపై ఎన్ని
కుట్రలు చేసినా విచ్ఛిన్నం చేయలేరని
రుజువైంది. తమ యూనియన్ల సభ్యులే
కాకుండా యూనియన్లలో లేని కార్మికులు,

ఇతర యూనియన్ల సభ్యులు కూడా సమ్మెలో
చేరి విజయవంతం చేశారు. కాంట్రాక్టు
కార్మికులు ఉద్యోగ భద్రత లేదని
భయపడుతుంటారు. అయినా కార్మికులంతా
పోరాటానికి సిద్ధమైతే ఎంత ఐక్యంగా
నిలబడతారో ఈ పోరాటం ఒక నిదర్శనం.
జీతాలు పెంచడం ఎంతో న్యాయం అయినా
యాజమాన్యం తమంత తాము పెంచవు.
పోరాడితేనే జీతాలు పెరుగుతాయని
నిరూపితమైంది. పర్మినెంట్ ఉద్యోగులు
సమ్మెలో ప్రత్యక్షంగా తోడ్పడటం ద్వారా
కాంట్రాక్టు కార్మికులకు నిజమైన నేస్తాలుగా
రుజువుచేసుకున్నారు. ఇన్ టక్ ద్రోహం
కార్మికుల కళ్లకు కట్టినట్టు అర్థం అయ్యింది.
కాంట్రాక్టు కార్మికుల నిజమైన పక్షపాతిగా
సిఐటీయు వారి గురించి ఏ విధంగా
పోరాడిందో రుజువైంది. యాజమాన్య
వాదనలను ఎప్పటికప్పుడు ఎండగట్టడం
ద్వారా కార్మికులు విశ్వాసంతో పోరాడారు.

సి.హెచ్.నరసింగరావు

'అపరిచితుడు' దుష్టశిక్షణ చేసే అసాధారణ బలిష్ఠమైన వ్యక్తి. రిమో ఆధునిక సంపన్న సమాజ రోమియో.

చిత్రంలో ఈ రెండూ యువతను విపరీతంగా ఆకర్షించే అవాస్తవ పాత్రలు. మానసికరుగ్మత కలిగిన పాత్రలు.

రామానుజం వాస్తవ పాత్ర. సనాతన బ్రాహ్మణుడు. యువ న్యాయవాది. ప్రతి ఒక్కరు సూత్రబద్ధంగా నడుచుకోవాలని కాంక్షించే వాడు. నడుచుకోకపోతే అప్పటికప్పుడే మనోవ్యధకు గురౌతాడు.

ఆ మనోవ్యధ పెరిగి పెరిగి రామానుజంలో రెండు భిన్న వ్యక్తిత్వ పాత్రలు గా రూపాంతరం చెంది నిక్షిప్తమవుతాయి. అప్పుడప్పుడు పాత్రలు అమాంతం బయట కు వచ్చి తమ పని తాము చేసుకుంటూ పోతాయి.

ఒకే వ్యక్తిలో భిన్న వ్యక్తుల ప్రవృత్తి కలిగి ఉండటాన్ని మల్టిపుల్ పర్సనాలిటీ డిస్ఆర్డర్ (ఎం.పి.డి.) రుగ్మత అని మానసిక శాస్త్రజ్ఞుల విశ్లేషణ.

రామానుజంలోని ఈ రుగ్మతను కనిపెట్టిన వైద్యులు రెండేళ్ళు చికిత్స చేస్తారు. కాని చికిత్స ఫలించదు. రామానుజం వేష భాషల్లో మారినట్టు కల్పించినప్పటికీ తిరిగి అపరిచితుడుగా ఆవిష్కృతమై దుష్టశిక్షణ చేసే విధంగా చిత్రం ముగుస్తుంది.

సమకాలీన సామాజిక సమస్యల మూలాలను సక్రమంగా అధ్యయనం చేయకుండా, సశాస్త్రీయమైన పద్ధతిలో పరిష్కారం చూపకుండా బాధ్యతారాహిత్యంతో నిర్మించే ఏ కళారూపమైనా, ఏ చిత్రమైనా అనివార్యంగా వెర్రితలలు వేస్తుంది. భారీ ఖర్చుతో దర్శకుడు 'శంకర్' నృష్టించిన చిత్రం 'అపరిచితుడు' ఆ కోవలోనిదే.

ఎక్కడబడితే అక్కడ ఉమ్మివేసేవాళ్ళు, ట్రాఫిక్ రూల్స్ పాటించని వాళ్ళు, మందు కొట్టి పడుకునే సోమరిపోతులు, సక్రమంగా పని చేయని కార్మికులు, సిటీబిన్ లో అమ్మాయిలను రాసుకు తిరిగే రౌడీగాళ్ళు, కల్తీభోజనం పెట్టే కాంట్రాక్టర్లు, లంచం తీసుకునే ఉద్యోగులు, నాణ్యతలేని వస్తువులు

తయారు చేసే పెట్టు బడిదార్లు, రోడ్డు మీద మనిషి ప్రాణం పోతున్నా పట్టించుకోని బడాబాబులు - ఇటువంటి వారంతా అపరిచితుడు దృష్టిలో శిక్షార్హులే.

గరుడపురాణంలోని

నరకలోకపు శిక్షలు విధిస్తుంటాడు. దున్న పోతుల్లో కుమ్మించి వధించడం, సలసలా కాగే నూనెలో

వేయించడం, జలగలో రక్తాన్నిపీల్చి చంపించడం మొదలైనవి చేస్తుంటాడు.

తదనుగుణమైన వెబ్ సైట్ ను కంప్యూటర్ లో చాలా అందంగా డిజైన్ చేసి ఉంటాడు. అఫ్ కోర్స్ ఇది హాలివుడ్ బ్యాట్ మెన్, సెటానిక్ వర్సిస్ చిత్రాలను పోలి ఉంటుందనుకోండి.

ఇంత చిన్న తప్పులకే అంత పెద్ద శిక్షలా?

చట్ట ప్రకారం నియమబద్ధంగా నడుచుకోవాలని కోరుకునే వ్యక్తి చట్టాన్ని తన చేతుల్లోకి తీసుకుని ఇవ్వం వచ్చినట్టు వధించవచ్చా?

ఈ సందేహాలను చిత్రం, నివృత్తి చేయదు సరికదా! మానసిక రుగ్మత కలిగిన పాత్ర 'అపరిచితుడు' చేసే చర్యలే సరైనవిగా భావించేలా చేస్తుంది. అక్కడితో ఆగినా పర్వా లేదు. కాని అపరిపక్వత కలిగిన యువత ఇదే సరైన మార్గమనుకుని సాహసోపేత చర్యల అపరిచితుడు వంటి మానసిక రుగ్మత కు లోనైతే ఆ ప్రమాదాన్నుండి దర్భకుడు శంకర్ కాపాడలేదు కదా!

'ఈ చిత్రం చూసి ఒక్కకిలో మార్పు వచ్చినా నా కృషి ఫలించినట్టే' అని శంకర్ స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. మార్పురాకున్న మరో 'అపరిచితుడు' తయారైతే దానికి బాధ్యత ఎవరిది? ఈ రెండవ కోణానికే సమాధానం లేదు. సామాజిక రుగ్మతలకు మానసిక రుగ్మత ఎన్నటికీ పరిష్కారం కాదు.

అలాగే నూటికి తొంభై మంది భారత ప్రజానీకం. సన్మార్గులు, కష్టజీవులు. నలుగురికి సహకరించే సంస్కార వంతులే. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, గిరిజనుల్లో, దళితుల్లో,

వెనుకబడిన తరగతుల వాళ్ళల్లో, శ్రమజీవుల్లో అలాంటి మంచితనాన్ని, నిజాయితీని సంస్కారాన్ని సులభంగా దర్శించవచ్చు. వట్టణాల్లో కొద్దిమంది అరాచకుల, కుసంస్కారుల, చిన్న చిన్న ఉద్యోగుల, వ్యాపారస్తుల తప్పిదాలను భూతద్దంలో చూపి అదే దేశానికి ప్రమాదం అని చెప్పడం నిజంగా దుస్సహసం.

ఇంత 'గొప్ప నీతి'ని చెప్ప బూనుకున్న చిత్రం సరైన పద్ధతిలో ఎక్కడ ఏ అవినీతి, మోసం లేకుండా అంతా సక్రమమైన పద్ధతిలో నిర్మితమై, విడుదలై ప్రదర్శించబడుతుందా? అంటే... ప్రదర్శించ బడదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పగలం. బ్లాక్ టికెట్స్ ఉంటాయి. ఎ.సి.హాల్స్ మధ్యలో ఎ.సి. అపేయడం ఉంటుంది. ఇలాంటి వాటిని అపరిచితుడు ఏమీ చేయలేదు కూడా.

అందుకే ఇది సోషల్ ఫాంటసీ చిత్రం. ఫాంటసీ ముసుగులో ప్రమాదానికి తెరతీయ రాదు. వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉండి సమస్యలను వాస్తవ పద్ధతిలో పరిష్కృతమయ్యే రీతిలో ఆకర్షణీయంగా చూపగలిగినప్పుడు మాత్రమే అది మంచి చిత్రం అవుతుంది.

కథా నాయకుడు విక్రమ్ మూడు పాత్రల్లో త్రివిక్రమార్కుడుగా చూపిన నటన అందర్నీ ఆకర్షిస్తుంది. కథానాయిక సదా నటన షరామామూలే. మణికంఠన్, రవి వర్మన్ సినిమాటోగ్రఫీ తెలుగు ప్రేక్షకులకు మాత్రం హైలెట్.

■ శైలి

జూనియర్ డాక్టర్ల పోరాటం

వివిధ వర్గాల అభిప్రాయాలను గమనించి విజ్ఞతనూ, సమయజ్ఞతనూ ప్రదర్శించి సమ్మేను విరమించాలని నిర్ణయించుకున్న జూనియర్ డాక్టర్లను మళ్ళీ ఏవో సందేహాలు పీడిస్తున్నట్లున్నాయి. ఈరోజు ఎనిమిది గంటలకల్లా విధులలో చేరాలని హైకోర్టు కోరింది. సమ్మే విరమించవలసిందిగా హైకోర్టు లిఖితపూర్వకంగా ఆదేశించినట్లయితే పరిశీలిస్తామని జూనియర్ల డాక్టర్ల సంఘం నాయకులు అంటున్నారు. సమ్మే విరమించినంత మాత్రాన దీనిని జూనియర్ డాక్టర్ల వరాజయంగానో, ప్రభుత్వ విజయంగానో పరిగణించడం పొరపాటు. జూనియర్ డాక్టర్ల డిమాండ్లను పరిశీలిస్తే వాటిలో ఒకటి, రెండు మినహా తక్కివన్నీ వారికి సంబంధించినవేననీ, ప్రజారోగ్యానికి చాలా కీలకమైనవనీ గ్రహించవచ్చు.

ఎస్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయాన్ని విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్ కు తరలించాలన్న డిమాండ్ అంత సమంజసంగా కనిపించదు. కొత్త కళాశాలలకు అనుమతి మంజూరు చేయకూడదంటూ డిమాండ్ చేయవలసిన అవసరం జూనియర్ డాక్టర్లకు ఏమున్నది? బోధనకు అవసరమైన సదుపాయాలు లేకుండా కొత్త కళాశాలలను అనుమతించరాదని కోరడం సమంజసంగా ఉంటుంది.

ఇప్పుడు నడుస్తున్న ప్రైవేటు వైద్య కళాశాలల్లో చాలా వరకూ అద్దె అధ్యాపకులతో, కిరాయి రోగులతో నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తున్నవే ఎక్కువ. కర్నూలు కళాశాలలో తనిఖీ జరిగినప్పుడు వరంగల్లు నుంచి అధ్యాపకులనూ, రోగులనూ తరలించడం, వరంగల్లులో తనిఖీ జరిగినప్పుడు కర్నూలు నుంచి అధ్యాపకులనూ, రోగులనూ రవాణా చేయడం అందరూ ఎరిగిన బాగోతమే. మంత్రులకూ, ప్రభుత్వాధికారులకూ సిగ్గు, చిత్తుశుద్ధి ఉండే ఇటువంటి ఆత్మహత్యా సదృశమైన వంచన సంగతి తెలిసి కూడా మిన్నకుండేవారు కాదు. ప్రైవేటు కళాశాలల యాజమాన్యాల ఒత్తిడికి లొంగి ప్రభుత్వం నిబంధనలను అమలు చేయకుండా ప్రజారోగ్యానికి హాని చేస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. ఒత్తిడికి లొంగలేదంటే కేవల అసమర్థత, అమానుష వైఖరి ఈ దుస్థితికి

కారణం అనుకోవాలి.

జీవన్ రెడ్డి కమిటీ సిఫార్సులను అమలు చేయాలని కానీ, అమలు చేయలేక పోవడానికి సంజాయిషీ చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నదని కానీ ప్రభుత్వం భావించడం లేదు. ఈ కమిటీ సిఫార్సులకు విరుద్ధంగా ఉన్న 22, 55 నంబర్ జి.ఓ.లను సమ్మే ధర్మమా అని తాత్కాలికంగా పక్కన పెట్టిన మాట నిజమే. జీవన్ రెడ్డి కమిటీ సూచించినట్లు వైద్య విద్యపైన అధ్యయనానికి శ్రీకారం చుట్టలేదు. హెల్త్ కమిషన్ ఏర్పాటుచేయలేదు.

యూజర్ చార్జీలను రద్దు చేస్తామంటూ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా హామీ ఇచ్చింది. అన్నట్లుగానే అధికారంలోకి రాగానే ఈ చార్జీలను వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి రద్దు చేశారు. కానీ యూజర్ చార్జీల ద్వారా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో అంత మొత్తాన్నీ ప్రభుత్వం సమకూర్చుతుందన్న హామీ మాత్రం అమలు కావడం లేదు. పైగా, సాలీనా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే గ్రాంటు కూడా సవ్యంగా అందడం లేదంటున్నారు. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో కనీస సౌకర్యాలు లేక రోగులు అలమటిస్తుంటే వైద్యులు ఎట్లా పని చేస్తారు? ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు నిధులు సమకూర్చమని అడగడం తప్పా? నిమ్నలో ఉన్నట్లుగానే విద్యార్థుల నివాసానికి కళాశాల ప్రాంగణంలోనే వసతి ఉన్నట్లయితే రోగులకు మరింత సమర్థంగా సేవ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందనీ, అటువంటి వసతి కల్పించాలనీ జూనియర్ డాక్టర్లు అడుగుతున్నారు. ఇందులో అడగరానిది కానీ అభ్యంతరకరమైనది కానీ ఏమైనా ఉన్నదా?

హుందాగా, మానవీయంగా వ్యవహరించవలసిన వృత్తికి అంకితమైనవారు రోగులను పట్టించుకోకుండా వీధి పోరాటాలు చేయడాన్ని ఎవ్వరూ హర్షించరు. కానీ జూనియర్ డాక్టర్లు పదేపదే సమ్మే చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వస్తున్నది? సమ్మే వెనుక అదృశ్య శక్తులు ఉన్నట్లు తమకు సమాచారం అందిందని రఘువీరారెడ్డి అన్నారు. ఆ శక్తులు ఏవో తెలుసుకోగల అవకాశం, యంత్రాంగం ప్రభుత్వానికి ఉన్నాయి. వాస్తవానికి సమ్మే వెనుక ఎవరు ఉన్నారన్నది ముఖ్యం

కానేకాదు. సమ్మేకారులు అడుగుతున్నది సమంజసమా కాదా అన్నదే ఆలోచించాలి.

జూనియర్ డాక్టర్లు చేస్తున్న డిమాండ్లలో చాలా వరకూ వైద్య వృత్తి, వైద్య విద్యా ప్రమాణాలు పెంపొందించడానికి సంబంధించినవి. ఇవి ఎవ్వరూ డిమాండ్ చేయకుండా ప్రభుత్వం స్వయంగా చేయవలసిన పనులు. ఈ సమస్యలలో చాలావరకూ గత ప్రభుత్వం నుంచి వారసత్వంగా వచ్చినవే కావచ్చు. కానీ కాంగ్రెస్-తెరాస ప్రభుత్వం ఏర్పడి పదమూడు మాసాలు గడచిపోయాయి. వైద్యం, ఆరోగ్యం వంటి ముఖ్యమైన శాఖకు ఒక మంత్రి లేకపోవడం, అటువంటి ఈ శాఖను పర్యవేక్షించే ఉన్నతాధికారులు కూడా తరచూ బదిలీ కావడం, విదేశీ పర్యటనలకు వెళ్ళడం ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యానికి, అలసత్వానికి అద్దం పడుతున్నది. ప్రభుత్వం విధిగా చేయవలసిన పనులు చేయకపోతే ప్రజలు ఏమి చేయాలి?

చట్టనభలలో చర్చలు అధికార రాజకీయాలకే పరిమితం అవుతున్నాయి. ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలపైన బాధ్యతాయుతంగా చర్చ జరవడం, విధానాలు రూపొందించడం, శాసనాలు చేయడం అన్నది అరుదైపోయింది. పార్టీ ప్రయోజనాలకోసం అధికార, ప్రతిపక్ష సభ్యులు అసెంబ్లీను రణస్థలాలుగా మార్చి వేస్తున్నారు. అధికారయంత్రాంగానికి స్వీయ ప్రయోజనాలు ప్రధానమైపోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వాలు సమస్యలను పరిష్కరించకుండా నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు ఉంటూ కనీస వసతులు కల్పించమని అడిగిన వారిపై ఆగ్రహం ప్రకటిస్తే ఎట్లా? ప్రజలు ఎవరికి చెప్పుకోవాలి?

విద్యారంగంలో ఉన్నత ప్రమాణాలను పెంచి పోషించడానికీ, ఉన్నత స్థాయి విద్యాలయాలను నిర్మించడానికీ కృషి చేయవలసిన ప్రభుత్వాలు కనీస బాధ్యతలు కూడా నెరవేర్చలేకపోవడం క్షమార్హం కాని నేరం. ఈ వివాదంలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకొని సమ్మే విరమించవలసిందిగా జూనియర్ డాక్టర్లను ఆదేశించడం విశేషం. సమ్మే విరమిస్తే జీవన్ రెడ్డి కమిటీ సిఫార్సులను ప్రభుత్వం అమలు చేసే విధంగా చూస్తామని హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు ఇచ్చిన హామీ ఎంతవరకూ అమలు జరుగుతుందో చూడాలి.

■ ఆంధ్రజ్యోతి ఎడిటోరియల్
(30.6.2005)

ప్రపంచబ్యాంకు విధానాలు - ఆయిల్ ధరల పెంపు

నిత్యావసర సరుకుల ధరలను కంట్రోలు చేయటానికి నమర్దవంతమయిన చర్యలు తీసుకుంటామని కాంగ్రెసు నాయకత్వంలోని యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన కొత్తలో వాగ్దానం చేసింది. ఆ వాగ్దానాన్ని తుంగలో తొక్కి నాలుగుసార్లు పెట్రోలు, డీజిలు ఛార్జీలు పెంచింది. మొన్న నాలుగోసారి పెంచిన ఛార్జీలు ససాళానికి అంటాయి. ప్రపంచబ్యాంకు ఒత్తిడికి తలొగ్గిన పాలక పార్టీలు ప్రజలపై భారాలు మోపుతున్నాయి.

ప్రజలపై భారాలు

మన రాష్ట్రంలో తాజా పెట్రోలు, డీజిల్ భారం నేరుగా పడేది వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు. ఈ పాపంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ వాటా 850 కో.రూ.లయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా 150 కో.రూ.లు. లీటరు పెట్రోలుపైన రు.3.55లు, డీజిల్ పైన రు.2.58 లు పెరిగినందున ఈ భారం పడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్రోలుపైన రు.2.50లు, డీజిలుపైన రు.2లు పెంచితే, సందట్లో సడేమియా లాగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అమ్మకం పన్ను పెంచి మిగతా భారాన్ని మోపింది.

పెట్రోలు, డీజిల్ ధరల భారం అంతటితో ఆగకుండా నిత్యావసర సరుకుల ధరలకు కూడా చుట్టుకుంది. రవాణా ఛార్జీలు పెరిగి కూరగాయలు, ఉప్పు, చింతపండు, పప్పు తదితర ధరలన్నీ పెరిగాయి. డీజిల్ ధరల పెంపు వల్ల ఆర్టీసి పైన 130 కో.రూ.లు, రైల్వేపైన 320 కో.రూ. భారం పడింది. ఇదంతా ఛార్జీల పెంపు రూపంలో మళ్ళీ ప్రజలపైన పడేదే. మధ్యతరగతి ప్రజానీకం ఈ భారాల ఒత్తిడికి గురవుతున్నారు.

ధరల పెంపులో మతలబు-1

“మాట మాట్లాడితే ధరలు ఎందుకు పెంచుతున్నారంటే అంతర్జాతీయ మార్కెట్ లో చమురు ధరలు పెరిగాయి గాబట్టి, ఇక్కడ పెంచక తప్పటం లేదని” యుపిఎ ప్రభుత్వం చెప్పింది. ఎన్నీయే ప్రభుత్వ చిలుక పలుకుల్నే యుపిఎ ప్రభుత్వం కూడా వల్లే వేస్తున్నది. వాస్తవంలో ఈ ధరల పెంపుదలలో పెద్ద తిరకాసుందని వామపక్ష పార్టీలు బయటపెట్టాయి.

మొన్నపెంచిన ధరలకి, అంతర్జాతీయ మార్కెట్ కి ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ధర అసలెందుకు పెరిగిందో తెలుసుకుందాం.

పెంచిన పెట్రోలు ధర 2.50రూ.లు దాన్ని విడదీసి చూస్తే	
బడ్జెట్ లో పెంచిన ఎక్సైజు పన్ను	1.70 రూ.లు
గతంలో 1.50గా వున్న రోడ్డు సెస్సుకు	
అదనంగా పెంచింది	0.50 రూ.లు
నాణ్యత పెంపుకోసం	0.30 రూ.లు
వెరశి	2.50 రూ.లు
డీజిల్ ధర పెంచింది రూ.2.00లు. దాన్ని విడదీసి చూస్తే	
బడ్జెట్ లో డీజిలుపై పెంచిన ఎక్సైజు పన్ను	1.06 రూ.లు
నాణ్యత పెంపుకోసం	0.24 రూ.లు
ప్రపంచ మార్కెట్ పెరుగుదల	0.70 రూ.లు
వెరశి	2.00 రూ.లు

ఈ ఉదాహరణలో ఒక్క డీజిల్ కు 70పైసలు తప్ప అంతర్జాతీయ

య ధరలు పెరిగినందువల్ల ధర పెరగటం ఎక్కడా కనబడదు.

మొదటి నుండి పెట్రోలు, డీజిలుపైన పన్నుభారం విపరీతంగా వుంది. ఎన్నీయే లాగే యుపిఎ ప్రభుత్వం కూడా పెట్రోలియం రంగాన్ని పాడి ఆవులాగా భావిస్తూ పన్నుల రూపంలో పిండుకుంటున్నది. ఈ క్రింది టేబుల్ చూస్తే ఈ విషయం రుజువువుతుంది.

పెట్రోల్ లు (లీటరు)	డీజిలు (లీటరు)
అసలు ధర 17 రూ.లు	అసలు ధర 18 రూ.లు
దాని మీద పన్నులు 23 రూ.లు	దాని మీదపన్నులు 20 రూ.లు
మొత్తం 40 రూ.లు	38 రూ.లు

పెట్రోలు రంగం నుండి పన్నులు, సెస్సు, డివిడెండ్ల రూపంలో ఒక లక్షా 18వేల కో.రూ.లను ఒక సంవత్సరంలో ప్రభుత్వం పిండుకుంది. ఈ భారాన్ని తగ్గించాలని వామపక్ష పార్టీలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. సంపన్నులకు ఇచ్చే రాయితీలను భర్తీ చేసుకోవటానికి ప్రజల కళ్ళల్లో ప్రభుత్వం కారం చల్లుతున్నది. కాకులను కొట్టి గద్దలకు వేసే విధానాలను పాలకపార్టీలు అనుసరిస్తున్నాయి.

ధరల పెంపులో మతలబు-2

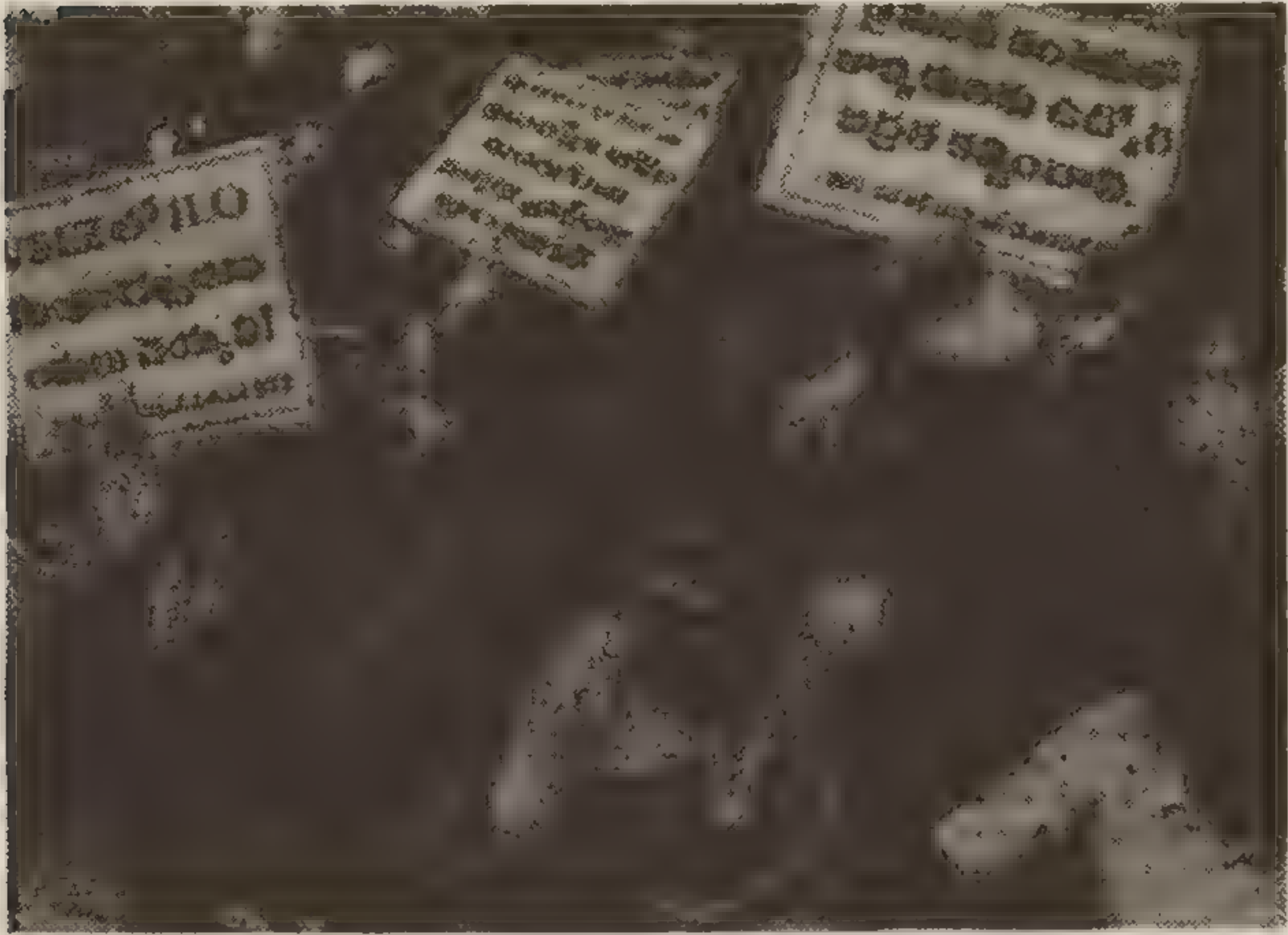
మన ఆయిల్ అవనరాల్లో 70శాతం కోసం విదేశీ దిగుమతుల మీద ఆధారపడుతున్నాం. మిగతా 30శాతం దేశీయంగా ఉత్పత్తి అవుతున్నది. దిగుమతి చేసుకునే ముడి చమురును, ఇక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యే ముడి చమురును మన కర్మాగారాలలో అతి తక్కువ ఖర్చుతో శుద్ధి చేసుకుని పెట్రోలు, డీజిల్, కిరోసిన్, వంటగ్యాస్ లుగా మార్చుకుంటున్నాం. కానీ మొత్తం ఉత్పత్తులనే నేరుగా విదేశాల నుండి దిగుమతి చేసుకున్నట్లు చూపించి ధరలు నిర్ణయిస్తున్నారు. ఈ అదనపు భారాన్ని ప్రజలపై వేస్తున్నారు.

ఇక రెండోది మన దేశంలో బ్యారల్ (160 లీటర్లు) ముడి చమురును ఉత్పత్తి చేయడానికి కేవలం 9 నుండి 10 డాలర్లు ఖర్చు అవుతుంది. దానికి 50శాతం లాభం కలుపుకున్నా 14,15 డాలర్లకంటే ఎక్కువ వుండదు. కానీ అంతర్జాతీయ మార్కెట్ ధర (ఇప్పుడు 59 డాలర్లు)ను ఇక్కడ ఉత్పత్తి అయ్యే ముడి చమురుకు కూడా వసూలు చేస్తున్నారు.

మన దేశంలో ప్రవేశిస్తున్న విదేశీ ఆయిల్ కంపెనీల తరపున ప్రపంచబ్యాంకు చేసిన ఒత్తిడికి తలొగ్గిన ఎన్నీయే ప్రభుత్వం ఈ ధరల విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ప్రైవేటు రంగంలోని రిలయన్సు పెట్రో కంపెనీకి లాభం కల్గించటం కూడా దీని ఉద్దేశ్యం. ఈ విధానం వచ్చింతరువాత రిలయన్స్ కంపెనీ కేవలం 6 సంవత్సరాల్లో తన లాభాన్ని 7రెట్లు పెంచుకుంది. ఈ విధానంలో ప్రభుత్వ ఆయిలు కంపెనీలకు లాభాలు వచ్చినా అవి కిరోసిన్, వంటగ్యాస్ సబ్సిడీలను భరిస్తున్నాయి కాబట్టి సరిపెట్టుకోవచ్చు. కానీ రిలయన్సు వంటి ప్రైవేటు కంపెనీలు ప్రజలను దండుకొని లాభాలను జేబుల్లో వేసుకోవడమేగా చేసేది. ఆయిల్ రంగం ప్రైవేటీకరణ జరిగితే ఎంత ప్రమాదం పొంచి ఉందో దీన్నిబట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు.

విశాఖపట్నం డైమండ్స్ కార్మికుల సమ్మె

విశాఖపట్నం స్పెషల్ ఎకనమిక్ జోన్లోని 'వర్ల్డ్ వైడ్ డైమండ్స్' కంపెనీలో పని చేస్తున్న 1100 మంది కార్మికులు

బి.డి.పి., బి.జె.పి. రాజకీయాలు

పెట్రో ఉత్పత్తులపై నియంత్రిత ధరలను ఎత్తివేసి విదేశీ ధరలకి అనుసంధానం చేసింది బిజెపి నాయకత్వంలోని ఎన్డీయే ప్రభుత్వం. తన హయాంలో 26సార్లు పెట్రో ధరలను పెంచిన చరిత్ర దానికి వుంది. ఇటువంటి ప్రభుత్వానికి కిక్కురు మనకుండా అంటకాగిన పాపం తెలుగు దేశానిది. ఈ పార్టీలు రాజకీయ లబ్ధికోసం ఇప్పుడు వీధులకెక్కటం హాస్యాస్పదం!

పెట్రో రంగంలో గత ఎన్డీయే ప్రభుత్వ విధానాన్నే నేటి యుపిఎ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నది. ప్రజా వ్యతిరేకతను కొని తెచ్చుకున్న ఎన్డీయే ప్రభుత్వం ఎన్నికల్లో ఓడిపోయింది. ఈ అనుభవాన్ని గుణపాఠంగా తీసుకోకపోతే యుపిఎ ప్రభుత్వానికి, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి కూడా అదే గతి పడుతుంది.

ప్రత్యామ్నాయం కోసం పోరాడాలి

పెంచిన పెట్రో ధరలను ఉపసంహరించాలని కోరుతూ వామ పక్ష పార్టీలు సూచించిన ప్రత్యామ్నాయాలు ఆచరణ యోగ్యమైనవి.

1. అదనపు రోడ్డు సెస్సు 50 పై.లను ఉపసంహరించాలి. 2) పెట్రోలుపైన రూ.1.70, డీజిల్ పైన రూ.1.06లుగా పెంచిన ఎక్సైజు పన్ను రద్దు చేయాలి. 3) ఇక్కడి పెట్రోలియం ఉత్పత్తులకు విదేశీ ఉత్పత్తుల ధరలు వసూలు చేయటాన్ని ఎత్తివేయాలి. 4) స్వదేశీ చమురుపై వసూలు చేస్తున్న రూ.5,400 కో.ల ఆయిల్ అభివృద్ధి నిధిని అంతర్జాతీయ ఒడిదుడుకులను తట్టుకోటానికి ధరల స్థిరీకరణ నిధిగా ఉపయోగించాలి. 5) రిలయన్సుకు ఇస్తున్న రూ. 1200 కో.ల దిగుమతి సుంకాల మినహాయింపును రద్దు చేయాలి.

ఈ ప్రత్యామ్నాయాల అమలు కోసం జరుగుతున్న పోరాటాలలో పాల్గొని తమపై మోపబడిన అక్రమ పెట్రో భారాలను వదిలించుకోవాలని ఉద్యోగులు, కార్మికులను కోరుతున్నాము.

■ పి.అజయ్ కుమార్

జూన్ 25 నుండి సమ్మె చేస్తున్నారు.

ఉద్యోగభద్రత కల్పించాలని, నాయకులపై వేధింపులు ఆపాలని, జీతాలు పెంచాలని, తదితర డిమాండ్లతో కార్మికులు ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా యాజమాన్యం పెడచెవిన పెట్టడంతో మరో మార్గం లేక కార్మికులు సమ్మె బాట పట్టారు.

ఇదే కంపెనీలో 2002 సంవత్సరంలో కార్మికులు ఇవే సమస్యలపై 35 రోజులు సమ్మె చేసినపుడు యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలు అమలు జరగలేదు. ఆ సమ్మె సందర్భంగా సిఐటియు ఆలిండియా కమిటీ ఐఎల్ఓకు ఫిర్యాదు చేసింది. కార్మికచట్టాలు అమలు చేయాలని, తీసివేసిన కార్మికులను (వెనుక జీతం చెల్లించి) పనిలో పెట్టుకోవాలని, మహిళా కార్మికుల పై వేధింపులు ఆపాలని, పోలీసు దౌర్జన్యంపై విచారణ జరపాలని, ఐఎల్ఓ ప్రభుత్వానికి సిఫార్సు చేసింది. అయినా ప్రభుత్వం అలసత్వం వలన ఏ సిఫార్సులూ అమలు కాలేదు సరికదా మరో 28మంది నాయకులపై యాజమాన్యం వేటు వేసింది. 500 కోట్లు వార్షిక వ్యాపారం జరుగుతున్నా, కార్మికులకిస్తున్న మూలవేతనం కేవలం రూ.1200/-లు మాత్రమే.

యాజమాన్యం ఎన్ని కుయుక్తులు వేసినా కార్మికులందరూ ఐక్యమత్యంగా పట్టుదలతో సమ్మె కొనసాగిస్తున్నారు.

వినిమయ ధరల సూచిక

(బేస్ 1982=100)

సెంటర్ సీరిస్	మార్చి 2005	ఏప్రిల్ 2005	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్ (1960=100)
ఆలిండియా	525	529	4.93
హైదరాబాద్	517	519	5.23
గుంటూరు	501	506	5.60
గూడూరు	504	500	4.33
విశాఖపట్నం	513	514	
వరంగల్	534	534	
కొత్తగూడెం	535	526	
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	456	457	
రాజమండ్రి	507	509	
విజయవాడ	478	479	
ఆదోని	508	510	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	504	505	
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	502	502	
ఎ.పి	-	-	
లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్	1971=100	1960=100	
విశాఖపట్నం	2.48	1.87	
రాజమండ్రి	2.55	1.81	
ఆదోని	2.33	1.88	
వరంగల్	2.36	1.90	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	2.52	1.89	
ఎ.పి	-	-	

సమాచార వనరు - డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది. ది రెపర్ట్ మ్యూరే గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

బొగ్గు గనుల్లో జాతీయ సమ్మెకురంగం సిద్ధం

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని సింగరేణి తోసహా, కేంద్ర బొగ్గు మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలో వున్న బొగ్గు పరిశ్రమలోని 5లక్షల 70వేల మంది కార్మికులందరికీ ది.1-7-2001 నుండి 7వ వేతన సవరణ జరగాల్సి వున్నది. మరో సంవత్సరము గడిస్తే 8వ వేతన సవరణ కాలం వస్తుంది. గని కార్మికుల వేతన సవరణ పట్ల గత ఎన్నో ప్రభుత్వం మూడు సంవత్సరాలు, ప్రస్తుత యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం సంవత్సరకాలం నుండి నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాయి. పాలకుల తాత్సారం, యాజమాన్యాల

మొండి వైఖరితో గని కార్మికుల్లో అసంతృప్తి సెగలు రగులుకున్నాయి. బొగ్గు పరిశ్రమ యాజమాన్యాల మొండివైఖరి వల్లనే మే 29 నుండి 31 వరకు జరిగిన 4వ దఫా జె.బి.సి.సి.ఐ. చర్చలు విఫలమయ్యాయి. జాతీయ కార్మిక సంఘాల ఒత్తిడి, వామపక్ష పార్టీల ఎం.పి.ల చొరవతో మే 3న ఢిల్లీలో కేంద్ర బొగ్గు మంత్రిత్వశాఖ వద్ద జరిగిన చర్చల్లో అంగీకరించిన అంశాలను కూడా 7వ వేతన ఒప్పంద ముసాయిదాలో చేర్చకుండా యాజమాన్యాలు నిరాకరించాయి.

జె.బి.సి.సి.ఐ. చర్చల్లో సమ్మెకు దారి తీసిన అంశాలు

యాజమాన్యాల వాదనలు	కార్మిక సంఘాల ప్రతిపాదనలు
<p>1. కనీస గ్యారంటీడ్ బెనిఫిట్: 100% డి.ఎ. న్యూట్రలైజేషన్ తో ఒప్పందం చేస్తున్నందున పరిశ్రమపై భారం పడుతున్నది. కనక ఎం.జి.బి రూ.1185.39 లేదా బేసిక్ లో 15% ఏదీ ఎక్కువయితే అది ఇస్తాం. ఇంతకంటే అదనంగా ఇవ్వలేము. అయితే ఈ ప్రతిపాదన ను అంగీకరిస్తే అందరు కార్మికులకు ఒక ఇంక్రిమెంట్ ను ఫిట్ మెంట్ బెనిఫిట్ గా ఇస్తాం.</p> <p>2. ఇ.సి.ఎల్., బి.సి.సి.ఎల్. వేతన సవరణ: కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాలనుసారం ఈ కంపెనీల కార్మికులకు 7వ వేతనం ఒప్పందం అమలు చేస్తాం. కానీ బకాయిలను మాత్రం చెల్లించలేం. ఈ కంపెనీలు బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్.లో ఉన్నందున వాటి పునరుద్ధరణ ప్యాకేజీలో ఏరియర్స్ ను ఒక భాగంగా చర్చిస్తాము.</p> <p>3. డి పెండెంట్ ఎంప్లాయిమెంట్ : డ్యూటీలో ఉండగా ప్రమాదంలో మరణించిన కార్మికుల కుటుంబాలకు మాత్రమే డి పెండెంట్ సదుపాయం ఉంటుంది. సహజ మరణం, మెడికల్ అన్ ఫిట్ కార్మికుల డి పెండెంట్ లకు 2004 సుప్రీంకోర్టు తీర్పును అనుసరించి ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేము.</p> <p>4. వార్షిక ఇంక్రిమెంట్ : వివిధ క్యాటగిరీ/గ్రేడ్ ల కార్మికుల సవరించిన స్కేల్ ల మీద ఇన్నియల్ బేసిక్ మీద 2.5% కొందరికి, 3% కొందరికి వార్షిక ఇంక్రిమెంట్ ఇస్తాం.</p> <p>5. అండర్ గ్రౌండ్ అలవెన్స్ : కొత్త పే స్కేల్ ల మీద రూ.9వేల బేసిక్ వరకు 10%, అపై బేసిక్ ఉన్న వారికి 12.5% చెల్లిస్తాం.</p>	<p>1. ఒక ఇంక్రిమెంట్ ఫిట్ మెంట్ బెనిఫిట్ వల్ల అందరికీ ఐ.ఆర్. 15% మరియు రూ.690 లు రావు. కాబట్టి 1వ క్యాటగిరీ నుండి ఎ-1 గ్రేడ్ వరకు అందరూ కార్మికులకు ప్రయోజనం కలగలంటే బేసిక్ పై 15%గా పొందిన ఐ.ఆర్. తోపాటు మరో రూ.690 అందరికీ ఇవ్వాలి.</p> <p>2. బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. పునరుద్ధరణ ప్యాకేజీ, 7వ వేతన ఒప్పందం ఏరియర్స్ వేరువేరు అంశాలు. వేతన సవరణ ఈ కంపెనీలకు వర్తిస్తుందని బకాయిలను చర్చించి నిర్ణయించుకోమని కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పింది. కనుక ఏరియర్స్ చెల్లింపుపై జె.బి.సి.సి.ఐ.లోనే నిర్ణయం జరగాలి.</p> <p>3. 7వ వేతన ఒప్పందం 1.7.2001 నుండి అమలు జరగాలి. సకాలంలో చర్చించి ఒప్పందం చేసినట్లయితే 2004 సుప్రీంకోర్టు తీర్పు సమన్య వచ్చేది కాదు. కాబట్టి డి పెండెంట్ ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి. 6వ వేతన ఒప్పందంలో ఉన్న క్లాజులు 7వ వేతన ఒప్పందంలో కూడా ఉండాలి.</p> <p>4. సవరించిన స్కేల్ ల మీద ఇన్నియల్ బేసిక్ పై కాకుండా ఆయా కార్మికుల ఫిక్స్డ్ స్కేల్ మీద 3% వార్షిక ఇంక్రిమెంట్ ను చెల్లించాలి.</p> <p>5. మెజారిటీ కార్మికులకు కనీస ప్రయోజనం కలగాలంటే రూ.7వేల బేసిక్ వరకు 10% ఇచ్చి, అపై బేసిక్ వారికి 12.5% ఇవ్వాలి.</p>

తమ న్యాయమైన వేతన సవరణ సాధనకు జాతీయ కార్మిక సంఘాల నాయకత్వంలో జూలై 18 నుండి 24 వరకు దేశవ్యాపిత సమ్మెకు సన్నద్ధం అవుతున్నారు. దేశవ్యాపిత సమ్మె పోరాటాల ద్వారానే గతంలో 6వ వేతన ఒప్పందం సాధించుకున్నామని, మెరుగైన 7వ వేతన ఒప్పందం కోసం 7 రోజుల సమ్మెకు సన్నద్ధం కండని సింగరేణి లోని కార్మిక సంఘాలన్ని కరపత్రాలు, పిట్ మీటింగ్ లు, జనరల్ బాడీల ద్వారా విస్తృత ప్రచారం చేస్తున్నాయి. దేశవ్యాపిత పిలుపును సింగరేణిలో ఐక్యంగా నిర్వహించేందుకు, ఉమ్మడి కార్యాచరణకు చొరవ తీసుకోవాలని కోరుతూ గుర్తింపు, ప్రాతినిధ్య సంఘాలకు సింగరేణి కాలరీస్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) లేఖలు వ్రాసింది.

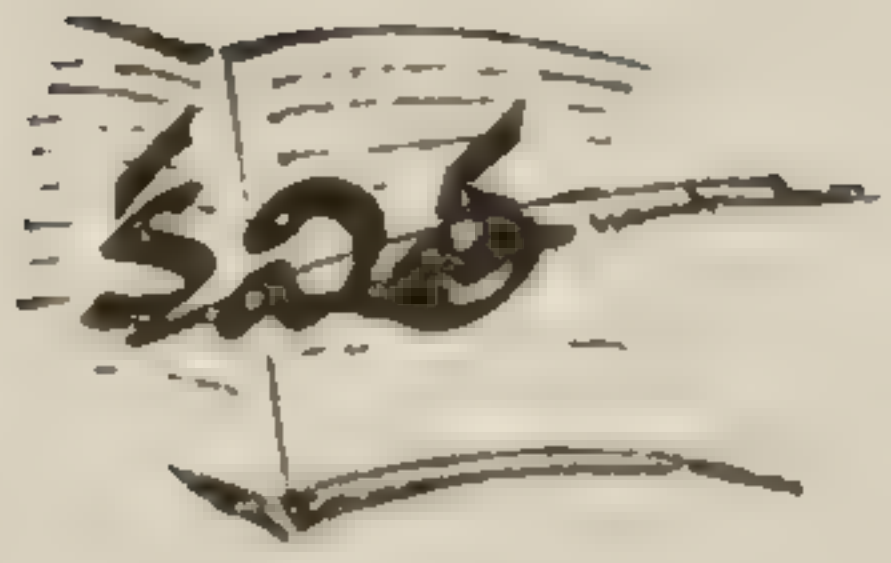
వేజ్ బోర్డును ధ్వంసం చేసేందుకు కుట్ర

బొగ్గు పరిశ్రమ స్థాయిలో ద్వైపాక్షిక సంప్రదింపుల ద్వారా వేతన సవరణ చేసుకునేందుకు గాను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన జె.బి.సి.సి.ఐ. (జాయింట్ బైపార్టీట్ కమిటీ ఫర్ కోల్ ఇండస్ట్రీ) ని ధ్వంసం చేసే కుట్రలో భాగంగానే యాజమాన్యం పావులు కదుపుతున్నదని, ఈ వైఖరి బొగ్గు పరిశ్రమ ప్రయోజనాలకు తీవ్ర హాని చేస్తుందని సిఐటియు అఖిల భారత అధ్యక్షుడు, జె.బి.సి.సి.ఐ. సభ్యులు డాక్టర్ ఎం.కె.పాంధే ఇటీవల కలకత్తాలో జరిగిన చర్చల్లో యాజమాన్యాలను హెచ్చరించారు.

యాజమాన్యం ఇచ్చిన డ్రాఫ్ట్ నోట్ లో వారానికి 7రోజుల పని విధానం, డిజిగ్నీషన్ తో సంబంధం లేకుండా అందరు కార్మికులు, అన్ని రకాల పనులు చేయాలనే కార్మిక వ్యతిరేక అంశాలుపెట్టారు. తాము చెప్పినట్లు డ్రాఫ్ట్ ఒప్పందాన్ని అంగీకరించకుంటే, ప్రభుత్వ స్థాయిలో అంగీకరించిన 100శాతం డి.ఎ. నూట్రలైజేషన్ ను వెనుకకు తీసుకుంటామని బెదిరిస్తున్నారు. ఈ ఉడత ఊపులకు, ఉడలు బారిన గని కార్మికోద్యమం బెదరదని సిఐటియు తెలియజేస్తున్నది. యాజమాన్యం ఇచ్చిన డ్రాఫ్ట్ ఒప్పందంలోని కార్మిక వ్యతిరేక అంశాలను ప్రతిఘటించి, మెరుగైన 7వ వేతన ఒప్పందం సాధించుకునేందుకు దేశవ్యాపిత 7రోజుల సమ్మెను విజయవంతం చేయాలని కోరుతున్నది.

■ ఎం.సాయిబాబు, ప్రధాన కార్యదర్శి
సింగరేణి కాలరీస్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్

రథ చక్రాలు

■ డి.రవి కుమార్

ఆకలి పోరు ఆగదు... ఆగదు...

ఆఖరి పోరాటం తప్పదు... తప్పదు...

కార్మికులు కర్షకులు శ్రామికులు శ్రమజీవులు

పూరించాలి... పూరించాలి జాగృతి శంఖారావాలు...

కదిలించాలి... కదిలించాలి...

కమ్యూనిజపు రథ చక్రాలు...

దోపిడి పునాదులపై కట్టుకున్న సామ్రాజ్యవాదాన్ని నేలకూల్చి...

ప్రపంచ సంపదల దిగమింగే అగ్రరాజ్యాల పీచమణిచి...

దరిద్రం... నిరుద్యోగం... సమూలంగా నిర్మూలించి...

ప్రపంచ కొన కోసల అరుణకాంతులయి ప్రభవించి ||పూరి||

అవసరాల అరదండాలు ప్రపంచ బ్యాంకు వేసి...

అభివృద్ధి బూచిని ప్రపంచీకరణలో జూపి...

ఆర్థిక వ్యవస్థ విచ్ఛిన్న కుటిల యత్నం...

హస్తగతం చేసుకునే బహులోపాయికారి పన్నాగం

ఐక్య ఉద్యమాల అవసరమెరిగి... ప్రపంచమంతా ఎకోన్ముఖులై ||పూరి||

మార్క్ ఎంగ్‌ల్స్‌ల మహోజ్వల మార్గం దోపిడి లేని కార్మిక రాజ్యం...

ఆకలి... పేదరికం... అంధకారం చీల్చే కాంతిపూంజాల అరుణోదయంతో

విశ్వపు ఎదనిండా ఎగిసిపడే ఎర్రెర్రని బాహువుల బావుటాల రెపరెపలతో

త్యాగాల మేడే సమసమాజ ప్రగతిపథ. చైతన్య ధగధగలతో...

అరుణతారలన్ని సుత్తికొడవల్ల శతకోటి సింహాలయి గర్జింపగా...

||పూరి||

మా మార్గం

■ పొందెరుక్మన్ రావు

శ్రామికులం

బీమా కార్మికులం

నవతరానికి పునాదులం

బీమా కార్మికులం

||శ్రామికులం||

ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను

త్రిప్పికొట్టే సమర్థులం

ప్రభుత్వ బీమా సంస్థలను

కాపాడే సరోజ్ వారసులం

||శ్రామికులం||

జనహితమే మా మతం

పాలసీదారుల సేవే మా లోకం

సమసమాజమే మా గమ్యం

“పీపుల్ ఫర్ ఇండియా” మా మార్గం

||శ్రామికులం||

కులం, మతం, భాష, జాతి బేధాల్లేని

దేశం కోసం

ఆకలి, ఆభద్రత, అనారోగ్యం, దోపిడిలేని

ప్రపంచం కోసం

గళమెత్తే ఉద్యమ గీతాలం

శివమెత్తే విస్ఫులింగాలం

||శ్రామికులం||

బొలీవియాన్ల పోరాటపటిమ స్ఫూర్తిదాయకం !

బొలీవియాలో అమెరికా, బహుళ జాతి సంస్థలకు అనుకూలంగా పాలకులు అవలంబిస్తున్న ప్రైవేటీకరణ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులు, కార్మికులు, నైబర్ హుడ్ అసోసియేషన్ల పెన్షనర్లతో కూడిన ప్రజానీకం తీవ్రంగా ఆందోళనలు చేస్తోంది.

ఎన్నుకున్న పాలకులు దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టే విధానాలు చేపడుతుంటే, దేశాన్ని రక్షించుకోవాలన్న ధ్యేయంతో ప్రజానీకం పోరాడుతోంది.

2000 సంవత్సరం లో బొలీవియా లో కొచబాంబా నీటి సరఫరా ప్రైవేటీకరణకు వ్యతిరేకంగా ప్రజానీకం ఐక్యంగా పోరాడి విజయం సాధించింది.

కొచబాంబా నీటి సరఫరా వ్యవస్థను నగర పౌరులెన్నుకొన్న సంస్థ సమర్థవంతంగా నిర్వహించడం బొలీవియన్లకు ఉత్తేజాన్నిచ్చింది. దాంతో విదేశీ సంస్థలచేతిలో ఉన్న ఇతర సహజ సంపదలను కూడా ప్రజలపరం చేయాలన్న డిమాండ్ మందుకొచ్చింది. తమ సంపదలపై తమే ఆధిపత్యం వహిస్తే నీటి మాదిరిగానే అనుభవించవచ్చని ప్రజలు భావించారు. దాని కనుగుణంగానే 2003 నుండి ఇంధన వనరులను జాతీయం చేయాలన్న డిమాండ్ తో సంఘటిత కావడం ప్రారంభించారు.

ప్రజల ఉమ్మడి ఉద్యమాలపై బొలీవియాలోని అమెరికా అనుకూల ప్రభుత్వం మిలటరీతో దమనకాండను సాగించింది. ఉద్యమాల సందర్భంగా జరిగిన కాల్పులలో 86మందిని కాల్చి పంపారు. ప్రజలు వెరవకుండా నిరసనలను తీవ్రతరం చేయడంతో అప్పటి అధ్యక్షుడు సాంచెజ్ జడిసి దేశాన్ని విడిచి అమెరికాకు

మియామీకి పారిపోయాడు. సహజ వాయువుల జాతీయాకరణపై ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరుపుతామని, సాంకేతిక నిపుణుల తో కూడిన నిస్పాక్షిక మంత్రి వర్గాన్ని ఏర్పాటు చేస్తానన్న 'మోసా'కు దేశాధ్యక్షుడుగా ప్రజలు పట్టం కాట్టారు. కానీ అధికారం చేపట్టక

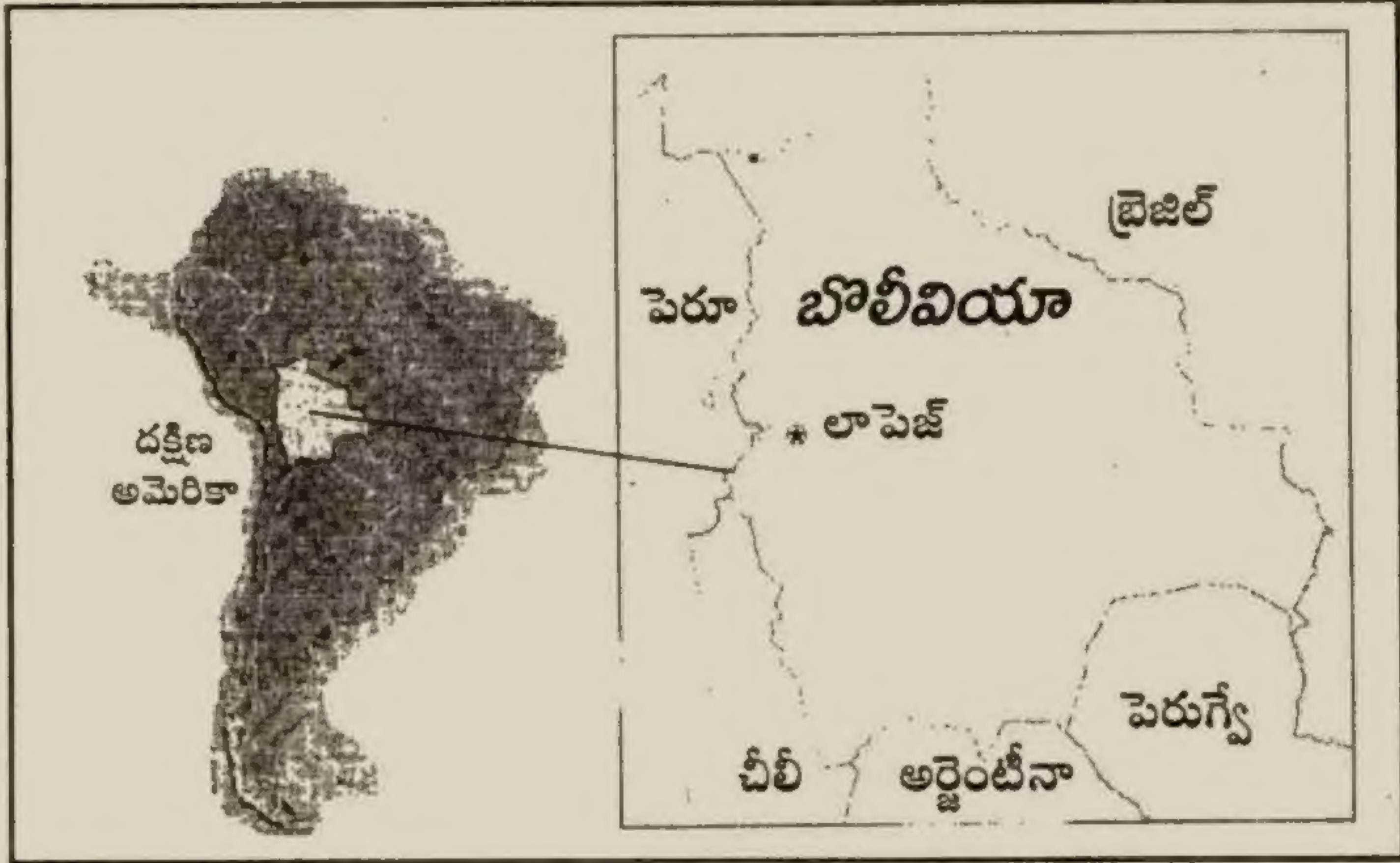
నిల్వలను అమెరికాకు తరలించాలన్న మోసా ప్రతిపాదనలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజానీకం ఉద్యమించింది.

రైతులు, టీచర్లు, గని కార్మికులు, మరో 12 సంఘాలు, నైబర్ హుడ్ అసోసియేషన్లు, ఇంధన వనరులను జాతీయం చేయాలన్న డిమాండ్ తో పెద్దఎత్తున ఐక్యంగా ఆందోళన చేపట్టారు. పార్లమెంట్ భవనాన్ని ఆక్రమించేందుకు ఉద్యోక్తల య్యారం. పోలీసులు, సైన్యం ఆ భవనం పై నుండి కాల్పులు జరిపారు. క్రింద నున్న ప్రదర్శకులలోని గని కార్మికులు ధైర్యమెట్లను ప్రయోగించి వారినెదుర్కొని

రోజంతా వీరోచిత పోరు సాగించారు. రాజధానిని ముట్టడించారు. 60% జాతీయ రహదారులను దిగ్బంధించారు.

ప్రజావ్యతిరేక విధానాల నవలంబిస్తున్న దేశాధ్యక్షుడు మోసా ప్రజలు పోరాటాలకు భయపడి రాజీనామ చేశాడు. బొలీవియాలో ఆందోళనలు చేస్తున్న ప్రజానీకాన్ని సంఘటితపరిచి స్పష్టమైన కార్యక్రమాన్ని ముందుంచే సరైన రాజకీయపార్టీ అక్కడ లేకపోవడం ఒక ప్రధాన బలహీనత. సామ్రాజ్యవాద అమెరికా దోపిడీని, తదనుగుణంగా వ్యవహరిస్తున్న పాలకుల ప్రజావ్యతిరేక విధానాలను ఐక్యంగా ప్రతిఘటిస్తున్న బొలీవియన్ల పోరాట పటిమ మనకు స్ఫూర్తి కావాలి. ఆ స్ఫూర్తితో మన దేశంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు చేపట్టిన ప్రపంచబ్యాంకు అనుకూల విధానాలకు, ప్రైవేటీకరణ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఐక్యంగా ఉద్యమించాలి.

■ ఎ.వి.నాగేశ్వరరావు

బొలీవియా జనాభా -	86.76లక్షలు
రాజధాని -	లాపెజ్
దేశభాష -	స్పానిష్
విస్తీర్ణం -	10.99లక్షల చ కి.మీ.
నిరుద్యోగ -	12%
“పట్టణ జనాభాలో 64%, గ్రామీణ జనాభాలో 80% ప్రజలు పేదరికంలో మగ్గుతున్నారు. దేశ జనాభాలో 1/3వ వంతు మంది ఆదాయం రోజుకు 2 డాలర్ల కన్నా తక్కువ”	
దేశానికి 1825లో స్పెయిన్ నుండి స్వాతంత్ర్యం లభించింది	
దక్షిణ అమెరికాలో అధికంగా చమురు నిల్వలున్న దేశాలలో బొలీవియా రెండవ పెద్ద దేశం.	

విదేశీ ఇంధన కంపెనీలతో ఒప్పందాలను మార్చే అవకాశం లేదని మోసా ప్రకటించాడు.

5 బిలియన్ల డాలర్లతో పైప్ లైన్ ను నిర్మించి బొలీవియా నుండి సహజవాయు

“డాక్టర్స్ డే” సందర్భంగా శుభాకాంక్షలతో...

1987 తరువాత....

కరువులు, వరదలు, యుద్ధాలు మానవజాతిని కబళించటానికి అనేకసార్లు ప్రయత్నం చేశాయి. కలరా, ప్లేగు, మశూచి వంటి వ్యాధులు వేలాది మందిని బలితీసుకున్నాయి. వీటన్నింటినీ అధిగమించి నిలిచాడు మానవుడు.

1980 దశకంలో మానవుడిని పీడించటానికి మరొక కొత్త మహామూరి వచ్చింది. అదే ఎయిడ్స్ వ్యాధి. ఎయిడ్స్ వచ్చిన స్త్రీగాని పురుషుడుగాని అనేక రకాల వ్యాధులను ఎదుర్కొంటూ మంచం పట్టి చికిత్సల్యమై మరణించవచ్చు. 1981 ముందు ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఈ వ్యాధి లేదనే చెప్పాలి. 1987 వరకూ ఈ వ్యాధికి మందేలేదు. లక్షల మంది యీ వ్యాధి బారిన పడ్డారు. 1987-95 మధ్య కాలంలో సంపన్న దేశాలు అనేకమైన పరిశోధనలు చేసి ఎయిడ్స్ కు కొత్తగా మందులు కనిపెట్టారు. వీటివలన 1996 నుండి ఎయిడ్స్ వ్యాధిని కంట్రోల్ చేయటం సాధ్యమైంది. మంచానపడ్డ రోగి లేచి మళ్ళీ తన పనులు తాను చేసుకునే స్థితికి రావటం సాధ్యమైంది. ఎయిడ్స్ చావులు సంపన్న దేశాలలో తగ్గిపోయాయి. ఐతే ఆఫ్రికా, ఆసియా ఖండాల ప్రజలకు ఎయిడ్స్ మందులు అందని ద్రాక్ష పండ్లుగా ఉండేవి. ఇది మందులేని రోగం అనే అపోహతో కొందరు ఆత్మహత్యలకు కూడా పాల్పడ్డారు.

గత నాలుగైదేండ్లుగా పరిస్థితి మారింది. భారతీయ శాస్త్రవేత్తల, భారతీయ పారిశ్రామికవేత్తల కృషి వలన ఎయిడ్స్ మందులు భారతదేశం నుంచి చౌకగా బడుగుదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడుతున్నాయి. జెనెక్స్ ఫార్మా లిమిటెడ్ ఎయిడ్స్ ఔషధరంగంలో అగ్రగామిగా నిలబడి, స్వంత రిసర్చ్ ద్వారా అనేకమైన ఎయిడ్స్ మందులను అందుబాటు ధరలలో ఉత్పత్తి చేసి స్వదేశంలోనూ, విదేశాలలోనూ ఎయిడ్స్ రోగులకు సేవ చేసింది. ప్రతి ఎయిడ్స్ రోగికి మందులు అందాలనే ప్రయత్నం అందరి బాధ్యత. ఎయిడ్స్ అంటకుండా ప్రతి పౌరుడు తన వంతు బాధ్యతగా తాను ప్రవర్తించాలి. తెలుగురికీ నచ్చచెప్పాలి. పోకిరి తిరుగుళ్ళు మాన్పించాలి. ఆడైనా, మగైనా ఒకరితోనే సంపర్కం చాలు.

బాధ్యతాయుతంగా ప్రవర్తించే ఎయిడ్స్ ను ఆపగలం

GENX PHARMA LIMITED

"Bhavya's Sree Arcade ", 1st Floor,
H.No.8-3-166/6&7, Erragadda,
HYDERABAD- 500 018., A.P.
Tel : 23714117, 23815169,
Fax: 91-40-23714118
E-mail: info@genxpharma.com
Website: www.genxpharma.com

జెనెక్స్ ఫార్మా లిమిటెడ్

“భావ్యాస్” శ్రీ ఆర్కేడ్, మొదటి అంతస్తు,
ఇ.నెం.8-3-166/6&7, ఎర్రగడ్డ
హైదరాబాద్ - 500 018, ఎ.పి.
ఫోన్: 23714117, 23815169,
ఫ్యాక్స్: 91-40-23714118

డాక్టర్స్ దే శుభాకాంక్షలతో....

మీ ఎమర్జెన్సీ వైద్య సేవలకు మేం సర్వవేళలా సిద్ధం..

ఖమ్మం జిల్లా వైద్య సేవారంగంలో అత్యాధునిక కేంద్రంగా రూపుదిద్దుకొన్న “క్యూర్ ఎమర్జెన్సీ హాస్పిటల్”ను జిల్లాలోని 70 మందికిపైగా డాక్టర్లు సమిష్టిగా నెలకొల్పారు. ఖమ్మం, నల్గొండ, వరంగల్ జిల్లాలలోని ప్రజల అత్యవసర వైద్య సహాయాలకు ఈ హాస్పిటల్ అందుబాటులో ఉంటుంది. ఎమర్జెన్సీ మెడికల్, సర్జికల్, యాక్సిడెంటల్, పాయిజనింగ్ మరియు మెడికోలీగల్ కేసులు 24 గం||పాటు స్వీకరిస్తారు. ఎమర్జెన్సీ వైద్య విధానాలలో నిపుణులైన వైద్యుల, నర్సింగ్ స్టాఫ్ సేవలు సదా అందుబాటులో ఉంటాయి. ఎమర్జెన్సీ కేసులకు స్పెషలిస్టుల, సూపర్ స్పెషలిస్టుల సమిష్టి వైద్య సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయి.

డయాలసిస్ చికిత్స

మూత్రపిండాలు పనిచేయని వారికి, ఎమర్జెన్సీ, పాయిజనింగ్ కేసులలో రక్తశుద్ధి అవసరమైన వారికి హీమోడయాలసిస్ చేయబడును.

అత్యాధునికమైన వెంటిలేటర్లు, వైటల్ పారామీటర్ మానిటర్స్ బ్లడ్ గ్యాస్ ఎనలైజర్, ఎలెక్ట్రోలైట్ ఎనలైజర్, సెంట్రల్ ఆక్సిజన్, ఇన్ ఫ్యూషన్ పంప్స్, బెడ్ సైడ్ అల్ట్రాసౌండ్, ఎక్స్రే, ఇసిజి ఎనలైజర్లతో కూడిన పూర్తి స్థాయి ఎయిర్ కండిషన్ ఇంటెన్సివ్ కేర్ (ICU) ఎక్యూట్ మెడికల్ కేర్ (AMC) యూనిట్లు ప్రత్యేకంగా రూపొందించబడ్డాయి. (C-Aram) కాటర్, ఎనస్థీషియా వెంటిలేటర్తో కూడిన థియేటర్ల సముదాయం అన్ని ఎమర్జెన్సీ సర్జరీలకు అనువుగా రూపుదిద్దుకొంది. అప్పాయింట్మెంట్ ద్వారా న్యూరోసర్జరీ, గుండెకు సంబంధించిన వాల్వ్యూలార్ సర్జరీలు, కాన్సర్ సర్జరీ, ప్లాస్టిక్ సర్జరీ, గాస్ట్రో ఎంటిరాలజీ సర్జరీలు, పిడియాట్రిక్ సర్జరీలు చేయించుకొనే అవకాశం వుంది. ఈ హాస్పిటల్ Tele Medicine ద్వారా ప్రపంచంలోని అత్యాధునిక వైద్య సంప్రదింపులను జిల్లా ప్రజలకు అందిస్తుంది.

ఆధునిక వైద్య అవసరాలకు కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ కోసం హైదరాబాద్ పరుగెత్తనవసరం లేకుండా జిల్లా ప్రజల ఆర్థిక స్థాయిని దృష్టిలో ఉంచుకొని సామాన్యులకు కూడా అందుబాటులో ఉండేవిధంగా “క్యూర్ ఎమర్జెన్సీ హాస్పిటల్” రూపొందించబడింది.

అత్యవసర పరిస్థితులలో వైద్య ఖర్చులు భారం కాకుండా ఉండే విధంగా తగిన ఇన్సూరెన్స్ పద్ధతులను త్వరలో ప్రజలకు అందిస్తున్నాము. ఖమ్మం డాక్టర్ల సమిష్టి కృషిని జిల్లా ప్రజలు అదరిస్తారనీ, క్యూర్ ఎమర్జెన్సీ హాస్పిటల్ సేవలను వినియోగించుకుంటారనీ ఆశిస్తున్నాం.

శస్త్రచికిత్స అవసరం లేకుండా పైల్స్ వ్యాధికి ఇన్ ఫ్రారేడ్ కోయాగ్యులేటర్ ద్వారా లేజర్ ను మించిన చికిత్స చేయబడును.

24 గం|| లాబోరేటరీ,
బ్లడ్ బ్యాంక్, ఫార్మసీ CT SCAN
అంబులెన్స్ సౌకర్యాలు

క్యూర్

ఎమర్జెన్సీ హాస్పిటల్స్

క్రిటికల్ కేర్ & ట్రామా సెంటర్

నరసింహస్వామి టెంపుల్ రోడ్, కాంగ్రెస్ ఆఫీస్ వెనుక, ఖమ్మం. ఫోన్: 234077, 234088

మహానీతి ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVOIA 378
పుస్తకం పేరు	శ్రీకృష్ణుని
తారీఖు	25-9-2023
ముందు అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	47
పెద్ద పైక పేజీలు	No
ఖాళీ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
పాన్ చేసినది	Mounika
పరీక్ష చేసినది	AMRUTHA
పేజీలు పరిశీలించినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	Good